

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

I. SOLBO, LAINEEN TALO JA NUORISOTALO SILTA

Solbonkatu 1,3 ja 5

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 11.10.2004

Nuorisotalo Silta

Suunnittelija mm. Heikki Siikonen

Kuvaus

Solbon, Solbonkatu 5, tarkkaa rakentamivuotta ei tunneta. Varmaa on, että sitä korjattiin vuosina 1906-1907. Talo toimi täysihoidolana jo vuosisadan vaihteessa. Vuonna 1937 se laajennettiin Heikki Siikosen suunnitelmien mukaisesti nykyiseen asuunsa. Laineen talo, Solbonkatu 3, on rakennettu 1800-luvun jälkiuolella. Myöhemmin se muutettiin kauppias Emil Laineen asuin- ja liiketaloiksi. Uudenmaan, myöh. Pankkitalona rakennus oli 1910-luvulta vuoteen 1934. Silta, Solbonkatu 1, on Heikki Siikosen suunnittelema ja se on rakennettu vuonna 1926. 1920-luvulla rakennuksessa toimi mm. Uusi Hotelli ja Suomen Maatalous-osake-pankki. Osuusliike Teho osti talon 1943. Sen ravintola toimi vielä 1970-luvulla Silta-nimellä. Rakennus muutettiin 1976 kaupungin nuorisotilaksi ja peruskorjattiin 2011.

Kohteen valintaperusteet

Merkittävä osa Hyvinkään vanhaa asemanseudun ympäristöä, jossa rakennuksiin liittyy monipuolista kulttuurihistoriaa.

Kaavatilanne

Kaikki rakennukset sr-merkinnällä, Solbon ja Laineen merkintä A-2, Sillan YL.

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee hoitaa siten, ettei niiden kulttuurihistoriallinen arvo vaarannu.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A8, Siltakatu-Kautonkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

2. SILTAKADUN JA KAUTIONKADUN MILJÖÖ

Siltakatu 15-18 ja Kautonkatu 7a

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1982-2007

Arena ja Rinteen talo

Suunnittelijat K.O.Kirkkari, Heikki Siikonen, Carolus Lindberg

Kuvaus

Liikemies Kalle Saukkonen avasi omissa huvilissaan vanhan Hyyppäräntien varressa vuonna 1908 "Elävien Kuvien Teatteri", joka oli maamme ensimmäisiä maaseutu elokuvateattereita ja Hyvinkään ensimmäinen teatteri. Rakennusmestari K.O. Kirkkari suunnittelema Arenan rakennus avattiin 1.11.1914. Arena oli alkuperäisissä piirustuksissa koristellumpi ja julkisivujen aiheita karsittiin rakennusvaiheessa. Arena-nimen elokuvateatteri sai 1926. Rinteen talo on 1920-luvulla rakennettu, piharakennus on Heikki Siikosen suunnittelema ja se on rakennettu vuonna 1940. Siltakatu 15 ja 17 (Carolus Lindberg 1928) kivitalot edustavat 1920-luvun klassismia. Sotalaivana tunnettu suuri puuhuvila Kautonkatu 7a on vuodelta 1925. Taitelija Yrjö Saarinen on asunut huvilassa.

Kohteen valintaperusteet

Vanhan Hyvinkään arvokas kokonaisuus, johon liittyy runsaasti kulttuurihistoriaa. Rakennuksia on kunnostettu viime vuosina.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkinnät A, AP, AL, ALK kaikki vanhat rakennukset sr-merkinnällä lukuun ottamatta Siltakatu 15.

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee hoitaa siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A8, Siltakatu-Kautonkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

3. RENTON KENKÄTEHDAS

Suutarinkatu 2 - Siltakatu 4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 14.4.1999

Suunnittelija

Heikki Siikonen

Kuvaus

Suutari August Väisänen perusti kenkätehtaan Hyvinkäälle 1920. Toiminta laajeni ja nelikerroksinen tiilirakennus rakennettiin 1928 Heikki Siikosen piirustusten mukaan. Väisänen myi liikkeensä 1938 Kalle ja Onni Rentolle. Tehdasta laajennettiin vuonna 1943, 1959, 1968 ja 1977. Viimeksi mainitut muutokset suunnitteli Raimo Valjakka. Teollinen kenkätuotanto loppui rakennuksessa vuonna 1990. Rakennus korjattiin toimistokäyttöön (Aedes Oy/ Tuula Pöyhä) ja vuodesta 2001 sen suojissa on toiminut Hyvinkään kaupungin tekninen keskus.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään keskustan kaupunkikuvaan pitkään kuulunut klassistinen tehdasrakennus, joka on uudessa käytössä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä TYK-1 –ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten korttelialue, sr-2, suojeltu rakennus.

Hoitoehdotus

Rakennuksen alkuperäistä arkkitehtuuria tulee vaalia.

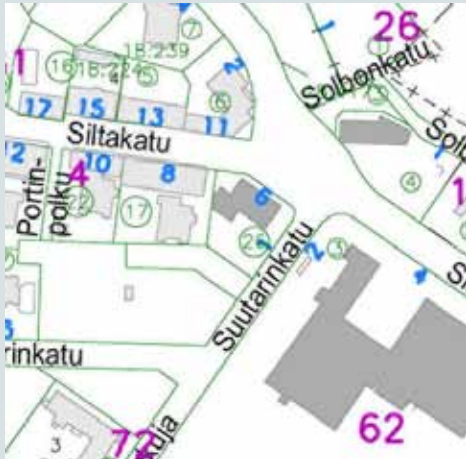
Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A8, Siltakatu-Kautonkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

4. ENTINEN ALKON LIIKERAKENNUS

Siltakatu 6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 21.4.1975

Rakennuslupa vahvistettu 23.9.1953, rakennus valmis 14.7.1954

Suunnittelija: Oy Alkoholiliike Ab /C.C.

Kuvaus

Kaksikerroksinen kivinen, aumakattoinen liikerakennus. Julkisivut terrastirappuja. Julkisivukäsittely tyyppillistä 1950-luvun arkkitehtuurille. Rakennus on antanut sen edustalla olevalle liikenneympyrälle nimen Vinettoympyrä.

Muutoksia: Alkuperäinen käyttö päättyi vuonna 1987. Nykyisin tiloissa toimii järjestökeskus Onnensilta. Pääsisäänkäynti ja luiska lisätty liikenneympyrän puolelle. Kaakkoispäädyn entinen pääovi muurattu umpeen. Vesikaton materiaali muutettu tiilestä pelliksi.

Kohteen valintaperusteet

Entinen Alkon liikerakennus edustaa Alkon myymäläarkkitehtuurille tyyppillistä 1950-luvun rakentamista.

Kaavatilanne

Liike- ja asuinkerrostalojen korttelialue ALK

Hoitoehdotus

Säilytettävä rakennus. Rakennuksen julkisivukäsittelyssä tulee vaalia alkuperäistä terrastirappausta. Vesikaton muoto tulee säilyttää ennallaan.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

5. MUSIIKKIOPISTON TALO, ENT. KOP Hyvinkäänkatu I

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 7.3.1985

Suunnittelija Väinö Vähäkallio

Kuvaus

Kansallisosakepankki rakennutti funktionalistisen toimitalonsa vuonna 1936 arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnitelman mukaan. Kaksikerroksisen tasakattoisen rakennuksen Siltakadun puoleinen kulma on pyöristetty. Alakerran näyteikkunoita on uusittu. Rakennuksessa toimii nyt Hyvinkään Musiikkiopisto.

Kohteen valintaperusteet

Asemanseudun kaupunkikuvan kannalta tärkeä rakennus. Funktionalismin kauden arkkitehtuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavamerkintä KY, rakennuksella ei sr-merkintää.

Hoitoehdotus

Rakennusta tulee vaalia siten, että sen arkkitehtuuri ja kulttuurihistoriallinen arvo säilyvät. Kadunkulman oviaukon ja näyteikkunoiden palauttamista harkittava.

Muuta, lähteet

Aino Niskanen 2005: Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot. Helsinki.

Hyvinkään keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkäänkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

6. HYVINKÄÄNKADUN HUOLTOASEMA

Hyvinkääntkatu 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 3.6.1997

Suunnittelija

Väinö Vähäkallio, joidenkin tietojen mukaan Raoul Hollmström

Kuvaus

Hyvinkääntkatu on entinen Hämeenlinnan maantie, jonka linjaus periytyy 1700-luvulta. Shellin huoltoasema rakennettiin 1935 Hyvinkääntkadun ja Siltakadun kulmaan kauppalan keskeisimmälle paikalle. Funktionalistisen huoltamorakennuksen suunnitteli Väinö Vähäkallio, jonka käsialaa ovat myös viereiset Säästöpankin ja KOP:n liiketalot. Huoltoaseman suojelupäätös on vahvistettu 7.6.1996. (laki rakennusperinnön suojelemisesta) Rakennuksessa toimii nykyisin hampurilaisravintola.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään perinteiseen kauppalakuvaa keskeisesti kuulunut funktionalistinen huoltamorakennus, joka on suojeltu rakennussuojelulla.

Kaavatilanne

Asemakaavamerkintä K3 – keskustatoimintojen korttelialue, Huoltamorakennuksella sk-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennuksen korjaamisessa tulee noudattaa suojelupäätöksen määräyksiä.

Muuta, lähteet

Aino Niskanen 2005: Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot. Helsinki.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkääntkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

7. ENTINEN HYVINKÄÄN SÄÄSTÖPANKIN LIIKETALO

Uudenmaankatu 1 – Hyvinkäänkatu 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 3.6.1997

Suunnittelija

Väinö Vähäkallio

Kuvaus

Ensimmäinen uuden keskusta-asemakaavan mukainen rakennus valmistui vuonna 1934. Se oli arkkitehti Väinö Vähäkallion suunnittelema Hyvinkään Säästöpankin punatiilinen liiketalo. Sisustuksen suunnittelussa hänellä oli avustajanaan Veikko Leistén. Pääsisäänkäynnin yläpuolella on Gunnar Finnen pronssiveistos. Rakennusta on 1956 laajennettu Uudenmaankadun puolelle Arkkitehtitoimisto Olli ja Eija Saijonmaan suunnitelman mukaan. Sama toimisto suunnitteli Hyvinkäänkadun puoleisen laajennuksen 1959-60. Laajennusten julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä ja kuparia.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään perinteiseen kauppalakuvaan keskeisesti kuulunut funktionalistinen liikerakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä K1 – keskustattoimintojen korttelialue, sr I, suojeltava rakennus.

Hoitoehdotus

Rakennusta tulee vaalia siten, että sen arkkitehtuuri ja kulttuurihistoriallinen arvo säilyvät.

Muuta, lähteet

Aino Niskanen 2005: Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot. Helsinki.

Olavi Junnila 1988; Hyvinkään Säästöpankki 75 vuotta 1913–1988. Hyvinkää.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkäänkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

8. RAUTATIEASEMA

Rautatienakatu 9

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 23.1.1997

Suunnittelijat

C.A. Edelfelt, Bruno Granholm

Kuvaus

Maamme ensimmäisen rautatien, Helsinki–Hämeenlinna -radan Hyvinkään asema on rataosuudellaan yksi neljästä säilyneestä lääninarkkitehti C.A. Edelfeltin suunnittelemasta asemasta. Asemarakennus valmistui vuonna 1862 ja sitä laajennettiin molemmista päistä 1891 Bruno Granholmin suunnitelman mukaan. Rakennus on säilyttänyt varsin hyvin tämän 1800-luvun uusrenessanssiasun. Asemarakennuksen vieressä on jugendtyylinen postirakennus vuodelta 1907. Sitä on laajennettu 1911 ja 1928. Asemakokonaisuuteen kuuluu lisäksi tiilinen kellarimakasiini sekä ilmeisesti 1900-luvun alkupuolella rakennettu puinen makasiini. Aseman puisto periytyy 1870-luvulta, ja sen merkitystä korostaa rautateiden keskuspuutarhan sijainti aikanaan Hyvinkäällä. Puistossa on vuoden 1918 sodassa kaatuneiden saksalaisten muistomerkki.

Kohteen valintaperusteet

Valtakunnallisesti arvokas rakennettu ympäristö (RKY 2009).

Kaavatilanne

Alueen käyttötarkoitus LR – rautatiealue. Asemarakennuksella, entisellä postirakennuksella, kellarilla ja makasiinilla sr-1 ja sr-2-merkinnät.

Hoitoehdotus

Asemakokonaisuuteen kuuluvia rakennuksia ja asemapuistoa tulee hoitaa ja kunnostaa siten, että niiden erittäin merkittävä kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

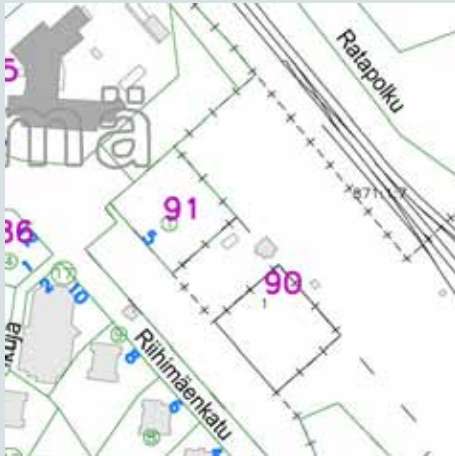
Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A3, Rautatieasema
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY: www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään rautatieasemat

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

9. KORITSOONIN MÄKI Riihimäenkatu 3

106-871-0001-0007

Alueella ei ole asemakaavaa

Suunnittelija Ei tiedossa

Kuvaus

Koritsoonin mäki on saanut nimensä paikalla 1857-1861 sijainneesta ojenuslaitoksesta (korrektionsanstalt). Vankityövoimaa käytettiin radanrakentamiseen. Jopa Antti Rannanjärven kerrotaan olleen täällä töissä. Paikalla on yhä ratalinjalta louhittujen kivien rökkiöitä. Koritsooninmäen rakennukset liittyvät myös vuoden 1918 tapahtumiin. Myöhemmin rakennukset ovat olleet VR:n henkilökunnan käytössä. Rakennuksista valtaosa on purettu. Paikalla on kuitenkin yksi hirsinen asuinrakennus, tiilinen kellari sekä ulkorakennus. Ne ovat todennäköisesti kuuluneet ojenuslaitokseen.

Kohteen valintaperusteet

Radanrakentamisen varhaishistoriaa, jolla ainutlaatuisuusarvoa.

Kaavatilanne

Ei kaavaa.

Hoitoehdotus

Rakennusten säilymisedellytykset tulee selvittää tarkemmin alueen asemakaavan laadinnan yhteydessä.

Muuta, lähteet

Kustaa Hautala, Hyvinkään seudun historia 1860-1950, Forssa 1951.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A3, Rautatieasema
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY: www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään rautatieasemat

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

10. HYVINKÄÄN KAIVOPIHASÄÄTIÖN VANHUSTENTALO

Kaivokatu 6 – Vaiveronkatu 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 7.2.1983

Rakennuslupa vahvistettu 10.1.1985, rakennukset valmiit 7.1.1986

Suunnittelija: A-konsultit arkkitehtitoimisto, Erik Adlercreutz

Kuvaus

Korttelin keskellä sijaitsee ns. Paavolan vanha huvila, joka on rakennettu 1800-luvun lopussa Vera Hjeltin puusepäntehtaan mallin mukaan, jossa käytettiin puuelementtejä. Arkkitehtina oli todennäköisesti Josef Stenbäck. Kaivopihasäätiön vanhustentalo rakennettiin vuosina 1985-86. Rakentajana oli Hyvinkään Haka. Kolme kaksikerroksista asuinrakennusta kehystävät pihan keskellä sijaitsevaa Paavolan huvilaa. Harjakattoisten rakennusten julkisivut ovat vaaleaksi slammatusa tiilestä, laudasta ja betonista. Parvekkeet avautuvat sisäpihalle. Tonttia ympäröi lauta-aita. Pihapuusto on iäkstä männikköä.

Muutoksia: 2003 julkisivumuutos

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään vanhinta huvilarakentamista ja 1980-luvun vanhustentaloarkkitehtuuria, jolle on tunnusomaista mittakaavan ja arkkitehtuurin sovittaminen suojeltuun rakennukseen.

Kaavatilanne

Vanhustentalolla kaavassa AS-merkintä, piha-alueen vanhalla huvilalla sr-merkintä.

Hoitoehdotus

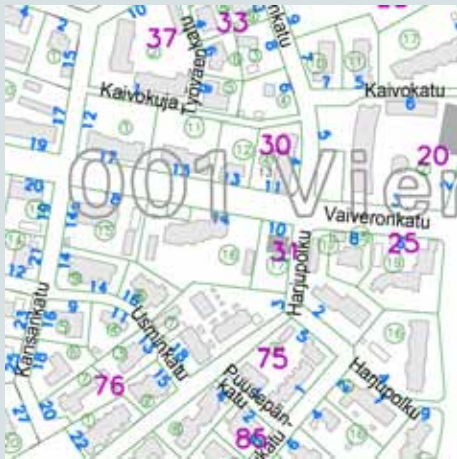
Vanhan huvilarakennuksen hoidon tulee tähdätä kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseen. Vanhustentalon mahdollisten muutosten ja väri-tyksen tulee noudattaa alkuperäistä arkkitehtuuria.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A10, Vaiveronkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

II.VAIVERONKATU Vaiveronkatu 6-10

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytty 2.5.1984 ja 25.2.2002

Suunnittelija: Huviloiden suunnittelija ei tiedossa, ent. kauppalansairaalaksi suunniteltu rakennus arkkitehti Ragnar Wessman

Kuvaus

Vaiveronkatu muodostui vanhan, Arolammille johtavan kylätien varrelle 1800- ja 1900-luvun vaihteessa. Sen Sveitsiin johtavaa osaa kutsuttiin promenadiksi ja sille rakennettiin poikkeuksellisen paljon komeita huviloita. Huviloista on jäljellä vain kolme – Zylinskyn talo, Villa Turist ja ns. Paavolan talo. Kauppalansairaalaksi suunniteltu rakennus vuodelta 1949 toimi myöhemmin kauppalan ja sittemmin kaupungin virastotalona ja on nyttemmin muutettu asunnoiksi.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään vanhaa huvilakulttuuria, jota on säilynyt fragmentaarisesti.

Kaavatilanne

Kaikki jäljelle jääneet huvilat ja ent. kauppalansairaala ovat asemakaavassa sr-merkinnällä.

Hoitoehdotus

Jäljelle jääneitä huviloita tulee huoltaa ja korjata siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A10, Vaiveronkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

12. VALTION VIRASTOTALO Urakankatu 1

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 24.1.1985

Rakennuslupa vahvistettu 2.7.1987, rakennus valmis 1.8.1989

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Aarne von Boehm

Kuvaus

Valtion virastotalo on perusmuodoltaan viuhkamainen ja sen pääsisäänkäynti avautuu Urakankadun suuntaan. Tässä osassa julkisivua hallitsevat suuret ikkuna-alat. Julkisivumateriaaleina ovat valkobetonielementit, vaaleankeltaiset tiililaattaelementit, puupaneelit ja anodisoidet alumiiniprofiilit. Sisääntuloaula muodostaa valoisan korkean tilan.

Puistomaisessa ympäristössä on säilynyt vanhaa männikköä. Tontilla olleista kivistä on sommiteltu ”kärjäkivet”. Radanrakentajien Koritsoonin mäki sijaitsee osittain virastotalon paikalla.

Muutoksia:

Sisätiloissa useita käyttötarkoituksen muutoksiin liittyneitä muutoksia. Lisärakennus rakenteilla.

Kohteen valintaperusteet

1980-luvun ajalle tyypillistä julkista rakentamista puistomaisessa ympäristössä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YH-merkintä (hallinto- ja virastorakennusten kortteli-alue).

Hoitoehdotus

Rakennuksen alkuperäiset julkisivumateriaalit pyrittävä säilyttämään. Muutoksissa otettava huomioon sisäänkäynnin merkitys katujulkisivussa.

Muuta, lähteet

Arkkitehti Aarne von Boehm 23.5.2011

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

13. KAUPUNGIN VUOKRATALO Riihimäenkatu 12 - Siltakatu 23

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 7.6.1989

Rakennuslupa vahvistettu 12.5.1952, rakennus valmis 1953.

Suunnittelija Kauppalanarkkitehti Risto Sammalkorpi

Kuvaus

Hyvinkään kauppa rakensi virkamiehilleen tämän kolmikerroksisen lamellitalon. Alkuaan nimenä oli Vuokratalo Asemakatu 3-5. Rakennuksen julkisivuissa vaihtelevat puhtaaksimuurattu punatiili ja valkoiseksi maalattu betoni.

Muutoksia:

Julkisivuissa on tehty vähäisiä muutoksia (parvekekaiteiden uusiminen).

Kohteen valintaperusteet

1950-luvun modernia kerrostaloarkkitehtuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AK – asuntokerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennuksen alkuperäinen laadukas arkkitehtuuri ja julkisivumateriaalit säilytettävä.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

14. KORTTELIN 81 KERROSTALOALUE

Siltakatu 13, 19, 21 ja Riihimäenkatu 2, 4, 6 ja 8

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1960-1983

Rakennukset valmistuneet 1962-1969

Suunnittelijat Arkkitehtitoimisto O.Leka & K.Arajärvi,
Arkkitehtuuritoimisto Raimo S.O.Valjakka

Kuvaus

Carolus Lindbergin 1926-1932 asemakaavaa muutettiin 1955 ja 1960. Siltakadun päätteeksi tuli tornitalo ja korttelin muihin osiin pistetaloja. AsOy Hyvinkään Tornin, jota kutsuttiin myös Kalevan torniksi, suunnitteli arkkitehti Kirsti Arajärvi. Se valmistui 1962. Pääosan korttelin uusista pistetalosta sekä Siltakatu 13:n lamellitalon suunnitteli Raimo S.O.Valjakka. Rakennuttajina olivat mm.Villayhtymä Oy ja Rentto Oy. Pistetalojen arkkitehtuurille antaa leimansa parvekkeiden kaltevat ulkopinnat ja rohkea julkisivujen väritys. Taiteilija Helene Schjerfbeck asui 1902-1923 Kalevan tornin paikalla olleessa talossa.

Muutoksia:

Rakennuksissa on tehty paljon muutoksia.Yleisilme on kuitenkin säilynyt.

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun asuntoarkkitehtuuria. Erityisesti Hyvinkään Tornilla on keskeinen merkitys Siltakadun päätteenä. Valjakan suunnittelemaat pistetalot muodostavat ajallisesti ja tyyliltään eheän kokonaisuuden.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkinnät AK – asuntokerrostalojen korttelialue ja ALK – yhdistettyjen liike- ja asuntokerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

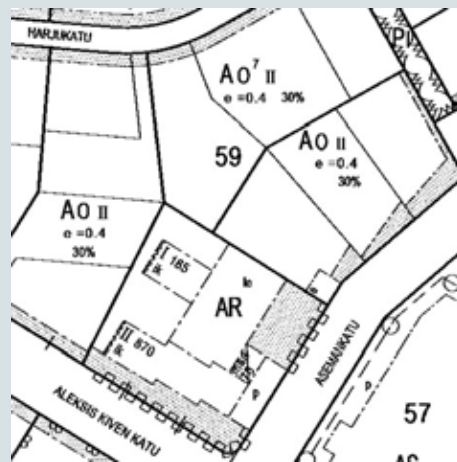
Rakennusten arkkitehtuuri tulee säilyttää ja julkisivumateriaaleissa ja värityksessä tulee noudattaa alkuperäistä asua.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

15.ASEMANKADUN PIENTALOALUE

Asemankatu 31-37

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 19.1.1962, 5.6.1968 ja 27.5.1981

Villa Ruusunmarja

Suunnittelija

Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Korttelissa 59 Asemankadun varrella on rinteeseen rakentunut 1960-luvulla rivistö edustavia pientaloja, joista useimpien suunnittelusta vastasi arkkitehti Raimo S. Valjakka. Kokonaisuus täydentyi 1982 hänen suunnitelmallaan rivitalolla. Asemankatu 33:n suunnittelija on Olavi Kontu. Rakennusten julkisivumateriaaleina on puhtaaksimuurattu punatiili. Valjakan oman talon, Villa Ruusunmarjan, julkisivuissa on myös valkeaa rappausta ja mineriittiä.

Kohteen valintaperusteet

Ajallisesti melko yhtenäinen rinnemaastoon sovitettu yksilöllisten pientalojen ryhmä.

Kaavatilanne

Asemakaavamerkinnot AO ja AR – erillispientalojen ja rivitalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten alkuperäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

16. RIETINPUISTON ASUNTOALUE

Rietinpuisto 1-17, Kansankatu 23 ja 25, Tasavallankatu 27-29

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1962-1998

Rakennusluvut vahvistettu 15.12.1966 alkaen

Suunnittelijat arkkitehti Lauri Silvennoinen
rak.arkk. Martti Järvinen
arkkitehti Raimo S.O.Valjakka

Kuvaus
Rietinpuiston ympärille on rakennettu kaarimaisen kadun varrelle väljästi joukko kolmikerroksisia, tasakattoisia pistetaloja. Julkisivut ovat puhtaaksi-muuratusta punatiilestä. Korttelirakenne perustuu Carolus Lindbergin 1932 vahvistettuun asemakaavaan. Sato rakensi 1967 Rietinpuisto 11:n ja 13:n Lauri Silvennoisen piirustusten mukaan. Rietinpuisto 3 ja Aleksis Kiven katu 13 ovat Valjakan ja Kansankatu 23 ja 25 sekä Rietinpuisto 9 Martti Järvisen käsialaa. Lähellä sijaitseva Tasavallankatu 27-29 lamellikerrostalo vuodelta 1973 on arkkitehti Leo Tenhusen suunnittelema.

Kohteen valintaperusteet
Puistomaisessa ympäristössä väljästi sijaitsevien 1960- ja 1970-luvun kerrostalojen ryhmä.

Kaavatilanne
Asemakaavassa merkintä AK III.

Hoitoehdotus
Rakennusten alkuperäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

17.VIEREMÄN RIVITALOT Vieremäkatu 16-22

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
6.7.1978

Rakennuslupa vahvistettu 7.11.1961, rakennukset valmiit 1962

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Valtiala / Atte Valtiala

Kuvaus

Neljän kaksikerroksisen rivitalon ryhmä Vieremänsäden varrella. Rakennukset rakennettiin aikanaan suurperheisten taloiksi. Harjakattoisten rakennusten julkisivut ovat puhtaaksimuurattua kahitiiltä. Väritys on muutettu alkuperäisestä. Asunnoista on käynti aidatuille viherpihoille.

Kohteen valintaperusteet

Korkeatasoista vuokratalotuotantoa 1960-luvulta alkuperäisessä asussaan säilyneenä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AKR II -merkintä.

Hoitoehdotus

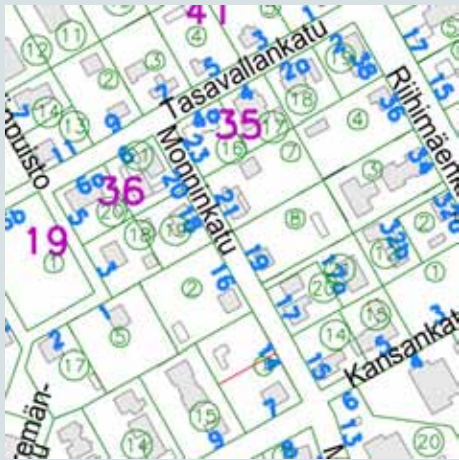
Rakennusten alkuperäiset, yhtenäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

18. TASAVALLANKADUN – MONNINKADUN ALUE

Tasavallankatu - Monninkatu - Kansankatu

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 6.7.1978 ja 19.3.1986

Kivenhakkaajan talo

Suunnittelija useita suunnittelijoita

Kuvaus

Monninkadun, Tasavallankadun ja Kansankadun varrella on säilynyt ryhmä vanhoja pientaloja. Vanhimmat ovat 1910-luvulta, useimmat 1920- ja 30-luvulta. Kivenhakkaajan talo Kansankadun ja Monninkadun kulmassa on muista poiketen kivinen. Jugendtyylisen rakennuksen arkkitehtuurille antaa oman erityisen leimansa kivistä veistetyt ikkunankehukset.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään vanhinta pientaloasutusta, jossa rakennuskanta 1900-luvun alkupuolelta.

Kaavatilanne

AO1/400 – Omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalikoimaa. Myös pihojen puutarhaluonne tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

19.VIEREMÄN PIENTALOALUE

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1966-1992

Suunnittelija

Useita

Kuvaus

Vieremän pientaloalueen kaupunkirakenne perustuu suoranaisesti Carolus Lindbergin 1932 vahvistettuun asemakaavaan, vaikka alue rakennettiin pääosin vasta 1950-luvulta alkaen. Alueella on sekä pientaloja, rivitaloja että kaksi kerrostaloa. Puset pientalot ovat Puutalon tyyppitaloja. Väljät tontit kasvavat varttunutta männikköä. Väinölänskadun varrella olevat punatiiliset rivitalot ovat rakennusinsinööri Eero Laurin suunnittelemat. Alkuaan verakkaat työntekijöille rakennetut kolmikerroksiset, punatiiliset lamellitalot valmistuivat 1967. Suunnittelusta vastasi KK:n asunto-osasto. Niiden parvekelasitus on vuodelta 2010. Mäntymatinkatu 5-7 puset rivitalot vuodelta 1987 on suunnitellut Arkkitehtistudio Penttinen & Tiensuu. Alueen vanhinta arkkitehtuuria edustaa Vaiveronkatu 59, parantolan puutarhurin hirsinen asuinrakennus 1900-luvun alusta, suunnittelijana Lars Sonck.

Kohteen valintaperusteet

Asemakaavahistorialtaan ja kaupunkikuvaltaan arvokas pientalovaltainen asuntoalue, johon liittyy puisto ympäristö.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkinnät AO, AR ja AK.

Hoitoehdotus

Rakennusten arkkitehtuurin yhtenäisyys pyrittävä säilyttämään niin pientalojen, rivitalojen kuin kerrostalojenkin kohdalla. Kauniisti kehittyntä viherympäristöä vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

20. OMAKOTITALO (VILLA PYRHÖNEN) Harjukatu 9

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
15.6.1977

Rakennuslupa vahvistettu 14.4.1966

Suunnittelija: Arkkitehti Erkkö Virkkunen

Kuvaus

Edustavan yksityistalon ankaran modernistiset, horisontaalisesti jäsenneetyt julkisivut ovat valkeaa puhtaaksimuurattua tiiltä ja kuparilevyä. Puutarhapihaan avautuvat suuret ikkunat.

Muutoksia

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun korkealuokkaista asuntoarkkitehtuuria alkuperäisessä asussa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AO I -aluetta.

Hoitoehdotus

Rakennuksen alkuperäistä arkkitehtuuria tulee vaalia.

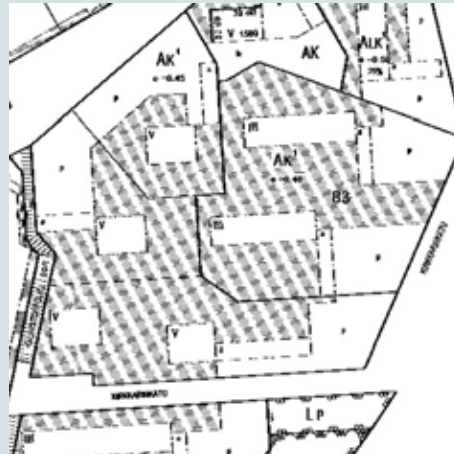
Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

21. KIRKKARIN KERROSTALOALUE

Kirkkarinkatu, Asemankatu, Kaunistonpolku

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1967-1984

Rakennusluvut vahvistettu 12.9.1968 alkaen

Suunnittelijat mm. KK:n asunto-os. Teuvo Lindfors, Olavi Maamies

Kuvaus

Kirkkarin kerrostaloalue on rakentunut pääosin 1960- ja 70-luvun vaihteessa. Elementtirakenteiset lamelli- ja pistetalot ovat arkkitehtonisilta aiheiltaan niukkoja.

Mantelinpuistossa on Antero Ruotsalaisen betoninen veistos Liikettä tilassa vuodelta 1974.

Muutoksia Osaan taloista tehty julkisivujen kohennuksia.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen elementtirakentamisen aluekokonaisuus, jossa puistoalueet pehmentävät karua ilmettä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AK-merkintä, III ja V.

Hoitoehdotus

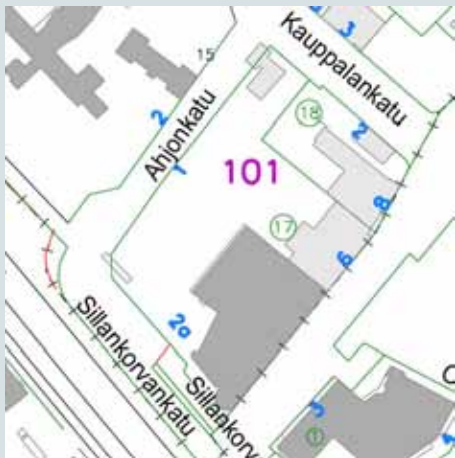
Alueen korttelirakenne ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

22. AHJON LIIKERAKENNUS

Hämeenkatu 2-4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.6.2008

Suunnittelija

Georg Jägerroos/ Kulutusosuuskuntien Keskusliitto

Kuvaus

Osuusliike Ahjon funktionalistinen liiketalo rakennettiin vanhan, pääkadusta sivuun jääneen talon tilalle vuonna 1936. Sen rakennutti Kulutusosuuskuntien Keskusliitto ja suunnitteli arkkitehti Georg Jägerroos. Rakennusta on sekä sisätiloiltaan että ulkoarkkitehtuuriltaan muutettu vuosien kuluessa, näkyvimpänä katolle 1955 rakennettu paviljonki. Samassa yhteydessä rakennettiin elementtijulkisivuinen kaksikerroksinen liikerakennus Hämeenkadun varteen arkkitehti Ylihannun piirustusten mukaan. Tämän rakennuksen julkisivut ja sisätilat uudistettiin 2011 samalla kun liikerakennuskokonaisuutta kasvatettiin Sillankorvankadun lisäosalla.

Kohteen valintaperusteet

Aikansa moderneimpiin liikerakennuksiin lukeutuvalla Ahjon kiinteistöllä on keskeinen asema Hyvinkään kaupunkikuvassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa K-merkintä – liike- ja toimistorakentamisen korttelialue. Vanhalla Ahjon rakennuksella sr-merkintä, suojeltu rakennus.

Hoitoehdotus

Ahjon funkisrakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri tulisi pääpiirteiltään palauttaa. Erityisesti tarpeettoman tuntuinen kattopalviljonki tulisi poistaa. Helsingin Lasipalatsi tarjoaa hyvän esimerkin mainosten tyylikkästä sovittamisesta funkis-rakennukseen.

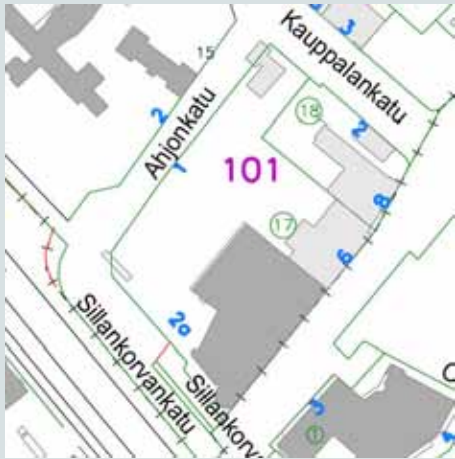
Muuta, lähteet

Marja Alanko 1985: Hyvinkään kulttuuriympäristön historiallinen kuvaus. Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkääkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

23. ENTINEN MAALAIKUNNAN VIRASTOTALO Hämeenkatu 6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.6.2008

Suunnittelija Väinö Vähäkallio ja Antero Pernaja

Kuvaus

Hyvinkään maalaiskunta sai oman toimitalon 1940. Kolmikerroksisen funktionalistisen rakennuksen julkisivut ovat terrastirappausta. Rakennuksen alakerrassa on liiketiloja.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kaupungin kehityshistoriaan liittyvä julkinen rakennus funktionalismin aikakaudelta.

Kaavatilanne

Asemakaavassa K-merkintä – liike- ja toimistorakentamisen korttelialue, rakennuksella sr-merkintä, suojeltu rakennus.

Hoitoehdotus

Rakennuksen alkuperäinen arkkitehtuuri tulee säilyttää. Julkisivumainonnan tulee olla rakennuksen arkkitehtuuriin sopivaa.

Muuta, lähteet

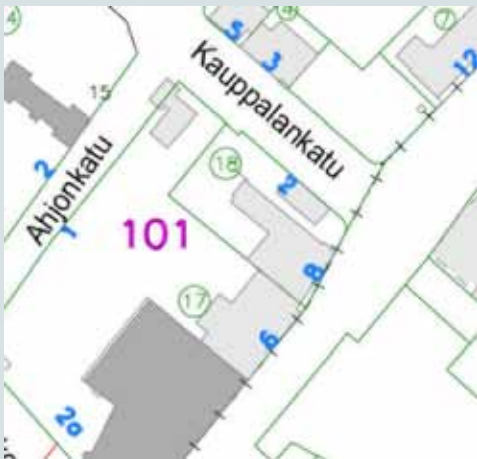
Marja Alanko 1985: Hyvinkään kulttuuriympäristön historiallinen kuvaus. Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Aino Niskanen: Väinö Vähäkallio ja hänen toimistonsa. Arkkitehdin elämäntyö ja verkostot. Helsinki 2005.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkäänkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

24. HYVINKÄÄN KASSATALO OY Kauppalankatu 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.6.2008

Rakennuslupa vahvistettu 12.8.1958, rakennus valmistunut 8.1.1960

Suunnittelija Arkkitehti Eero A. Eerikäinen

Kuvaus

Hyvinkään Osuuskassa rakennutti tämän liike- ja asuinrakennuksen 1950-luvun lopulla. Ajan modernia liikearkkitehtuuria edustavan rakennuksen suunnitteli arkkitehti Eero A. Eerikäinen. Kolmikerroksiseen rakennukseen liittyy matalampi osa, jossa pankkisali sijaitsi, sekä erillinen yksikerroksinen paviljonkirakennus, jossa on liiketiloja. Rakennusten väliin jää Kassakuja. Rakennuksen julkisivut ovat vaaleaa julkisivulaattaa ja vesikatot kuparipeltiä. Kassatalossa toimi alkuvuosian 20 yritystä, joukossa matkakoti sekä kahvila. Avoin kadunkulma muodostaa viihtyisän pienen piazzan.

Kohteen valintaperusteet

Kauppalakauden monumentaalinen, aikansa moderni liikerakennus ydinkeskustassa. Kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa Kassatalon tontilla on K-merkintä – liike- ja toimistorakentamisen korttelialue.

Hoitoehdotus

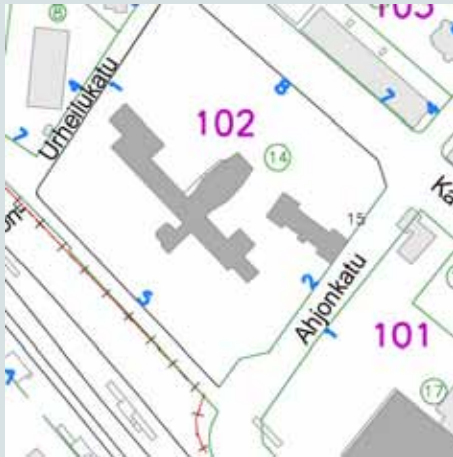
Rakennuksen julkisivukäsittely säilytettävä ennallaan. Kattomateriaali säilytettävä kuparina.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

25.ASEMAN KOULU Kauppalankatu 8

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 5.4.1982

Asemankoulu, vanha puukoulu

Suunnittelija

Puukoulu: VR:n rakennustoimisto
Kivikoulu: Arkkitehti Antero Pernaja

Kuvaus

Asemankoulu on aloittanut toimintansa 1894. Nykyisen koulukorttelin vanhempi puukoulu on 1910-luvun ensi vuosilta. Se rakennettiin VR:n rakennustoimistossa laadittujen piirustusten mukaan. Koulun salissa pidettiin Hyvinkään kunnan perustamiskokous 1917. Suurten ikäluokkien tarpeisiin valmistui 1954 kivinen koulurakennus. Arkkitehti Antero Pernajan suunnittelema rakennus on koostaan huolimatta mittakaavaltaan inhimillinen. Siihen liittyvä paviljonkimainen hammashoitola on rikaskuvioisine mosaiikkiseinäpintoineen pieni helmi aikansa kouluarkkitehtuurissa.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään keskustan kaupunkikuvaan kuuluva koulukeskus, johon liittyy monipuolisesti paikkakunnan kulttuurihistoriaa. Kouluarkkitehtuuria 1910- ja 1950-luvuilta.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YO-korttelialue – opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue

Hoitoehdotus

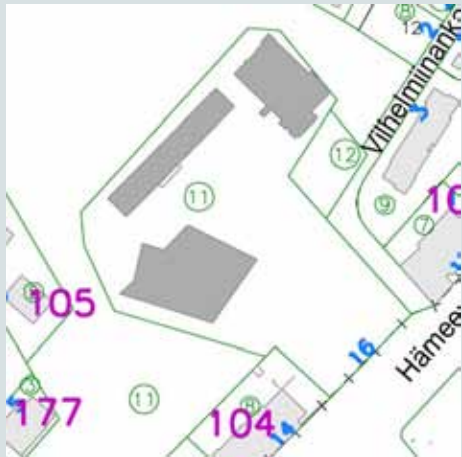
Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

26. HYVINKÄÄN KIRKKO JA SEURAKUNTAKESKUS Hämeenkatu 16

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 11.3.1986

Rakennuslupa vahvistettu 1.9.1959, seurakuntakeskus 8.3.1989

Suunnittelija Arkkitehti Aarno Ruusuvoori

Kuvaus

Hyvinkään kirkon suunnittelusta järjestettiin 1957 arkkitehtuurikilpailu, joka tuotti 97 ehdotusta. Aarno Ruusuvoori voitti kilpailun modernilla ehdotuksellaan, joka muodostui kahdesta tetraedristä. Rakentaminen alkoi 1959 ja kirkko siihen liittyvine työkeskuksineen oli valmis 1961. Kirkon julkisivut ovat laatoitetut valkosementinmarmorilla. Valoisaa kirkkosalia kattaa teräsbetoniholvisto. Kirkkosalin kalustuksen suunnitteli Antti Nurmesniemi. Ruusuvoori suunnitteli 1989 myös kaksikerroksisen seurakuntakeskuksen, jonka julkisivut ovat vaaleaa klinkkeriä.

Muutoksia: Kirkon korjaus 1987

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kaupunkinäkömää hallitseva kirkko työkeskuksineen edustaa 1960-luvun modernia kirkkoarkkitehtuuria. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YK – Yleisten rakennusten korttelialue

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden arkkitehtoninen arvo säilyy. Ympäröivää Kirkkopuistoa tulee hoitaa siten, että kangasmetsän ilme säilyy ja että rakennusten kaupunkikuvallinen asema säilyy.

Muuta, lähteet

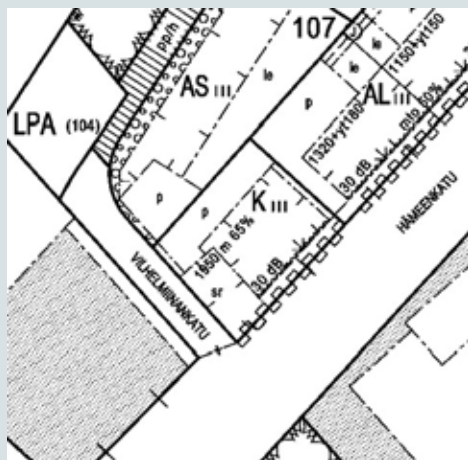
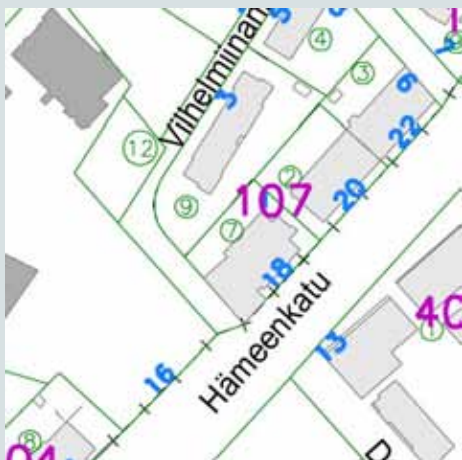
Arkkitehti 9/1961. Hyvinkään kirkko.
Lux continua – virtaava valo. Hyvinkään kirkko. 2011.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue R2, Uusi kirkko
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY:
www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään kirkko ja seurakuntakeskus

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

27. ENTINEN PYP:N LIIKETALO

Hämeenkatu 18

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 6.11.1991

Suunnittelija

Ole Gripenberg

Kuvaus

Villatehtaan isännöitsijä Väinö Donner teki 1920-luvulla aloitteen Pohjoismaiden Yhdyspankin (PYP) saamisesta Hyvinkäälle. Hyvinkäällä toimi jo silloin KOP ja Hyvinkään Säästöpankki. PYP:n liiketalo valmistui arkkitehti Ole Gripenbergin suunnitelmien mukaan vuonna 1938. Valkoinen funkisrakennus on kaupunkikuvallisesti keskeisellä paikalla. Rakennusta on jatkettu 1990-luvun alussa lisäsiivellä, joka noudattaa vanhan pankkitalon pelkistettyä tyyliä.

Kohteen valintaperusteet

Arkkitehtonisesti arvokas funktionalismin aikakauden liikerakennus, jolla on tärkeä osa Hämeenkadun kaupunkikuvassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä K - keskustatoimintojen korttelialue. Vanhalla pankkirakennuksella sr-merkintä.

Hoitoehdotus

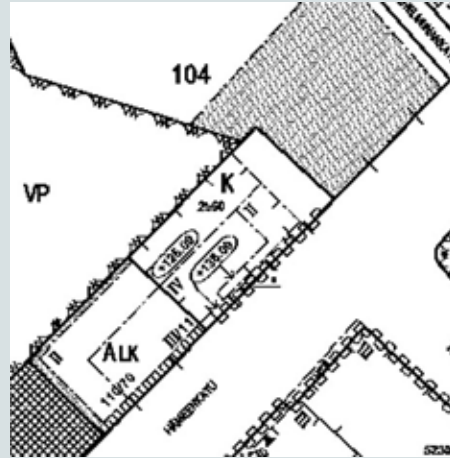
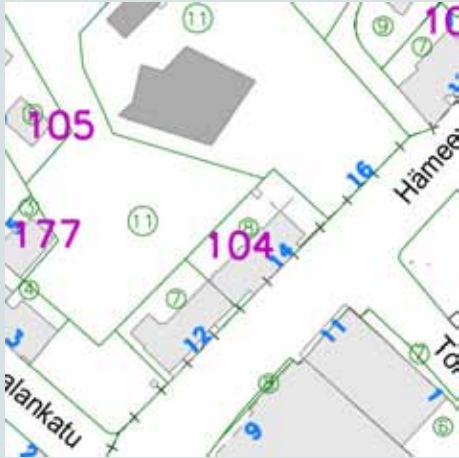
Vanhaa liikerakennusta tulee vaalia siten, että sen arkkitehtoniset ominaispiirteet säilyvät. Ulkomainosten tulee sopeutua talon arkkitehtuuriin.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkäänkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

28. KIINTEISTÖ OY WILHELMIINA Hämeenkatu 14

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 27.8.1997

Rakennuslupa vahvistettu 15.12.1987

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Wegelius-Kiili / Fred Wegelius

Kuvaus

Aikansa mahtipontista pankkiarkkitehtuuria 1980-luvun lopulta. Hyvinkään Säästöpankki rakennutti marmoripintaisen liikerakennuksen pahimman pankkikriisin aikaan. Julkisivumateriaalin valkoinen marmori liittyy sen Hyvinkään kirkon valkoisuuteen. Nykyisin pankkitiloissa toimii Lammin Säästöpankki.

Kohteen valintaperusteet

1980- ja 1990-luvun vaihteen pankkiarkkitehtuuria.

Kaavatilanne

K-merkintä – liikerakennusten korttelialue.

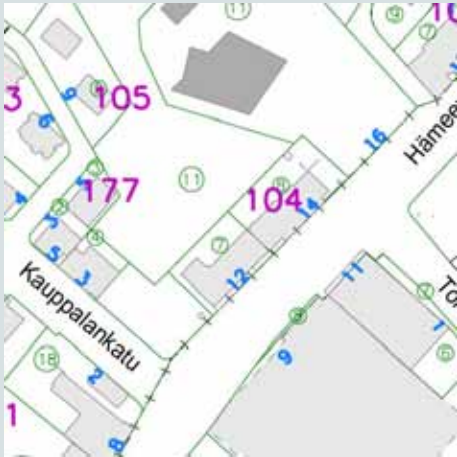
Hoitoehdotus

Rakennuksen julkisivujen arkkitehtuuri säilytettävä. Ulkomainoksissa noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

29. KIINTEISTÖ OY HÄMEENKATU 12 Hämeenkatu 12

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 17.9.1960

Rakennuslupa vahvistettu 4.10.1960

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Heikki Sysimetsä /Matti Dufva

Kuvaus

Entinen KOP:n pankkikiinteistö sai uuden ilmeen 1989 kun sen julkisivut uudistettiin valkealla Palazzo-levyllä.

Muutoksia

1989 julkisivumuutos, pintamateriaaliksi valkea Palazzo-levy (arkk. R.O.S.Valjakka)

Kohteen valintaperusteet

Keskustan vanhoja liikerakennuksia, joka julkisivumuutoksesta huolimatta säilyttänyt kaupunkikuvallisen merkityksensä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa ALK-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennuksen julkisivujen arkkitehtuuri säilytettävä. Ulkomainoksissa noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

30. KAUPPALANKADUN KERROSTALOT Kauppalankatu 17-23, 12-14; Urheilukatu 4-6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 3.1.1958

Suunnittelija

Kortteli 114: Arkkitehtitoimisto Blomstedt & Lampen ja rakennusmestari Arvi Rostila, kortteli 115: Arkkitehti Teuvo Lindfors, ja KK:n rak.os.

Kuvaus

Kauppalankadun ja Urheilukadun tienoo sai 1950-luvulla asemakaavan, jossa on lamellikerrostaloja sekä nelikerroksisia pistetaloja viistosti katulinjaan nähden. Rakentaminen alkoi 1954 ja jatkui vuoteen 1960. Vaikka rakennukset muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden, on niissä havaittavissa aikakauden tyyli murros. Vanhemmat rakennukset ovat roiskerapattuja, uudemmat pistetalot julkisivulevyin horisontaalisesti jäsenneiltyjä. Rakennusten pihamailla on säilytetty alueelle luonteenomaista havupuustoa.

Kohteen valintaperusteet

1950-luvun yhtenäinen puistomaiseen ympäristöön sovitettu asuntoalue, joka on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä.

Kaavatilanne

Asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Julkisivujen käsittelyssä on kiinnitettävä huomio rakennusten keskeiseen asemaan kaupunkikuvassa. Rakennuksille tunnusomainen väritys tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

31. SANDELININKADUN JA POHJOISEN PUISTOKADUN KERROSTALOALUE Sandelininkatu 3-15 – Pohjoinen Puistokatu 1-3

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 19.1.1954 ja 21.1.1986

Suunnittelija Arkkitehti Olavi Leka

Kuvaus

Parantolan puiston reunalle rakennetut lamellikerrostalot olivat Kuluttajien keskusosuuskunnan eli KK:n (myöh. OTK) rakennuttamia ja suunnittelijana suurimmassa osassa oli arkkitehti Olavi Leka. Rakennukset suunniteltiin vuosina 1951-1955 ja rakennusurakoitsijana toimi kaikissa taloissa Hyvinkään Haka Oy, jonka kolmas suuri kohde se oli Hyvinkäällä. Kerrostaloalue liittyy saumattomasti Parantolan, Parantolanpuiston ja Rautatieäisten hautausmaan miljööseen.

Kohteen valintaperusteet

1950-luvun yhtenäinen puistomaiseen ympäristöön soviettu asuntoalue, joka on säilyttänyt alkuperäisen ilmeensä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AK-merkintä – asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Julkisivujen käsittelyssä on kiinnitettävä huomio rakennusten keskeiseen asemaan kaupunkikuvassa. Rakennuksille tunnusomainen värityys tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A14, Pohjoisen Puistokadun - Sandelininkadun talot

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

32. DONNERINKULMAN LIIKE- JA ASUINRAKENNUKSET Kauppalankatu 3-11, Donnerinkatu6-10

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1960-1982

Rakennuslupa vahvistettu 24.5.1963 (Kiint.Oy Kauppalankatu 3-5)

Suunnittelija Arkkitehti Raimo S. O. Valjaka

Kuvaus

Kauppalankadun ja Hämeenkadun risteyksestä muodostui 1960-luvun alussa Hyvinkään kaupallinen keskus. Ensimmäisenä valmistui 1964 Apteekin talo ja seuraavina vuosina KOy Donnerinkulma sekä Donnerinkatu 6-12 asuintalot, kaikki Raimo Valjakan suunnittelemina. Liikerakennusten julkisivuissa on käytetty vaaleaa ja tummanharmaata lasia ja asuinrakennuksissa lisäksi kahitiiltä. Apteekin päädyn julkisivussa on värillisten levyjen sommitelma.

Muutoksia Asuinrakennusten julkisivulasitukset uusittu 2007

Kohteen valintaperusteet

Kasvavan Hyvinkään modernia liike- ja asuinarkkitehtuuria harmoonisena kokonaisuutena.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AL, ALK ja AK-merkinnät.

Hoitoehdotus

Julkisivujen korjauksessa pyrittävä säilyttämään alkuperäinen materiaali- ja värimaailma. Mainonnassa pyrittävä yhtenäiseen, harmoniseen linjaan.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

33. URAKAN TALO - HYRIA Kauppalankatu 18

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 18.5.1989

Rakennuslupa vahvistettu 12.9.1991

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Perko & Rautamäki /Simo Rautamäki

Kuvaus

Hyvinkään terveydenhuolto-oppilaitos sai ajanmukaiset tilat vuonna 1991. Kolmikerroksisen rakennuksen julkisivut on jäsennelty vaaleankeltaisella/ruskealla laatoituksella.

Muutoksia

Kohteen valintaperusteet

Aikansa tyyppillistä postmodernistista laitosarkkitehtuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa Y-merkintä, yleisten rakennusten korttelialue.

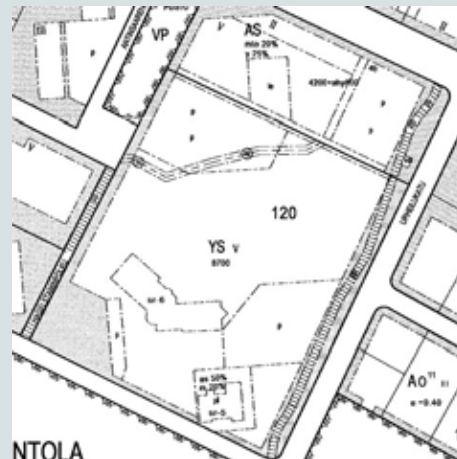
Hoitoehdotus

Mahdollisten muutosten tulee sopeutua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

34. PARANTOLA Sandelininkatu I

NTOLA
Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 7.1.1946 ja 2.7.2001

Suunnittelija Magnus Schjerfbeck, Lars Sonck

Kuvaus

Hyvinge Sanatorium Ab – Hyvinkään Parantola perustettiin 1896. Tältä ajalta on arkkitehti Magnus Schjerfbeck ja Karl Hård af Segerstadin suunnittelema kaksikerroksinen puuhuvila. Vuosina 1905-1906 parantolalle rakennettiin arkkitehti Lars Sonckin suunnittelema komea kivinen päärakennus. Parantola oli hyvin suosittu ennen ensimmäistä maailmansotaa ja sen vieraina oli ajan kuuluisuuksia. Vuonna 1914 päärakennusta laajennettiin ensimmäisen kerran ja uudelleen 1917. Tällöin rakennus sai mm. toisen tornin ja monumentaalisen pääsisäänkäynnin. Rakennus vaurioitui pahoin pommituksissa 1939 ja samalla parantolatoiminta loppui. Säilynyt rakennus käsittää vuoden 1906 vanhimman osan kulmatorneineen sekä vuoden 1914 laajennusosan. Pommitustuhojen korjauksen suunnitteli Heikki Siikonen. Parantolan puistossa on Sonckin suunnittelema entinen alilääkärin asuinrakennus vuodelta 1917, joka on muutettu lasten päiväkodiksi.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kulttuurihistoriaan voimakkaasti vaikuttanut parantolarakennus on myöhemmistä muutoksista huolimatta arkkitehtonisestikin arvokas puistomaisessa ympäristössä säilyneine puurakennuksineen.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YS-merkintä – sairaalarakennusten korttelialue. Vanha parantola ja puuhuvila sr-merkittyjä eli säilytettäviä rakennuksia.

Hoitoehdotus

Arvokasta historiallista parantolaympäristöä ja rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

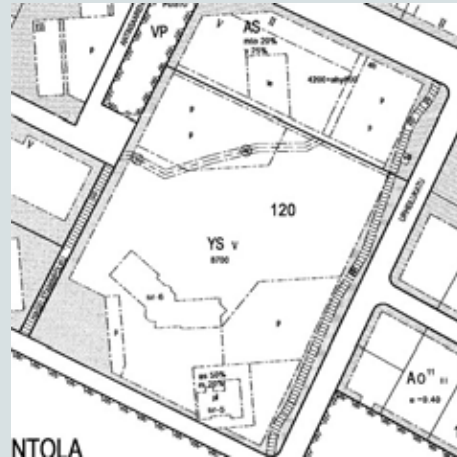
Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A5, Parantola

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

35. PÄÄTERVEYSASEMA Sandelininkatu I

NTOLA

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 2.7.2001

Rakennuslupa vahvistettu 26.11.1981

Suunnittelija Arkkitehti Jaakko Paatela /Arkk.tsto Eva ja Jaakko Paatela

Kuvaus

Hyvinkään kauppa osti parantolan rakennukset 1952 ja sijoitti rakennuksiin sairaalan tiloja. Uuden sairaalan valmistuttua 1970-luvun alussa rakennuksiin sijoitettiin terveyskeskus. Tilojen osoittaututtua pieniksi rakennettiin uusi pääterveysasema 1983 Arkkitehtitoimisto Eva ja Jaakko Paatelan laatiman suunnitelman mukaan. Rakennustyöt jatkuivat 1985. Rakennuksen julkisivut ovat keltatiilestä. Rakennus sijaitsee Parantolanpuistossa vanhan parantolarakennuksen välittömässä läheisyydessä.

Muutoksia: 1985, 2001

Kohteen valintaperusteet

Arvokkaassa puisto-ympäristössä vanhan parantolan kupeessa sijaitseva 1980-luvun terveydenhoidon rakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YS - sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

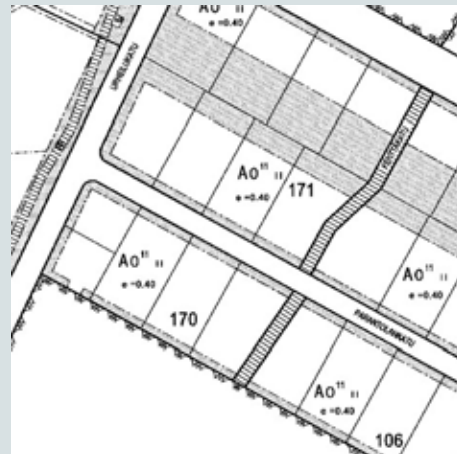
Rakennuksen arkkitehtuuri ja julkisivujen materiaalit pyrittävä säilyttämään tulevilla muutoksilla.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

36. PARANTOLANKADUN ASUTUS

Parantolankatu 11, 15-23, 14-24

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 13.7.1971, 27.6.1972 ja 22.10.1997

Suunnittelija Useita

Kuvaus

Kadun vanhimpia rakennuksia on Heikki Siikosen piirtämä klassisistinen Pikku Pappila vuodelta 1932. Myöhemmin kadun yleisilmeeksi vakiintui kaksikerroksisten vauraiden pientalojen muodostama kokonaisuus. Urheilukatu 13:n alumiinijulkisivuinen talo vuodelta 1958 on arkkitehti Esko Korhosen suunnittelema. Parantolankatu 24, entinen talo Anttila, on vuodelta 1980 (arkk. Matti Kaartinen). Parantolankatu 23:n on suunnitellut 1973 arkkitehti Seija Torpo. Parantolankatu 17 on vuodelta 1973, arkkitehtina Raimo S.O.Valjakka. Parantolankatu 11 on Heikki Siikosen suunnittelema entinen Hyvinkään Sanomien toimitalo 1920-luvulta.

Kohteen valintaperusteet

Enimmäkseen kaksikerroksisten pientalojen muodostama kokonaisuus, joissa useat yksittäiset rakennukset arkkitehtonisesti korkeatasoisia.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AO II, erillispientalojen korttelialue. Entinen Hyvinkään Sanomien toimitalo on suojeltu sr-3-merkinnällä.

Hoitoehdotus

Rakennusten ylläpidossa ja korjauksissa tulee vaalia alkuperäisiä pintamateriaaleja ja väritystä. Viherympäristöä vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

37. POHJOISPUISTON KOULU Runeberginkatu 12

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 3.12.1960

Suunnittelija Marja ja Keijo Petäjä

Kuvaus

Pohjoispuiston koulun historia yltää vuoteen 1951, jolloin se aloitti toimintansa Helsingin Verkatehdas Oy:n yhteiskouluna. Alkuvuodet opetus tapahtui vaihtelevissa tiloissa. Vuonna 1955 koulun nimeksi tuli Hyvinkään uusi yhteiskoulu. Kaupunki vuokrasi 1959 koululle nykyisen tontin ja koulun suunnittelusta järjestettiin 1960 arkkitehtikilpailu, jonka voittivat arkkitehdit Marja ja Keijo Petäjä ehdotuksellaan Amfi. Punatiilinen koulurakennus valmistui vuoden 1961 lopussa. Rakennuksen ydinosa kehystää suojaisaa amfiteatterimaista yläpihaa. Luokkahuoneet on järjestetty aineluokkaperiaatteella ja tavoitteena on ollut mittakaavaltaan inhimillinen kouluympäristö.

Muutoksia:

2010 muutoksia vesikatossa ja julkisivuissa.

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun edistyksellistä kouluarkkitehtuuria puistomaisemassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YO – opetusrakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Koulurakennusta tulee vaalia siten, että sen arkkitehtoninen arvo säilyy. Piha-alueen mäntypuustolla tärkeä osuus koulukokonaisuudessa.

Muuta, lähteet

Hyvinkään uusi yhteiskoulu 1951-1971. Toim. Pauli Kallio. Hyvinkää 1972.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

38.VANTAANKADUN PIENTALOALUE

Vantaankatu 28-62 ja 29-65

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 29.6.1946

Suunnittelija Useita

Kuvaus

Vantaankadun alue liittyy Mustamännistön ohella Ahdenkallion maiden kaavoittamiseen 1920-luvulla. Alue sai viuhkamaisen hahmonsä Gosta Cajanuksen ja Berndt Aminoffin asemakaavassa 1922 sekä Carolus Lindbergin kauppalan asemakaavassa 1928. Alueen vanhimmat rakennukset ovat 1920-luvulta. Valtaosa rakennuksista on kuitenkin jälleenrakennuskaudelta. Monissa rakennuksissa on julkisivukäsittelyä elävä roiskerappaus. Osa rakennuksista on Arvi Rostilan piittämiä. Vantaankadun pohjoispäässä on kadunpääteenä 1961 rakennettu Pohjoispuiston koulu. Erkyllänkadun itäpuolella oleva osa Vantaankatua on uusiutunut länsipäätä voimakkaammin.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen Hyvinkään kaupunkikuvalle tyyppinen jälleenrakennuskauden pientaloalue.

Kaavatilanne

Pientalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen mittakaava ja kaupunkirakenne säilytettävä. Rakennusten korjauksessa vaalittava jälleenrakennuskauden materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

39. KERROSTALOKORTTELI 129, IMPILINNA Kauppalankatu 24-28, Munckinkatu 82-86, Impilinnankatu 3

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 24.10.1972 ja 3.9.1985

Rakennusluvut vahvistettu 10.10.1973 alkaen

Suunnittelija: Rakennussuunnittelutoimisto Lehtonen/Yrjö Lehtonen

Kuvaus

Kahdeksan pistetalon yhtenäinen, väljästi rakennettu kortteli. Viisikerroksisten, tasakattoisten rakennusten julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä sekä harjattua ja sileää betonia. Puistomaisia koivikkoisia piha-alueita reunustavat autotallirivistöt.

Muutoksia Parvekelasituksia

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen 1970-luvun punatiilinen asuinkortteli, jossa puistomaiset pihapiirit.

Kaavatilanne

Asemakaavassa asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten julkisivukäsittelyn ja värityksen tulee noudattaa alkuperäistä asua.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

40. POHJOISPUISTON KERROSTALOKORTTELI 149 Munckinkatu 70-78, Pohjoinen Puistokatu 14-22

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
21.9.1962

Rakennusluvut vahvistettu 5.2.1963 alkaen, valmiit 1964

Suunnittelijat KK:n arkkitehtiosasto Teuvo Lindfors, Matti Päkki

Kuvaus

Kuuden viisikerroksisen pistetalon kokonaisuus avarassa pihamännikössä liittyy Pohjoisen Puistokadun niin ikään männikköiseen esplanaadiin. Rakennusten julkisivuväriytyksessä vaihtelevat beige/vihreä ja valkoinen/sininen. Osassa rakennuksista räystääslinjat kohotettu kulmissa. Sisäänkäynnit ja portaikot ovat säilyttäneet 60-luvun asunsa.

Muutoksia: Rakennusten julkisivuissa lämpöeristerappaus, parvekelasitukset, ikkunaremontti. Muutokset suoritettu tasokkaasti.

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun tasokasta kerrostaloarkkitehtuuria väljästi männikköisessä korttelissa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa ALK-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennusten julkisivukäsittelyn ja väriytyksen tulee noudattaa alkuperäistä asua. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

41. HÄMEENKADUN KOULU – TEHTAAN KOULU

Hämeenkatu 36

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 14.5.1966

Suunnittelija: Arkkitehti Sadeniemen tyyppi- ja piirustukset (puukoulu)
Arkkitehtitoimisto Hytönen & Luukkonen (kivikoulu)

Kuvaus

Tehtaan koulu aloitti toimintansa 1906 vuokratiloissa Valtakadulla. Minette Donner lahjoitti uudelle talolle tontin ja puutavaran. Kouluhallituksen arkkitehti Sadeniemen tyyppi- ja piirustusten mukaan rakennettu puukoulu valmistui 1907. Vuonna 1919 rakennettiin toinen puinen koulurakennus. Oppilasmäärän kasvaessa 1949-50 rakennettiin suuri kivikoulu arkkitehtitoimisto Hytönen & Luukkonen laatiman suunnitelman mukaan. Kivikoulun lisäsiipi valmistui 2012.

Kohteen valintaperusteet

Kouluarkkitehtuuria 1900-luvun alsuta ja 1950-luvulta.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YO – opetusrakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma
26.1.2000, kohdealue A7, Hämeenkatu - Kenttäkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

42.ASUNTO OY MUNCKINKOTO JA MYYMÄLÄRAKENNUS Munckinkatu 27-37

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytty 31.3.1932 ja 2.6.1966

Rakennuslupa vahvistettu 23.11.1967 alkaen, valmiit 1968-69

Suunnittelija Rakennusmestari Seppo Heikkinen
KK:n rakennusosasto Jouko Ylihannu (myymälä)

Kuvaus

Munckinkadun varrelle rakennettiin 1968 Osuusliike Ahjon ajanmukainen liikerakennus. Punatiilisen rakennuksen arkkitehtuurille antaa leimansa horisontaalisuutta korostava räystäslaatikko. Rakennusmestari Seppo Heikkisen suunnittelemat Asunto Oy Munckinkodon kolme punatiilistä asuinkerrostaloa liittyvät arkkitehtuuriltaan myymälärakennukseen. Pulpettikattojen pellityksen väri on vihreä imitoiden kuparipeltiä. Parvekelevyt ovat mustaa lasia.

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun tyylikäs myymälärakennuksen ja kolmen pienkerrostalon kokonaisuus.

Kaavatilanne

Carolus Lindbergin 1932 laatiman asemakaavan mukainen alue. Merkintä AL.

Hoitoehdotus

Rakennusten alkuperäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuus-toa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

43. HYVINKÄÄN HAKAN TALOT, MUNCKINKATU Munckinkatu 19-25

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 31.3.1932

Rakennuslupa vahvistettu 26.9.1945, valmiit 1946

Suunnittelija KK:n rakennusosasto arkk. J. Salomaa, A. Lindqvist
Heikki Siikonen

Kuvaus

Asuntohankinta Oy Hyvinkään Haka rakennutti jatkosodan päätyttyä ankaran asuntopulan vallitessa Munckinkadun varrelle neljä puurakenteista pienkerrostaloa. Harjakattoisten rakennusten julkisivut ovat rapatut. Alue liittyy kiinteästi myöhemmin rakennettuun Vesitorninkadun kerrostaloalueeseen. Kokonaisuuteen liittyy rakennusmestari Heikki Siikosen suunnittelema funktionalistinen asuinrakennus, Marjamäenkatu 27. Valkoiseksi rapattu, kaksikerroksinen ja tasakattoinen rakennus on vuodelta 1943.

Muutoksia 1963 kattilahuone, Heikki Siikonen

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennuskauden yhtenäinen pienkerrostaloalue.

Kaavatilanne

Carolus Lindbergin 1932 laatiman asemakaavan mukainen alue. Merkintä AK.

Hoitoehdotus

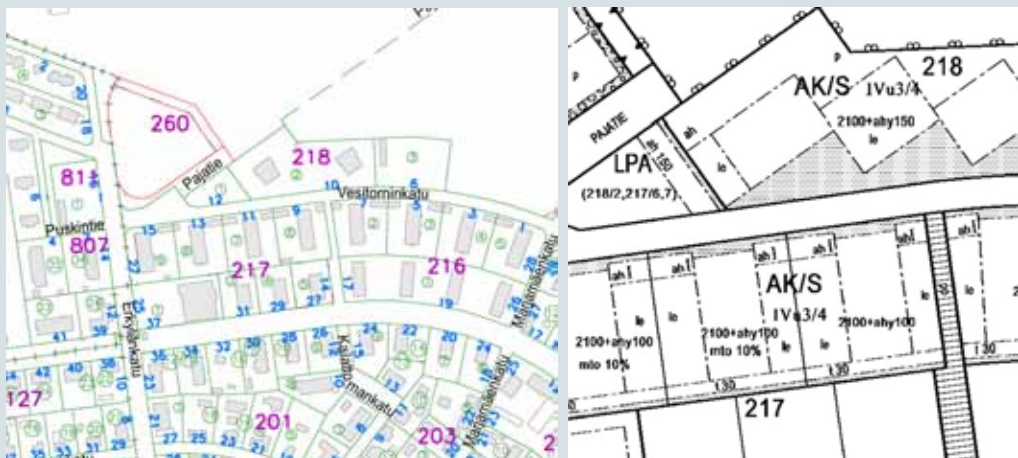
Rakennusten alkuperäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

44.VESITORNINKADUN JA PUSKINTIEN KERROSTALOALUE

Vesitorninkatu 1-15 ja 10, Puskinntie 2-4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 2.7.2001

Suunnittelija

VR:n talonrakennusosasto
Arkkitehtitoimisto Heikki Sysimetsä/Illi Haapio

Kuvaus

VR:n Konepajan työntekijöille rakennettiin 1940-luvulta alkaen suuri määrä asuntoja. Vesitorninkadun varrelle kohosi 1949-51 kymmenen nelikerroksisen lamellitalon yhtenäinen, väljästi rakennettu ryhmä. Suunnittelusta vastasi VR:n talonrakennusosasto, jonka johdossa oli arkkitehti Jarl Ungern. Rautatieasunnot Oy on 1990-luvulla peruskorjannut rakennukset. Vesitorninkadun pohjoispuolella on vuodelta 1952 kaksi kivistä, kolmikerroksista pistetaloa, joiden suunnittelusta vastasi arkkitehti Illi Haapio / Arkkitehtitoimisto Heikki Sysimetsä.

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennusajan yhtenäinen teollisuustyöväen asuntoalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa määräys AK/S, asuinkerrostalojen korttelialue, jolla ympäristö säilytetään.

Hoitoehdotus

Ympäristön ja rakennusten hoidossa tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria sekä turvata pihapuuston säilyminen.

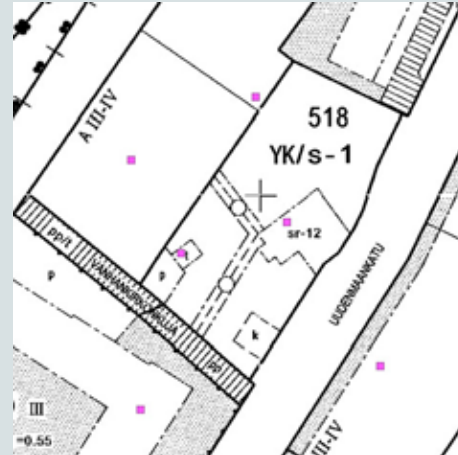
Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A16, VR:n Konepajan asuntoalue

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

45. HYVINKÄÄN VANHA KIRKKO

Uudenmaankatu 13

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 22.11.2010

Suunnittelija

Yrjö Sadenius (Sadeniemi)

Kuvaus

Hyvinkään rukoushuoneyhtymä perustettiin 1893. Vaatimaton puinen rukoushuone valmistui 1896. Sen suunnitteli Nurmijärven kirkkoherran poika, arkkitehti Yrjö Sadenius. Omaksi seurakunnaksi järjestäytyttiin jo 1905 mutta käytännössä seurakunta aloitti toimintansa vasta 1917. Rakennusta on muutettu ja laajennettu 1916 (Elias Paalanen) ja 1923 (Heikki Siikonen). Tyyliiltään tornillinen kirkkorakennus liittyy perinteiseen suomalaiseen puukirkkoarkkitehtuuriin. Punaiseksi maalattua klassisistista kirkkoa jäsentävät valkoiset listat ja pilasterit. Vanha rukoushuone vihittiin kirkoksi 1978.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kulttuurihistoriaan keskeisesti kuuluva rakennus, jolla merkitystä Uudenmaankadun katukuvassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa kaavamerkintä YK/s-I ja kirkolla sr-merkintä, säilytettävä rakennus.

Hoitoehdotus

Kirkkoa ja kirkkopuistoa hoidettava siten, että rakennuksen kulttuurihistoriallinen arvo säilyy ja viherympäristö pysyy tasapainoisena kokonaisuutena.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue R1, Vanha kirkko

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

46. LAUREAN AMMATTIKORKEAKOULU

Uudenmaankatu 22

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 20.11.1975

Rakennuslupa vahvistettu 21.1.1965

Suunnittelija Eila Karaila / Hyvinkään kaupungin rakennustoimisto

Kuvaus

Kaupunginarkkitehti Eila Karailan suunnittelema Hyvinkään kauppaoppilaitoksen rakennus valmistui Uudenmaankadun varrelle 1966. Julkisivumateriaaleina on käytetty keltatiiltä, vaaleaa julkisivulevyä ja tummaa metallia. Pääsisäänkäynnin ulkoseinässä on Terho Sakin pronssireliefi vuodelta 1966. Sisäänkäyntikatokatos on myöhempi lisäys.

Muutoksia: Laajennus 1982, 1990 A. Hotti

Kohteen valintaperusteet

Uudenmaankadun koulumiljöötä täydentävä 1960-luvun opetusrakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YO – opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Koulurakennusta ja sen ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

47. HYVINKÄÄN YHTEISKOULU Uudenmaankatu 17

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 19.10.1978 ja 22.8.1964

Rakennuslupa vahvistettu 16.11.1955

Suunnittelija Arkkitehti Antero Pernaja

Kuvaus

Hyvinkään yhteiskoulu perustettiin 1918. Nykyinen koulurakennus rakennettiin vaiheittain vuosina 1956-58 arkkitehti Antero Pernajan suunnitelmien mukaan. Viimeisenä rakennettiin Hyvinkäänkadun puoleiset erikoisluokkahuoneet. Koulun julkisivuissa vaihtelee roiskerappaus ja sileä ikkunavyöhykkeen rappaus. Sirorakenteinen sisäänkäyntikatos antaa leimansa arkkitehtuurille.

Uudenmaankadun vastakkaisella puolella on Taidetalo, joka rakennettiin yhteiskoulun lisärakennukseksi 1938 (arkkitehti L. E. Hanstén).

Muutoksia:

Koulurakennusta on jatkettu Uudenmaankadun puolella 1984 kaupunginarkkitehti Ahti Hotin suunnitelman mukaan.

Kohteen valintaperusteet

1950-luvun tasapainoista kouluarkkitehtuuria Uudenmaankadun katukuvassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YO – opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Koulurakennuksia ja niiden ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

Muuta, lähteet

Hyvinkään yhteiskoulu 1918-1968. Hyvinkää 1968.

HYVINKÄÄN KESKUSTA AJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

48. RAUTATIEMUSEO Hyvinkäänkatu 9

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 15.4.1983, 28.11.1994 ja 31.3.2003

Suunnittelija Ossian Bergbom

Kuvas

Alunperin yksityisellä pääomalla rakennetun Hango–Hyvinkää -rautatien pääteasema on rakennettu 1873. Ossian Bergbomin piirtämä asemarakennus on säilyttänyt poikkeuksellisen hyvin alkuperäiset piirteensä. Alueella on lisäksi alkuperäisellä paikallaan sijaitsevat veturitalli (1873), kolme asuinrakennusta (1890-l), maakellari (1900) sekä lukuisia talous- ja varistorakennuksia. Einolan talo on entinen kestikievarirakennus. Rautatiemuseo perustettiin Helsinkiin 1898 ja Hyvinkäälle se siirrettiin 1974. Valtionrautateiden 125-vuotisjuhlaan 1987 museolle rakennettiin liikkuvan kaluston näyttelyhalli, jonka suunnittelijana oli arkkitehtitoimisto Kasnio–Härö. Rakennukset sijaitsevat vanhan asemapuiston ympärillä. 1990-luvulla vanhat rakennukset peruskorjattiin ja rakennettiin toinen kalustohalli (rak.arkk. Pirjo Huvila).

Kohteen valintaperusteet

Osa valtakunnallisesti arvokasta rakennettua ympäristöä (RKY 2009).

Kaavatilanne

Pääosa alueesta LRMU-alueita – museokäyttöön varattu rautatiealue.

Hoitoehdotus

Museoalueen rakennusten hoidon tulee tähdätä kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseen. Myös asemapuiston hoidon tulee perustua alueen historiallisen erityisluonteen turvaamiseen.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A2, Suomen Rautatiemuseo
Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY:
www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään rautatieasemat

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

49. ISO PAPPILA Pappilankatu 14

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 28.9.1964

Suunnittelija Heikki Siikonen

Kuvaus

Hyvinkään seurakunta rakennutti kirkkoherranpappilan vuonna 1932 rakennusmestari Heikki Siikosen laatiman suunnitelman mukaan. Entinen Nokkalankatu muutettiin samalla Pappilankaduksi. Vaaleaksi rapatun klassistisen rakennuksen pääjulkisivua hallitsee leveä frontoni, jonka kohdalla on pylväiden kannattelema pergola.

Hyvinkään seurakunta rakensi 1966 viereiselle tontille työntekijöilleen lamellikerrostalon, jonka suunnitteli niin ikään Heikki Siikonen. Kolmikerroksisen rakennuksen julkisivut ovat mineriittiä, rappausta ja uritettua betonia.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään seurakunnalliseen historiaan kiinteästi liittyvä 20-luvun klassismia edustava rakennus, jolla tärkeä merkitys kaupunkikuvassa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AK I -merkintä, ei suojelumääräystä.

Hoitoehdotus

Pappilarakennus tulee säilyttää ja sitä tulee ylläpitää siten, että sen kulttuurihistoriallinen arvo turvataan.

Muuta, lähteet

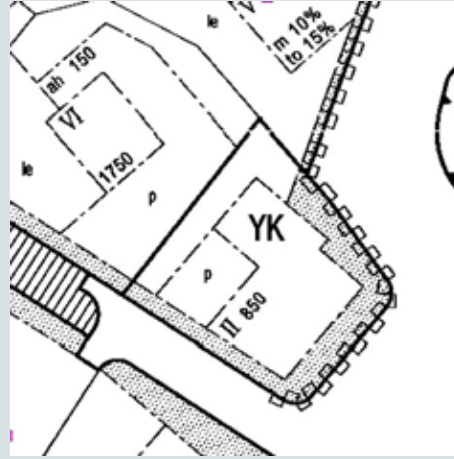
Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

Olavi Junnila 1992. Hyvinkään seurakunta 1917-1992. Jyväskylä.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

50. HYVINKÄÄN ADVENTTIKIRKKO

Kasöörinkatu 12 – Seittemänmiehenkatu 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 25.10.1988

Suunnittelija

Arkkitehti Risto Sammalkorpi

Kuvaus

Hyvinkään Adventtiseurakunta perustettiin 1949 ja pian ryhdyttiin suunnittelemaan omaa kirkkorakennusta. Kauppalanarkkitehti Risto Sammalkorpi laati piirustukset 1955 ja rakennus vihittiin 14.1.1956. Puistomaiseen rinteeseen sijoitettu kirkkorakennus on loivan harjakaton kattama valkoiseksi rapattu rakennus, johon liittyy matalampi siipirakennus.

Kohteen valintaperusteet

Kaupunkikuvallisesti tärkeällä paikalla sijaitseva arkkitehtonisesti tasapainoinen kirkkorakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YK, yleisten rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennuksen arkkitehtuuri tulee säilyttää ja viherympäristöä tulee hoitaa.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

51. HYVINKÄÄN ORTODOKSINEN KIRKKO

Tsasounakuja I

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 28.8.1995

Rakennuslupa vahvistettu 3.10.1961

Suunnittelija Arkkitehdit Laura Järvi-Larkas, Sakari Siitonen

Kuvaus

Piispa Aleksanteri vihki 14.7.1963 Hyvinkään ortodoksisen tsasounan Karjalan valistajien muistolle. Kirkoksi Metropoliitta Leo vihki rakennuksen 27.10.1996. Alkuperäisen puisen rukoushuonerakennuksen oli suunnitellut rakennushallituksen toimeksiannosta arkkitehti Laura Järvi-Larkas. Se oli muodoltaan modernin yksinkertainen ja vailla ortodoksiselle kirkkoarkkitehtuurille tunnusomaisia sipulikupoleita. Kirkon laajennuksen ja seurakuntakeskuksen suunnitteli arkkitehti Sakari Siitonen. Muutos valmistui 1995. Tässä yhteydessä kirkko sai perinteisempään kirkkoarkkitehtuuriin viittaavan muodon. Kirkon julkisivut ovat vaaleankeltaiseksi maalattua vaakalautaa.

Kohteen valintaperusteet

Ortodoksisen kirkkoarkkitehtuurin muutosta ilmentävä rakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YK, yleisten rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennuksen arkkitehtuuri tulee säilyttää ja viherympäristöä tulee hoitaa.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

52. HYVINKÄÄNKADUN KERROSTALOKORTTELIT 567 JA 568

Hyvinkääncatu 19-31

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1974-2000

Suunnittelijat

Matti Kaartinen, Yrjö Lehtonen, Eero Valjakka, Erkki Wegelius

Kuvaus

Kolmikerroksisten lamellitalojen kokonaisuus, jossa rakennukset muodostavat suojaisia puistomaisia piha-alueita. Tasakattoisten rakennusten julkisivumateriaaleina vaihtelevat puhtaaksimuurattu punatiili ja keltatiili. Hyvinkääncatu 25 on rakennettu 1977 (suunnitelu Yrjö Lehtonen), muut 1980-luvulla, Muottikatu 2 1986 (Eero Valjakka), Muottikatu 17, ent. HOAS 1984 (Matti Kaartinen) ja Hyvinkääncatu 31 1989-90 (Erkki Wegelius).

Kohteen valintaperusteet

1970-luvun kaavoitusperiaatteiden mukaan rakentuneet kaksi kerrostalokorttelia, joiden avarat piha-alueet ovat viihtyisiä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AK – asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

53. ASUNTO-OSAKEYHTIÖ UUDENMAANKATU 68

Uudenmaankatu 60-68 ja 59-63

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1968 -1987

Rakennuslupa vahvistettu 28.12.1962, rakennukset valmistuneet 1963-1965

Suunnittelija Arkkitehtuuritoimisto Niilo Kokko

Kuvaus

Arkkitehti Niilo Kokon suunnittelemat lamellitalot, ns. Ketolan talot antavat leimansa Uudenmaankadun ja Kalevankadun risteykselle. Kolmi- ja viisi-kerroksiset lamellitalot on sijoitettu väljästi suurille puistomaisille tonteille, joilla mäntypuut on säilytetty. Rakennuksissa on loivat harjakatot. Pilareille rakennetut matalammat lamellit rajaavat ilmavasti pihamaat katualueista. Rakennusten hillitty väritys, vaaleita seinäpintoja jäsentävät siniset ja harmaat vyöhykkeet, on ajalle tyypillisiä.

Muutoksia:

Rakennusten julkisivuihin on tehty parvekemuutoksia, myös alkuperäiset polttomaalatut alumiinilevyt on vaihdettu muovipinoitettuihin levyihin.

Kohteen valintaperusteet

1960-luvun korkeatasoista asuntoarkkitehtuuria, jolla on myös kaupunkitaiteellista merkitystä.

Kaavatilanne

Kortteleiden asemakaavaa on muutettu useaan eri otteeseen 1962-1976.

Hoitoehdotus

Julkisivujen hoidossa tähdättävä alkuperäisen asun säilyttämiseen. Alakeran pilarirakenne tulee pitää avoimena. Pihapuustoa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

54. KIINTEISTÖ OY UUDENMAANKATU 2 Uudenmaankatu 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 6.5.1963

Rakennuslupa vahvistettu: liikerakennus 16.6.1959
tornitalo 6.11.1962, rakennus valmis 31.7.1964

Suunnittelija Arkkitehti Martti Välikangas

Kuvaus

Kiinteistöstä valmistui 1960 ensin kaksikerroksinen liikerakennus ja 1964 kymmenkerroksinen asuinkerrostalo. Rakennuttajana oli Työväen Opintorahasto ja liikerakennuksessa toimi pitkään Työväen Säästöpankki, jonka tunnukset olivat Kymppitalona tunnetun rakennuksen katolla. Liikerakennuksen julkisivulevyt ovat siniset, tornitalon valkeat. Liikerakennuksen katto on kuparia. Tornitalon kulmaa jäsentää keltatiilinen savupiippu.

Muutoksia: Julkisivujen uusiminen suoritettu 2006 (Arkkitehtitoimisto Arkit). Tornitalon julkisivulevyt uusittiin, liikerakennuksessa alkuperäinen levytys.

Kohteen valintaperusteet

Kymmenkerroksinen asuinkerrostalo ja kaksikerroksinen liikerakennus edustavat modernin Hyvinkään syntyä 1960-luvulle tultaessa. Kymppitalolla on huomattava asema yhtenä kaupungin maamerkeistä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä ALK – yhdistettyjen liike- ja asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Julkisivujen käsittelyssä on kiinnitettävä huomio rakennusten keskeiseen asemaan kaupunkikuvassa. Rakennuksille tunnusomainen väritys tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

55. LINJALA OY
Uudenmaankatu 8-10

106-006-0577-0028

Asemakaava hyväksytty 26.9.1955

Rakennuslupa vahvistettu 15.11.1954, rakennus valmis 5.10.1955

Suunnittelija Arkkitehti Risto Sammalkorpi

Kuvaus

Hyvinkään kauppala sai ajanmukaisen linja-autoaseman vuonna 1955. Kolmi-kerroksiseen rakennukseen liittyy matalampi liikesiipi. Rakennuksen vaaleaksi maalatut julkisivut ovat roiskerapatut. Kiinteistön ylimmässä kerroksessa toimi aikanaan vaikutusvaltainen Hyvinkään Kauppakerho ry. Tämän kerroksen liiketilat kantavat yhä nimeä Kauppakerho.

Muutoksia Sisätiloissa tehty lukuisia muutoksia

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kauppala-aiheeseen liittyvä julkisen liikenteen keskus, jolla on liikennehistoriallista merkitystä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkitty yleisten rakennusten tontiksi.

Hoitoehdotus

Rakennuksen säilymisedellytykset tulee selvittää tarkemmin asemakaavan laadinnan yhteydessä.

Muuta, lähteet

<http://kauppakerho.com/kauppakerho-hyvinkaalla>

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

56. SIIKOSEN TALO JA LASITALO Uudenmaankatu 12, Helenenkatu 11

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 26.9.1955

Suunnittelija Heikki Siikonen

Kuvaus

Rakennusmestari Heikki Siikonen asui ja työskenteli 1926 piirtämässään kivitalossa. Vaalea, rapattu rakennus on ilmeeltään klassisistinen altaaneineen ja listoituksineen. Piharinne on terassoitu ja siihen liittyy pergola ja maakellari. Samalle tontille Siikonen suunnitteli 1958 Asunto Oy Lasitalon liike- ja asuinrakennuksen, joka sai nimensä julkisivun lasilaatoituksesta. Rakennus valmistui seuraavana vuonna.

Siikosen talo on ollut viime vuosina galleriakäytössä.

Kokonaisuuteen liittyy mittakaavaltaan näistä poikkeava Helenenkatu 11, Heikki Siikosen 1957 suunnittelema omakotitalo.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kaupunkikuvaan monella tapaa vaikuttaneen suunnittelijan kaksi rakennusta 1920- ja 1950-luvulta.

Kaavatilanne

Tontti on asuinkerrostalojen korttelialuetta. Ns. Siikosen talolla ei kaavassa sr-merkintää.

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden alkuperäinen arkkitehtuuri säilyy.

Muuta, lähteet

Marja Alanko 1985: Hyvinkään kulttuuriympäristön historiallinen kuvaus.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

57. HELENENKADUN KERROSTALOT Helenenkatu 1-9, 2-4, Kasöörinkatu 4-10

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1959-1988

Suunnittelija Raimo S. O.Valjakka, Yrjö Lehtonen, Heikki Siikonen

Kuvaus

Kasöörinkadun ja Helenenkadun männikköinen harjanne sai ensimmäiset kerrostalonsa 1968, kun Raimo S.O.Valjakan suunnittelemat pistetalot Helenenkatu 7 ja 9 valmistuivat. Vuonna 1975 valmistuivat Yrjö Lehtosen suunnittelemat AsOy Kasöörinrinne ja AsOy Kasöörintornit Helenenkatu 1-5.

Kohteen valintaperusteet

Hallitsevalla paikalla männikköisellä harjanteella sijaitseva kerrostaloalue, joka on rakentunut 1960-luvulta 1970-luvulle.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AK – asuinkerrostalojen korttelialue.

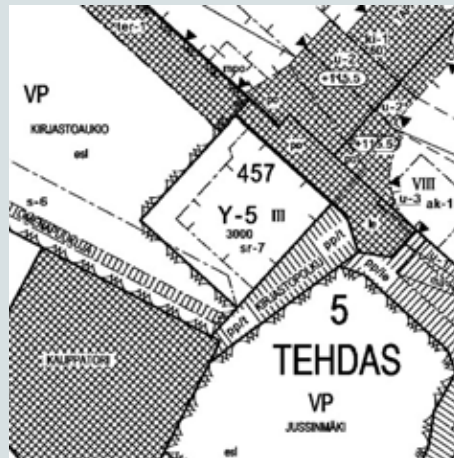
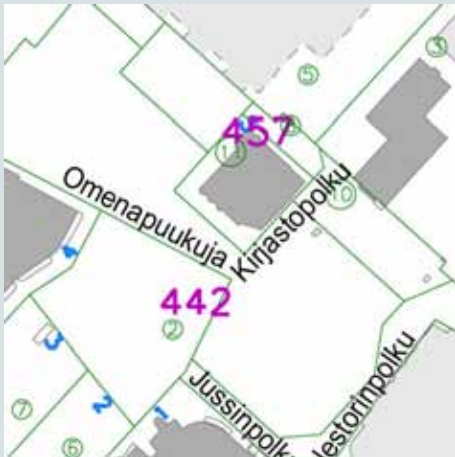
Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

58. KIRJASTOTALO Torikatu 5/Kirjastopolku 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.6.2008

Rakennuslupa vahvistettu: 18.1.1967

Suunnittelijat Arkkitehdit Ilmo Valjakka ja Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Hyvinkästä tuli kaupunki vuoden 1960 alussa. Samana vuonna nuori kaupunki osti keskustansa merkittävimmän tontin eli Valtionrautateiden keskuspuutarhan alueen. Maanoston myötä kaupungin keskustan suunnittelu ja rakentaminen saivat lisävauhtia. Hallinto- ja kulttuurikeskuksesta järjestettiin arkkitehtikilpailu vuonna 1964. Hyvinkään kaupunginkirjasto valmistui vuonna 1968 ainoana rakennuksena Ilmo ja Raimo S.O. Valjakan voittaneen kilpailuehdotuksen pohjalta. Julkisivumateriaalina on vaalea travertiini.

Muutoksia

Peruskorjaus ja laajennus 2002

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kaupungin uuden keskustan ”pioneerirakennus”. Arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokas rakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa Y-merkintä, yleisten rakennusten kortteli ja sr-7, suojeltava rakennus.

Hoitoehdotus

Rakennusta tulee hoitaa siten, että sen arkkitehtoninen arvo säilyy. Julkisivumateriaali säilytettävä.

Muuta, lähteet

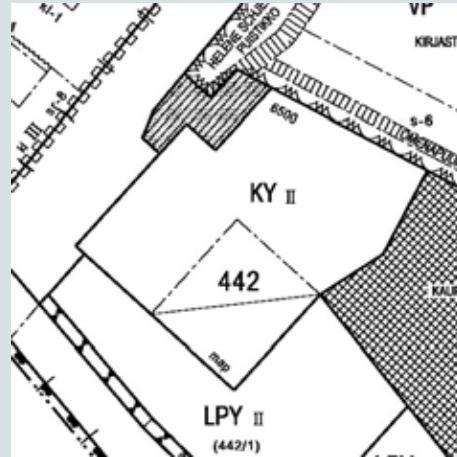
Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue R3, Kirjasto

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

59. KIINTEISTÖ OY JUSSINTORI Hämeenkatu 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 24.7.1984

Rakennuslupa vahvistettu 10.4.1980, rakennus valmis 1981

Suunnittelija Arkkitehdit Ilmo Valjakka ja Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Jussintorin liike- ja kulttuurirakennus rakennettiin 1981 entiselle Valtionrautateiden keskuspuutarhan alueelle. Liikerytysten ohella rakennuksessa toimii Hyvinkään taidemuseo. Rakennuksen arkkitehtuuria leimaavat puolipyöreät kolonnit, julkisivujen pyöristetyt kulmat ja kattorakenteiden plastiset muodot. Julkisivumateriaaleina ovat vaalea klinkkeri, harmaa betoni ja alumiini. Taidemuseon edessä on Pirkko Nukarin veistos Sunnuntaisirkus ja puiston reunassa Tapio Junnon suunnittelema Helene Schjerfbeckin muistomerkki Ovi.

Kohteen valintaperusteet

Keskustan kaupunkikuvaa voimakkaasti profiloiva julkinen rakennus, joka liittyy kirjaston ja Sampotalon kokonaisuuteen.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä KY

Hoitoehdotus

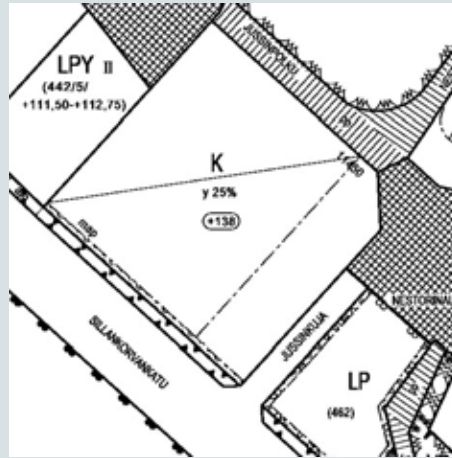
Rakennusta tulee hoitaa siten, että sen arkkitehtoninen arvo säilyy. Ulko-mainoksissa noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

60. KIINTEISTÖ OY HYVINKÄÄN SAMPOTALO Kauppatori I

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 24.7.1984

Rakennuslupa vahvistettu 18.4.1985, valmistunut 5.12.1987

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Laiho-Pulkkinen-Raunio

Kuvaus

Arkkitehtitoimisto Laiho-Pulkkinen-Raunio suunnitteli 1985 kookkaan liike- ja kulttuurirakennuksen Hyvinkään torin tuntumaan. Rakennuksen arkkitehtuurille ovat luonteenomaista pyöristetyt kulmat. Julkisivumateriaaleina on käytetty vaaleaa klinkkeriä ja kiilloitettua harmaata kivilevyä. Rakennuksen sisätiloista edustavin on Hyvinkää-sali lämpiöineen.

Kohteen valintaperusteet

1980-luvun arkkitehtonisia ratkaisuja kaupunkikuvallisesti keskeisessä liike- ja kulttuurirakennuksessa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa K-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennusta tulee hoitaa siten, että sen arkkitehtoninen arvo säilyy. Ulko-mainoksissa noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

61. KIINTEISTÖ OY OIKOKUJA Oikokuja 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.6.1998

Rakennuslupa vahvistettu 23.11.1989, rakennus valmis 1991

Suunnittelija Arkkitehti Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Kelan talona tunnettu liikerakennus noudattaa arkkitehtuurissaan ajan post-modernia linjaa. Kolmikerroksisen tasakattoisen rakennuksen julkisivut ovat valkeaa sintrattua laattaa. Rakennuksen pääjulkisivuja hallitsee keskustorni lipputankoineen.

Kohteen valintaperusteet

Ajalleen tyypillistä postmodernia liikearkkitehtuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa K-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennuksen julkisivujen arkkitehtuuri säilytettävä. Ulkomainoksissa noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

62. KIINTEISTÖ OY DONNERINTORI Torikatu 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 26.2.1996

Rakennuslupa vahvistettu 9.2.1987, valmis 1987

Suunnittelija Arkkitehti Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Kaksikerroksinen liikerakennus sijaitsee Donnerinpuiston tuntumassa. Julkisivumateriaalina on sintrattu laatta. Rakennuksen arkkitehtuurille antaa leiman Torikadun puoleinen arkaadikulma, jonka leikkauksena suuri D-kirjain viittaa Donneriin, villatehtaan perustajaan.

Kohteen valintaperusteet

1980-luvun postmoderni liikerakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa K-merkintä (liike- ja toimistorakennusten korttelialue).

Hoitoehdotus

Rakennuksen julkisivujen arkkitehtuuri säilytettävä. Ulkomainoksissa noudatettava yhtenäistä, maltillista linjaa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

63.ASUNTO OY HYVINKÄÄN KESKUSTA JA LIIKERAKENNUS Hämeenkatu 13-17

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 26.6.1958

Rakennuslupa vahvistettu 1969, liikerak. valmis 1969

Suunnittelija Arkkitehti Matti Havanka

Kuvaus

Kolmen kuusikerroksisen asuintalon ja matalan liikerakennuksen muodostama kokonaisuus Hämeenkadun ja Kutomokadunvarrella. Elementtirakenteisten kerrostalojen julkisivut ovat harmaata pesubetonia ja kellertävää julkisivulevyä. Liikerakennuksessa sijaitsi aikanaan Yhdyspankin konttori. Rakennusten sijoittelu perustuu Kråkströmin ja Korhosen laatimaan vuoden 1957 yleiskaavaan.

Muutoksia Parvekkeet on lasitettu.

Kohteen valintaperusteet

1970-luvun alun tehokasta rakentamista Hyvinkään keskustassa. Matala kadunpuoleinen liikesiipi tyypillinen Hämeenkadun kaupunkikuvalle.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AK

Hoitoehdotus

Asuintalojen julkisivukäsittelyn tulee noudattaa yhtenäistä linjaa. Liikerakennuksen mainosten tulee sopeutua kokonaisuuteen.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

64.VILLATEHDAS Kankurinkatu 4-6

106-005-0466-0004

Asemakaavan muutos hyväksytty
25.3.2013

Suunnittelija Waldemar Aspelin ym.

Kuvaus

Ossian Donner perusti 1892 pienen manufaktuurikehräämön, jonka hän muutti 1895 yhtiöpohjaiseksi nimellä Hyvinge Yllespinneri & Väfveri Ab (Hyvinkään Villakehräämö ja Kutomo Oy). Ensimmäinen kehräämörakennus valmistui 1896, ja mittavat laajennustyöt käynnistyivät vuosisadan vaihteessa. Arkkitehtina Donnerilla oli alkuvuosina Waldemar Aspelin. Villatehtaan tiilirakennukset täyttivät korttelin 1900-luvun alkupuolen kuluessa. Tuotannon loputtua 1991 kaupunki osti 1997 rakennukset, jotka otettiin uuteen käyttöön. Vuonna 2011 valmistui vanhaan viimeistämöön Hyvinkään kaupungintalo /Arkkitehtitoimisto Arkit).

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kulttuurihistoriallinen ydin, jossa on säilynyt teollisuushistoriallisesti arvokas kokonaisuus elävässä käytössä. Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä KTY/s-I
vanhoilla rakennuksilla suojelumääräyksiä

Hoitoehdotus

Vanhan tehdaskorttelin hyvin säilyneiden tehdasrakennuksien korjauksissa vaalittava alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaaleja. Mahdollinen lisärakentaminen sopeutettava vanhaan ympäristöön. Sisäpihan puistoalueen hoidossa tulee vaalia sen historiallista asua.

Muuta, lähteet

Donner, Ossian 1917: Hyvinge Klädesfabrik 1892-1917. Helsingfors.
Javanainen, Heli 1997: Hyvinkään villatehtaan alueen rakennushistoriallinen selvitys. Teknillinen korkeakoulu, arkkitehtiosasto, diplomityö.
Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma
26.1.2000, kohdealue A4, Villatehdas

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY:
www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään villatehdas

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

65. PORT ARTHURIN TYÖVÄENASUNTOKORTTELI

Kutomokatu 5 - Keskikatu 13-15

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 24.10.1984

Suunnittelija Ei tiedossa

Kuvaus

Villatehdas rakensi viereiseen kortteliin 1900-luvun ensi vuosina työläisilleen Port Arthurin asuntoalueen, joka koostui viidestä kaksikerroksisesta puisesta asuintalosta.

Vanhat työväenasunnot on korjattu uusille asukkaille ja kortteliä on täydennysrakennettu uusilla, vanhojen rakennusten arkkitehtuuria mukailevilla puisilla asuintaloilla. Suunnittelusta vastasi arkkitehti Yrjö J. Warvas.

Kohteen valintaperusteet

Hyvin säilynyt työväenasuntokortteli, jossa vanhat rakennukset kunnostettu ja aluetta on täydennysrakennettu onnistuneesti.

Valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Kaavatilanne

Asemakaavassa A-merkintä, asumisen korttelialue, vanhoilla rakennuksilla sr-merkintä.

Hoitoehdotus

Vanhoja rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Rakennusten ulkoväriyksessä noudatettava yhtenäistä linjaa.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A4, Villatehdas

Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY: www.rky.fi > Hyvinkää > Hyvinkään villatehdas

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

66. KUTOMOKADUN ALUE

Kutomokatu 7-33, 36-46

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 11.10.1976 ja 1.11.1993

Kutomokatu 40

Suunnittelija useita suunnittelijoita

Kuvaus

Hyvinkään Villatehtaan koillispuolella oleva Kutomotien alue on rakentunut 1920-luvulta lähtien. Tonttimaa oli Ahdenkallionkartnolta vuokrattua. Perinteistä rakennuskantaa 1920- ja 1930-luvulta on säilynyt siellä täällä, mutta katukuvaan on ilmestynyt viime vuosikymmeninä rakennuksia, joiden arkkitehtuuri on vierasta vanhalle puukaupunginosalle. Toisaalta vanhoja rakennuksia on myös kunnostettu.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään teollisuushistoriaan kiinteästi kuuluva asuntoalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AO ja AP-merkinnät, Bretagin talo sr – säilytettävä rakennus. Alueen vanha yleiskaavamääräys AOS - säilyttävän sannerauksen omakotivaltainen alue.

Hoitoehdotus

Alueen vanhemman rakennuskannan korjauksissa tulee pitäytyä perinteisissä materiaaleissa ja mahdollinen uudisrakentaminen tulee sopeuttaa vanhan asuntoalueen luonteeseen.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A6, Kutomokatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

67. MUSTAMÄNNISTÖ

Mustamännistönkatu, Santasillankatu

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1932 - 1993

Suunnittelija useita

Kuvaus

Ahdenkallion kartanon maanomistuksella on ollut ratkaiseva merkitys Hyvinkään asemanseudun taajaman kehitykselle. 1920-luvulla suuri osa kartanon maista palstoitettiin arkkitehtien G. Cajanus ja B. Aminoff laatimaa suunnitelmaa noudattaen, ja Hyvinkään keskustaajaman itäosan yleisilme on edelleen pääosin tämän asemakaavan mukainen. Kartanon maille 1920- ja 1930-luvuilla rakentunut Mustamännistön työväen asuinalue on edelleen hyvin säilyttänyt alkuperäistä luonnettaan. Suuri osa villatehtaan työntekijöiden omakotitaloista on rakennettu rakennusmestari Heikki Siikosen suunnittelempien tyyppitalomallien mukaan. Vanhimmat rakennukset ovat Mustamännistönkadun varrella, Santasillankadun rakennuskanta on pääosin 1940- ja 1950-luvuilta.

Kohteen valintaperusteet

Laaja yhtenäinen pientaloalue, jonka synty liittyy Villatehtaan vaiheisiin.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AO – asuinpientalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen rakennuskantaa tulee hoitaa siten että perinteinen mittakaava ja materiaalit säilyvät.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A I I, Mustamännistönkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

68. UIMA-ALTAANKADUN JA ITÄISEN VANHATIEN ALUE

Uima-altaankatu – Itäinen vanhatie

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytty 30.6.1945 ja 10.12.1958

Suunnittelija

useita suunnittelijoita

Kuvaus

Työllisyystöinä 1930-luvulla kaivetun maa-uimalan itäpuolelle kohosivat ensimmäiset puolitoistakerroksiset omakotitalot 1930-luvun lopulla, mutta alueen rakentuminen pääsi vauhtiin vasta sotien jälkeen. Valtaosa puuverhotuista ja rapatuista pientaloista on rakennettu vuoden 1945 jälkeen ja 1950-luvulla.

Alueen lounaiskulmassa on joukko 1960-luvulta lähtien rakennettuja rivitaloja ja pientaloja, joiden mittakaava ja arkkitehtuuri poikkeaa muutoin yhtenäisestä kaupunkikuvasta.

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennuskauden yhtenäinen omakotialue, jossa hoidetut puutarhat piharakennuksineen luovat intiimin kokonaisuuden.

Kaavatilanne

AOI – Asuinpienalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

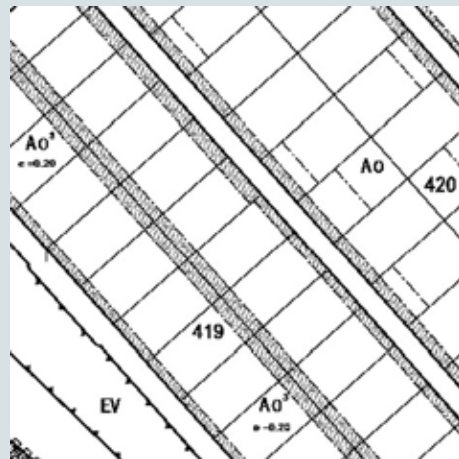
Rakennusten hoidossa tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalikoimaa. Myös pihojen puutarhaluonne tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

69. RÄÄKÄNPÄÄN OMAKOTIALOALUE

Kutojankatu - Puutarhakatu

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 3.11.1967

Rakennusluvut vahvistettu 1950 alkaen, rakennukset valmistuneet 1951-

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto O. Leka ja K. Arajärvi

Kuvaus

Yhtenäinen jälleenrakennuskauden omakotialue, jonka I 1/2-kerroksiset puutalot on rakennettu saman toimiston laatimien tyyppi- ja mallipiirustusten mukaan. Alueen asemakaavan laati jo vuonna 1941 arkkitehti Carolus Lindberg. Rakennusaloja on 1950 muutettu siten, että osa asuinrakennuksista on kadun varrella, osa tonttien sisäosissa. Harjakattoisten rakennusten julkisivuissa vaihtelevat lautaverhous, rappaus ja mineriitti. Tonttien vehreä kasvillisuus on kuuden vuosikymmenen tulosta. Kadunvarsia reunustavat pensasaidat.

Muutoksia Ikkuna- ja muita julkisivumuutoksia.

Kohteen valintaperusteet

Eheä jälleenrakennuskauden tyyppitaloalue, jolla merkittävää puutarhakulttuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AO-merkintä. Yleiskaavassa AO koko alueella.

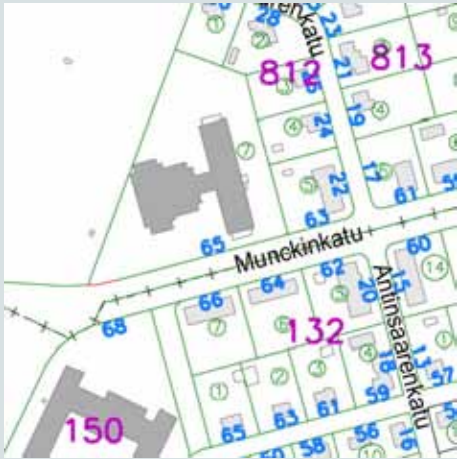
Hoitoehdotus

Alueen yhtenäinen, puutarhakulttuurin leimaama asu pyrittävä säilyttämään.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

70. SAHANMÄEN PALVELUKESKUS Munckinkatu 65

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 26.5.1983

Rakennuslupa vahvistettu 15.6.1989

Suunnittelija: Suunnittelukeskus Oy/L.Sorainen, K.Tiihonen

Kuvaus

Sahanmäen palvelukeskuksen laitosrakennus edustaa 1980- 90-lukujen vaihteen tyyppillistä postmodernismia, jossa betonielementtijuoksuja somistettiin värikkäällä laatoituksella ja epäfunktionaalisilla päätyaiheilla.

Kohteen valintaperusteet

Aikansa tyyppillistä postmodernistista laitosarkkitehtuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa Y-merkintä.

Hoitoehdotus

Mahdollisten muutosten tulee sopeutua rakennuksen arkkitehtuuriin.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

71.AMMATTIKOULU JA VESITORNI Karankatu 3-5

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 19.3.1986

Rakennusluvut vahvistettu 11.7.1950 alkaen

Suunnittelija Olli Saijonmaa/ Arkk.tsto Eija ja Olli Saionmaa
Esko Lehtonen (vesitorni)

Kuvaus

Hyvinkään ammattikoulu perustettiin 1951 ja koulu aloitti toimintansa 1953 vesitornin yhteyteen rakennetuissa huoneistoissa. Vesitorni oli valmistunut 1951. Ajanmukaisiin koulurakennuksiin päästiin 1963-64 kun arkkitehti Olli Saijonmaan suunnittelema koulurakennus valmistui. Kaksikerroksisen rakennuksen julkisivut ovat vaaleaa kahitiiltä. Ammattikoulu sai uusia rakennuksia 1988 ja 2001. Oy Kaupunkisuunnittelun suunnitteleminen rakennusten julkisivumateriaalina on punatiili. Vuonna 2010 rakennettiin arkkitehti Jari Tammisen suunnittelema lisärakennus.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kouluhistoriaan liittyvä rakennus ja kaupunkikuvallisesti merkittävä vesitorni.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YO-merkintä, opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue

Hoitoehdotus

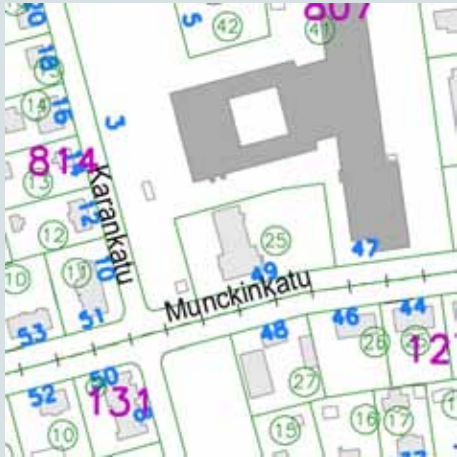
Rakennuksen arkkitehtuuri ja julkisivujen materiaalit pyrittävä säilyttämään tulevaisuudessa.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

72. JÄRJESTÖTALO Munckinkatu 49

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 8.4.1963

Suunnittelija Rakennusmestari Arvi Rostila

Kuvaus

Hyvinkään Järjestötalo on rakennettu talkoovoimin vuosina 1950-59. Kaksikerroksisen, roiskerapatun rakennuksen ulkoseinässä on Hannu Lindholmin maalaus vuodelta 1999. Rakennuksen juhlasali ja aulatilat ovat säilyttäneet alkuperäisen 50-luvun asunsa.

Kohteen valintaperusteet

Työväen yhteistoiminnan tuloksena syntynyt rakennus, johon liittyy kulttuurihistoriallisia arvoja.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YV.

Hoitoehdotus

Rakennusta tulee hoitaa siten, että sen arkkitehtuuri säilyy.

Muuta, lähteet

Pirjo Hämäläinen, Talkootyön monumentti: Hyvinkään järjestötalon historiikki. Hyvinkään järjestöalosäätiö. 2009.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

73. SAHANMÄENKADUN PIENKERROSTALOT

Sahanmäenkatu 1–21 ja 2–28

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 25.11.1952 ja 21.1.1986

Rakennuslupa vahvistettu 4.9.1962, rakennukset valmiit 1964

Suunnittelija Arkkitehtitoimisto Sirkka & Arne Piirainen

Kuvaus

Sahanmäenkadun yhtenäinen pienkerrostaloalue sai muotonsa vuoden 1952 asemakaavassa. Osa rakennuksista sijaistee diagonaalisesti katulinjaan nähden. Puiset ns. Karttusen talot ovat vanhimpia 1950-luvun keskivaiheilla rakennettuja.

Arkkitehtitoimisto Sirkka & Arne Piiraisen suunnittelema Sahanmäenkatu 1-9:n viiden lamellitalon julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä. Kadun vastakkaisella puolella korttelissa 819 olevista rakennuksista monet ovat rapattuja.

Kohteen valintaperusteet

1950- ja 60-luvun asuntoarkkitehtuuria, Hyvinkäälle tyypillisiä pienkerrostaloja.

Kaavatilanne

Asemakaavassa A-merkintä.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa täytyy noudattaa yhtenäistä, alueen ominaispiirteisiin soveltuvaa linjaa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

74. KARJALANTIEN JA TELITIEN ASUNTOALUE Karjalantie 2, 8-14, Telitie 2-4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 27.4.1984

Suunnittelija

VR:n huonerakennusjaosto

Kuvaus

Karjalantien ja Telitien puiset asuinrakennukset on rakennettu tyyppipiirustusten mukaan vuosina 1944-48. Tyyppipiirustukset suunniteltiin VR:n ratateknillisen toimiston huonerakennusjaostossa arkkitehti Jarl Ungernin johdolla pääsuunnittelijana puolustusministeriön arkkitehti Kalle Lehtovuori. Myös Puutalon tyyppisuunnitelmia käytettiin, mm. tyyppiä Somakoto II. Aluetta on osin uudisrakennettu pientaloilla. Alueelle antaa leimansa rakennusten sijainti viistosti katulinjaan nähden.

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennuskauden yhtenäinen teollisuustyöväen asuntoalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AP – asuinpientalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalikoimaa. Myös pihojen puutarhaluonne tulee säilyttää.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A16, VR:n Konepajan asuntoalue

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

75. TIENHAARANKADUN ASUNTOALUE JA PAJATIEN SAUNA

Tienhaarankatu 6-12, 3-7, Pajatie 7 ja 8

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 19.1.1954 ja 2.7.2007

Suunnittelija

VR:n talonrakennusosasto
Arkkitehtitoimisto Heikki Sysimetsä/IImi Haapio

Kuvaus

VR:n Konepaja rakensi 1940-luvun lopulla neljä kolmikerroksista kerrostaloa Tienhaarankadun varrelle. Suunnittelusta vastasi VR:n talonrakennusosasto, jonka johdossa oli arkkitehti Jarl Ungern. Kuusipuistonkadun ja Tienhaarankadun varrella on lisäksi konepajan insinööreille rakennettuja rivitaloja vuodelta 1953. Niiden suunnittelusta vastasi arkkitehti IImi Haapio / Arkkitehtitoimisto Heikki Sysimetsä. Pajatien varrella on VR:n Konepajan sauna, joka rakennettiin 1944. Kaksikerroksiseen, rapattuun rakennukseen liittyy matalampi autotalliosa. Saunarakennuksessa toimii nyt päiväkotinä.

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennuskauden yhtenäinen teollisuustyöväen ja -virkailijoiden-asuntoalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AR ja AK, asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialueet, rakennuksilla sr-merkintä – säilytettävä rakennus.

Hoitoehdotus

Alueen rakennuksia ja ympäristöä tulee hoitaa siten, että niiden kulttuurihistorillinen arvo säilyy.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A16, VR:n Konepajan asuntoalue

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

76.VR OSAKEYHTIÖ HYVINKÄÄN KONEPAJA Pajatie 4-6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 19.1.1954

Rakennuslupa vahvistettu 11.3.1946

Suunnittelija: Kalle Lehtovuori, Jalmari Vesuri
Jarl Ungern VR:n ratatekn.tsto

Kuvaus

Valtionrautateiden Hyvinkään konepaja on perustettu 1949 korvaamaan Helsingin keskus konepajan tilanpuutetta. Jo vuosina 1943-44 rakennettiin kolme puutaloa ja 1948 käynnistyivät tuotantorakennusten työt. Vuonna 1949 valmistuivat punatiiliset veturien korjaushalli – pinta-alaltaan 1,8 ha, takomo, kattilapaja, höyryvoimalaitos savupiippuineen sekä koekäyttöhalli. Rakennukset suunniteltiin VR:n ratateknillisen toimiston huonerakennus- jaostossa arkkitehti Jarl Ungernin johdolla pääsuunnittelijana puolustusministeriön arkkitehti Kalle Lehtovuori. Myös VR:n arkkitehti Jalmari Vesuri osallistui suunnitteluun. Ensimmäisen vaiheen rakennuksille ovat luonteenomaisia teräsbetonirakenteiset tynnyriholvatut katot. Alueen rakennustöistä vastasivat Rakennus Oy Pyramid ja Tasera Oy. 1950-luvulla alueen rakennuskanta täydentyi ja laajennuksia on tehty myös 1960-, 1970- ja 1980-luvuilla. Teollisuusrakennukset muodostavat yhtenäisen punatiilisen kokonaisuuden. Rakennusten edustalla on laaja hoidettu puisto ja piha-alueella on muistomerkkinä vanha höyryveturi SkI 135 vuodelta 1888.

Muutoksia: Aluetta on jatkuvasti täydennetty.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään kehityksen kannalta keskeinen teollisuusyritys, jonka rakennuskanta on pääosin 1940- ja 1950-luvulta. Maakunnallisesti arvokas.

Kaavatilanne

Teollisuusrakentamiseen tarkoitettu rautatieliikennealue.

Hoitoehdotus

Alueen punatiilisiä tuotantorakennuksia vaalittava ja uudisrakentaminen sopeutettava kokonaisuuteen. 1940-luvun puutalot pyrittävä säilyttämään.

Muuta, lähteet

VR Hyvinkään konepaja 50 vuotta. 1949-1999. VR Yhtymä Oy 1999. Suomen insinöörejä ja arkkitehteja 1948, hakusanat Lehtovuori Kalle, Vesuri, Jalmari.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

77. KONE OYJ, ENTINEN HELSINGIN VERKATEHDAS Myllykatu 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
12.11.1990

Rakennusluvut vahvistettu 27.11.1945 alkaen

Suunnittelija: Arkkitehti Arvo O. Aalto / arkk.tsto Aalto & Kokko

Kuvaus

Nemeschanskyn kangaskauppiasperheen poika Isak Nemes perusti 1940 Helsingin Verkatehtaan, joka toimi Helsingissä Fleminginkadulla vuoteen 1945, jolloin se siirtyi Hyvinkäälle Hiiltomon alueelle. Vuonna 1960 se tuli Viljayhtymä Oy:n tytäryhtiöksi. Toiminta loppui 1978. Rakennukset tunnetaan Kiinteistö Oy Heves-nimellä.

Arkkitehti Arvo O. Aalto suunnitteli punatiiliset tehdas- ja varastorakennukset sekä puiston ympäröimän konttorin vuosina 1945-52. Rakennukset edustavat aikansa korkeatasoista teollisuusarkkitehtuuria. Erityisesti konttori sisätiloineen ja tehdasrakennus linjakkaine betonisine lastauskatoksineen ansaitsevat huomiota.

Kohteen valintaperusteet

Jälleenrakennuskauden korkeatasoista teollisuusarkkitehtuuria.

Kaavatilanne

T – Teollisuuden ja varastorakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Punatiiliset tehdasrakennukset teräsbetonisine katoksineen ja portaikkoinen tulisi pyrkiä säilyttämään. Myös alueen puustoistutuksia tulee vaalia.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994. Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia. Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A15, Hiiltomon teollisuusalue

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

78. KONE OYJ HISSITEHDAS, KONECRANES NOSTURITEHDAS Koneenkatu 10

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
12.11.1990

Rakennusluvut vahvistettu 22.12.1942 alkaen

Suunnittelijat: Arkkitehtuuritoim. Jaakko ja Kaarina Laapotti /JL

Kuvaus

Kone Oy:n moottoritehdas aloitti toimintansa 1910 Helsingin Sörnäisissä Strömbergin tehtaan yhteydessä. Kone toi jo tuolloin hissejä ja oma hissituotanto käynnistyi 1919. Kone hallitsi Suomen hissimarkkinoita ja 1930-luvun alussa alettiin valmistaa nostureita. Kone siirsi nostureiden valmistuksen Hyvinkäälle 1943. Rauhan tultua sotakorvaukset Neuvostoliitolle työllistivät Hyvinkään tehdasta. Tehdasalueen vanhimmat rakennukset ovat vuodelta 1943. Jaakko Laapotin suunnittelema betonielementein toteutettu hissitehdas on vuodelta 1966. Siihen liittyy 69 metriä korkea hissien testaustorni (nykyasu 1976). Nostureita valmistava Konecranes perustettiin 1988.

Muutoksia: Aluetta on lisärakennettu jatkuvasti.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään merkittävimpiä teollisuuslaitoksia, jonka rakennuskanta ulottuu 1940-luvulta meidän päiviimme. Hissitornilla on huomattava kaupunkikuvallinen merkitys.

Kaavatilanne

T – Teollisuuden ja varastorakennusten korttelialue

Hoitoehdotus

Alueen tuotantorakennusten ulkoasu pyrittävä säilyttämään ja uudisrakentaminen sopeutettava kokonaisuuteen.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994. Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTA AJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

79. MYLLYN PARAS OY Verkatehtaankatu 6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
27.8.1997

Rakennusluvut vahvistettu 18.10.1929 alkaen

Suunnittelija: Arkkitehti Eino Siira / F.H. Schule, Maschinenfabrik & Mühlenbauanstalt

Kuvaus:

Hyvinkään seudun maanviljelijät perustivat Tuottajain Mylly Oy:n vuonna 1928. Tuotantolaitoksen suunnitelmat tilattiin hampurilaiselta suunnittelu-toimistolta F.H. Schule, Maschinenfabrik & Mühlenbauanstalt, joiden pohjalta arkkitehti Eino Siira laati piirustukset. Mylly oli valmiina 1929. Aluksi siinä valmistettiin vain kaurasuurimoita, mutta 1935 se laajennettiin myös vehnämyllyksi. Myllyä laajennettiin vielä sotavuosina 1940 ja 1942 sekä 1957 ja 1974 (arkk.tsto Eija Olli Saionmaa). Jauhosiiloja laajennettiin muuraamalla 1987. Yhtiön nimeksi tuli 1998 Myllyn Paras Oy. Tuotantorakennukset on rakennettu tiilestä ja betonista.

Muutoksia: Lukuisia muutoksia.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään vanhin teollisuuslaitos, jossa rakennuskantaa on säilynyt perustamisen ajoilta 1980-luvulle.

Kaavatilanne

T – Teollisuuden ja varastorakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen punatiilisiä tuotantorakennuksia vaalittava ja uudisrakentaminen sopeutettava kokonaisuuteen.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994. Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia. Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A15, Hiiltomon teollisuusalue

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

80. TALVISILLAN ASUNTOALUE Heleniuksenkatu - Talvisillankatu

Alueelle voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1963-1974

Rakennukset valmistuneet 1966-1971-1975

Suunnittelijat: Arkkitehtitoimisto Vahtera & Heino/ Arne Heino
Arkkitehti Erkki Wegelius

Kuvaus

Talvisillan alueen ensimmäiset rakennukset olivat rivitaloja, suunnittelijoina Heikki Siikonen (1964-66) ja Puutalo Oy (1966). Rakennusliike Mattinen & Niemelä tuli Talvisillan kerrostalojen rakentajaksi 1970-luvun alussa. Kolmi- ja viisikerroksiset rakennukset toteutettiin betonielementtitekniikalla. Pinnoitettu betoni aikaansai alueelle varsin arkisen ilmeen, jota pehmentää harjun säilytetty puusto. Rakennukset olivat alkuun Kone Oy:n työsuhdeasuntoja.

Muutoksia: 2000-luvun alkuvuosina on toteutettu julkisivujen uusimisia, joiden tuloksena osa rakennuksista on saanut poikkeuksellisen värikkään ilmeen.

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään ensimmäisiä lähiörakentamiskohteita, jossa elementtitalot on sijoitettu metsäympäristöön.

Kaavatilanne

Asemakaavassa pääosin AK-, AR- ja ALK-merkinnät.

Hoitoehdotus

Rakennusten korjauksissa tulee pyrkiä yhtenäisiin ja kestäviin ratkaisuihin.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

81.VERKATEHTAAN KOLMIO Asemankatu 58

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 29.4.1981 ja 20.2.1973

Suunnittelija:

Kuvaus

Helsingin Verkatehdas rakensi työntekijöilleen 1947 kolme kaksikerroksista asuintaloa. Arkkitehtuuriltaan rapatut, harjakattoiset rakennukset ovat klassistiset. Yksi rakennuksista on purettu,

Kohteen valintaperusteet

Hyvinkään teollisuushistoriaan kiinteästi liittyvä kahden asuinrakennuksen kokonaisuus.

Kaavatilanne

Rakennukset sijaitsevat osittain puistoalueella ja katualueella kaavatontin ulkopuolella.

Hoitoehdotus

Rakennusten säilyminen tulisi turvata asemakaavaa uudistettaessa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

82. SVEITSIN UIMALA Teerimäenkatu 6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.9.1998

Rakennuslupa vahvistettu 6.4.1967

Suunnittelija: Raimo S. O. Valjakka, avustajina Keijo Planman, Matti Havanka, Martti Järvinen

Kuvaus

Arkkitehti Raimo S. O. Valjakan suunnittelema Sveitsin uimala valmistui vuonna 1969. Sen valkeissa muodoissa on ekspressiivistä modernismia. Alue koostuu sisäuimalasta ja siihen liittyvistä tiloista, kolmesta ulkoaltaasta, hyp-pytornista ja pukusuojarakennuksesta. Julkisivumateriaaleina valkea betoni ja valkea julkisivulasi. Uimalan mittava peruskorjaus valmistui keväällä 2011. Uimalan pihalla, hallirakennuksen edustalla on Terho Sakin pronssiveistos Hyöky vuodelta 1970.

Muutoksia: 1984, 1996, peruskorjaus 2010-11.

Kohteen valintaperusteet

Sveitsin uimala lukeutuu arkkitehtonisesti maan vaikuttavimpiin uimaloihin.

Kaavatilanne

Kaavamerkintä YU – Urheilutoimintaa palvelevien rakennusten kortteli-alue.

Hoitoehdotus

Uimala-alueen rakennuksia ja ympäristöä tulee hoitaa siten, että rakennusten ja rakenteiden arkkitehtuuri säilyy.

Muuta, lähteet

Keskustaaajaman osayleiskaava 2030 kulttuuriympäristökohteet. Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994. Raimo S. O. Valjakka, Uimahallin suunnittelu. TKK 1977.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

83. SVEITSINRINTEEN KOULU

Teerimäenkatu 2-4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty
16.9.1998

Rakennuslupa vahvistettu 21.2.1961

Suunnittelija: Jorma Järvi, Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Sveitsinrinteen Yhteiskoulu perustettiin 1959. Arkkitehti Jorma Järven suunnitteleman koulurakennuksen ensimmäinen vaihe valmistui 1961. Järven kuoltua toisen vaiheen lopullisesta suunnittelusta vastasi Raimo S. O. Valjakka. Tämä osa valmistui 1962. Valkean rakennuksen julkisivumateriaaleina betoni, mineriittilevy ja rappaus. Koulurakennus sijoittuu terassimaisesti mäntyiselle rinnetontille.

Koulussa toimii nyt Sveitsin lukio.

Muutoksia: 1964 Raimo S.O.Valjakka, 1975 Raimo S.O.Valjakka

Kohteen valintaperusteet

Aikansa merkittävimpiin koulusuunnittelijoihin lukeutuneen Jorma Järven myöhäistuotantoa. Kauniiseen harjumaisemaan sijoitettu moderni koulurakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YO-merkintä – opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Koulurakennusta ja sen ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

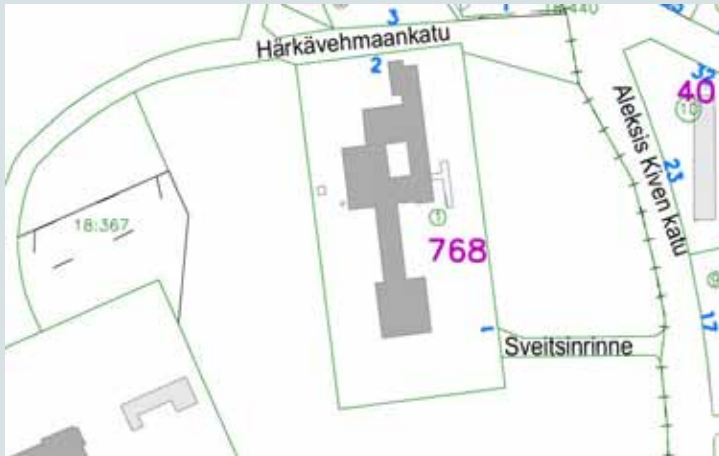
Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994.

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

84. HÄRKÄVEHMAAN KOULU Härkävehmaankatu 2

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.9.1998

Rakennuslupa vahvistettu 15.12.1959

Suunnittelija: Jorma Järvi

Kuvaus

Arkkitehti Jorma Järvi sai 1959 järjestetyn kutsukilpailun perusteella toimeksiannon Hyvinkään kansalaiskoulun suunnittelemisesta. Rakennus valmistui 1960. Matala, vaaleaksi rapattu rakennus on sijoitettu mäntyjä kasvavaan rinnemaastoon. Nykyisin koulurakennuksessa toimii Härkävehmaan koulu.

Muutoksia 1979, 1981, 1982, 1984, 1995

Kohteen valintaperusteet

Aikansa merkittävimpiin koulusuunnittelijoihin lukeutuneen Jorma Järven myöhäistuotantoa. Kauniiseen harjumaisemaan sijoitettu moderni koulurakennus.

Kaavatilanne

Asemakaavassa YO-merkintä – opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Koulurakennusta ja sen ympäristöä tulee vaalia alkuperäisen arkkitehtuurin hengessä.

Muuta, lähteet

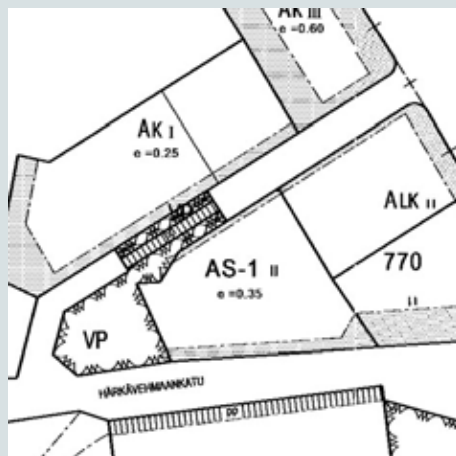
Järvi, Jorma: Hyvinkään kansalaiskoulu. Arkkitehti-Arkitekten 7-8/1961.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

85. MARJAANA-KOTI (VILLA NEMES)

Härkävehmaankatu 1-3, Härkävehmaanpolku 2, Vaiveronkatu 40

106-008-0770-0003

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 14.11.1955 ja 17.6.1996

Rakennuslupa vahvistettu 23.5.1956, rakennus valmis 1960

Suunnittelija: Aarne Ervi

Kuvaus

Helsingin Verkatehtaan omistaja Isak Nemes rakennutti 1956 tämän aiemmin Villa Nemeksena tunnetun yksityisasunnon arkkitehti Aarne Ervin suunnitelman mukaan. Rinteeseen sijoitettu rakennus on osin 1-, osin 2-kerroksinen. Julkisivuissa on käytetty alumiinilevyä ja kahitiilimuurausta. Myöhemmistä muutoksista huolimatta rakennuksessa on selkeästi tunnistettavissa Ervin arkkitehtuurin ominaispiirteet. Piha-alueella on tehty uuden käytön edellyttämiä muutoksia. Samassa korttelissa on kaksi 1930-luvun lopun pientaloa.

Muutoksia: 1984 ja 1998 kuurosokeiden kodiksi (Jaakko ja Unto Rantanen)

Kohteen valintaperusteet

Arkkitehtonisesti arvokas moderni yksityiskoti, joka myöhemmistä muutoksista huolimatta on säilyttänyt tunnusomaiset piirteensä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AS-I.

Hoitoehdotus

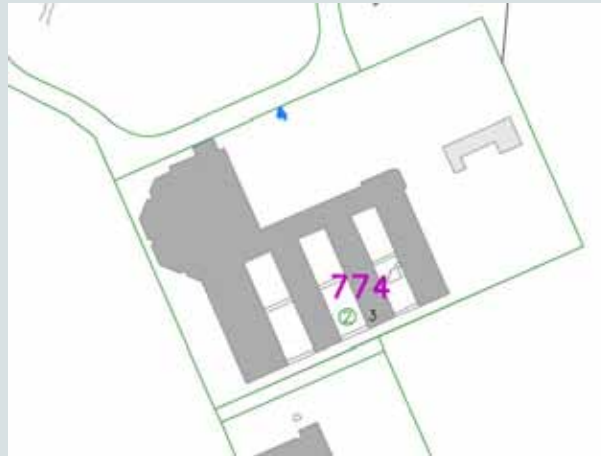
Rakennuksen hoitamisessa tulee vaalia mahdollisuuksien puitteissa alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaaleja.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

86. SVEITSIN RANTASIPI-HOTELLI

Härkävehmaankatu 4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 17.5.1985

Rakennuslupa vahvistettu 9.11.1972, ensimmäinen vaihe valmis 1974

Suunnittelija: Martti Jaatinen / Arkkitehtuuritoimisto Anna-Maija ja Martti Jaatinen

Kuvaus

Sveitsiin suunniteltiin suurhotellia Jörn Donnerin johdolla jo 1968, mutta hanke ei toteutunut. Rantaloma Oy:n toteuttamana Sveitsin Rantasipi-hotelli rakennettiin kahdessa vaiheessa vuosina 1973-76 arkkitehti Martti Jaatisen laatiman suunnitelman mukaan. Harjumaisemaan sijoitettu hotelli käsittää ravintola- ja kokoontumistilat sekä kampamaisesti sijoitetut majoitussiivet sekä erillisen pysäköintitalon. Tasakattoisen rakennuksen julkisivumateriaaleina on käytetty täysin valkeaa kahitiiltä, otsakaistassa tummaksi petsattua puuta, kyllästekäsiteltyä mäntypaneelia.

Muutoksia: 1985, 2007

Kohteen valintaperusteet

1970-luvulle tyypillinen suuren ravintolaketjun hotellirakennus, joka säilyttänyt pääosin alkuperäisen arkkitehtuurin.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä K - liikerakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

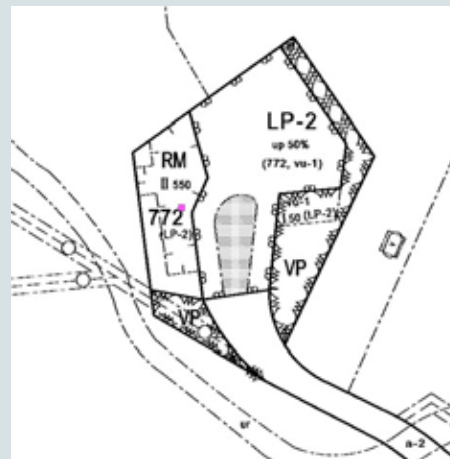
Toimintoja uudistettaessa tulee pyrkiä 1970-luvulle ominaisten arkkitehtonisten ratkaisujen ja materiaalien säilyttämiseen.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

87. SVEITSIN MAJA Härkävehmaankatu 8

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.9.1998

Rakennuslupa vahvistettu 17.11.1960

Suunnittelija: Eila Karaila

Kuvaus

Sveitsin urheilu- ja retkeilymaja rakennettiin Sveitsin puiston harjanteelle vuonna 1961 arkkitehti Eila Karailan suunnitelman mukaan. Harjakattoisen rakennuksen julkisivut ovat vaaleaksi rapattua harkkoa ja tummaksi käsiteltyä puuta. Myöhemmin majoitustoimintaa harjoittavat yrittäjät vaihtuivat usein, samoin nimet: Sveitsin Motelli, Sveitsin Moottorimaja, Sveitsin retkeilymaja. Nykyisin Sveitsin Majana tunnetun rakennuksen ympärillä on jylhään harjumaisemaan raivattuja vanhoja polkuja ja rakenteita sekä kaksi huonokuntoista puurakenteista hyppyrimäkeä.

Kohteen valintaperusteet

Sveitsin puiston matkailupalveluja jo puoli vuosisataa tarjonnut rakennus, joka on säilynyt alkuperäisessä asussaan. Arvokas puistoympäristö polkuineen.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä RM – matkailua palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Majan arkkitehtuuri tulee mahdollisten muutosten yhteydessä säilyttää. Herkän harjuympäristön hoitoon tulee kiinnittää erityinen huomio.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

88.VILJAKADUN RIVI- JA OMAKOTITALOT Viljakatu 2, Viljakatu 4-12

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 30.6.1970 ja 22.7.1985

Rakennusluvut vahvistettu 16.8.1972 alkaen, rakennukset valmiit 1973-75

Suunnittelija: Saastamoinen Yhtymä Oy Rakennussasmo, Viljakatu 2
Rakennussuunnittelutoimisto Lehtonen/Yrjö Lehtonen

Kuvaus

Pientaloalue muodostuu Viljakatu 2:n rivitaloista sekä Viljakatu 4-12:n yhden ja kahden perheen taloista. AsOy Hyvinkään Viljakatu 2 ja AsOy Viljarivi muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. Edellisen arkkitehtuurille antaa leimansa julkisivun keltatiili ja ruskea lautapaneeli sekä loivat harjakatot, jotka aikaansaavat tasakaton vaikutelman. Viljarivin julkisivut ovat tiilimuurattuja, vesikatot on muutettu tasakatoista loiviksi harjakatoiksi.

Muutoksia: 1994

Kohteen valintaperusteet

1970-luvun yhtenäinen pientaloalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AR- ja AO-merkinnät – rivitalojen ja erillispientalojen korttelialue

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

89. KAURAKADUN PIENTALOALUE

Kaurakatu 1-17

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 30.6.1970

Rakennusluvat vahvistettu 1970-71, rakennukset valmiit 1972

Suunnittelija: Rakennusmestari Seppo Heikkinen

Kuvaus

Yhdeksän punatiilisen yksikerroksisen pientalon yhtenäinen ryhmä kaartuvan Kaurakadun varrella. Rakennuksille ovat luonteenomaisia päätyjen punatiilimuurit. Alkuaan tasakattoiset rakennukset on myöhemmin muutettu viistokattoisiksi korotetun puisen räystäslaatikon avulla, mutta kokonaisuus on tästä huolimatta säilyttänyt yhtenäisyyden. Etupihojen rajaaminen kadun-suuntaan työntyvillä tiilimuureilla aikaansaa omaleimaisen katukuvan.

Muutoksia: 2001 tasakatot muutettu huomaamattomasti.

Kohteen valintaperusteet

1970-luvun tyyppillinen yhtenäinen tiilitaloalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AO-merkintä – erillispientalojen korttelialue

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

90. PAAVOLAN VANHAINKOTI Jussilankatu 6

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 30.6.1970

Suunnittelija: Heikki Siikonen

Kuvaus

Paavolan kunnalliskodin, nykyisen vanhainkodin, kaksikerroksinen kivinen päärakennus on rakennettu vuosina 1922-24 rakennusmestari Heikki Siikosen piirustusten mukaan. Vaaleaksi rapatut julkisivut ovat klassistiset ja rakennuksen ulkonevaa keskiosaa hallitsee taitekattoinen frontoni. Samalta ajalta on myös pihan kivinen talousrakennus. Toisella puolen kunnalliskotia on laajahko pihapuisto.

Kohteen valintaperusteet

1920-luvun klassisistinen sosiaalilaitoksen miljöö.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä Ys I, e=0,50

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

Muuta, lähteet

Kokkonen, Päivi - Tolmunen-Nikander, Elsa 2000, Vaiverosta Paavolaksi.
Olavi Junnila 1988, Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

91. PERTTULA JA VÄLENOJA Hanneksenkatu 4 ja 5

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 5.3.1968 ja 15.8.1986

Välenoja

Suunnittelija: Ei tiedossa

Kuvaus

Perttulan puinen, osin kaksikerroksinen päärakennus on rakennettu 1900-luvun alussa. Ulkoasu lienee 1920-luvulta. Rakennuksessa toimii päiväkotitoiminta. Tien toisella puolella sijaitseva Välenojan pitkäkötö puinen päärakennus lienee sekä 1900-luvun alusta. Rakennuksen pihajulkisivulle antavat ilmeen umpikuisti ja lyhyt pihasiipi. Rakennus on nyt nuorisotalona.

Kohteen valintaperusteet

Kaksi vanhaa talonpoikaistilaa, joiden uudessa käytössä olevat päärakennukset muodostavat viehättävän kokonaisuuden.

Kaavatilanne

Asemakaavassa yleisten rakennusten korttelialuetta

Hoitoehdotus

Rakennuksia tulee vaalia siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy.

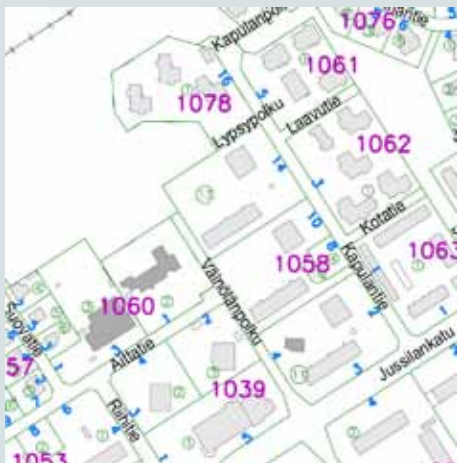
Muuta, lähteet

Kokkonen, Päivi - Tolmunen-Nikander, Elsa 2000, Vaiverosta Paavolaksi.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

92. KAPULANTIE KERROSTALOT, PAAVOLA

Kapulantie 2-14

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 16.10.1973

Rakennusluvat vahvistettu 14.4.1976 - 30.8.1978

Suunnittelija: Arkkitehtitoimisto Wegelius–Kiili/Erkki Wegelius

Kuvaus

Kiinteistö Oy Kutojanhovi (Kapulantie 2-4), AsOy Hyvinkään Kehrä, ent. KOy Kehrääjänhovi (Kapulantie 6-10) ja Kiintesitö Oy Mallimestarinhovi (Kapulantie 12-14) muodostavat yhtenäisen 1970-luvun kerrostaloalueen, joka koostuu kolmikerroksisista lamelleista ja viisikerroksisista pistetaloista. Rakennusten väliin jäävät pihamaat ovat avaria. Rakennukset ovat elementtirakenteisia, tasakattoisia, julkisivuelementit ovat pesubetonia. Uritetut parvekekasetit on väritetty vaihtelevasti taloyhtiöittäin. Rakennusten lähellä, Aittatie 1:ssä, on samanikäinen Paavolan seurakuntakoti. Arkkitehti Jorma Teerenmaan suunnittelema elementtirakenteinen vaalea rakennus vihittiin kirkoksi 1975.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen 1970-luvun elementtikerrostalojen ryhmä, jossa rakennukset sijaitsevat väljästi puistomaisten pihamaiden ympärillä.

Kaavatilanne

Voimassaolevassa asemakaavassa merkintä AK, asuinkerrostalojen korttelialue.

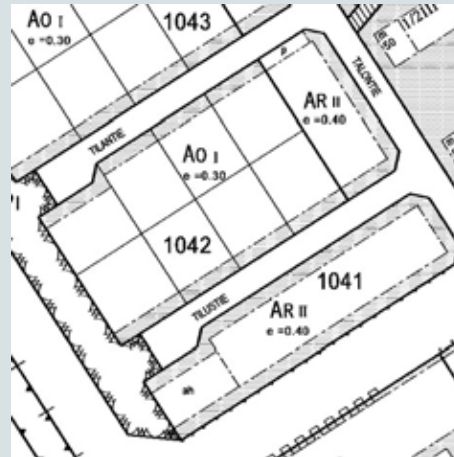
Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

93. JUSSILANKADUN JA TALONTIEN RIVITALOT Jussilankatu 13, Talontie 4

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 16.10.1973 ja 25.1.1978

Rakennuslupa vahvistettu 11.6.1974, 22.1.1975

Suunnittelija: Rakennusmestari Seppo Heikkinen

Kuvaus

Jussilankadun ja Talontien varrella on yhdenmukainen 1970-luvun rivitalo-alue. Jussilankadun varrella sijaitsevan AsOy Jussilanraitin kolme rivitaloa ja AsOy Talontien rivitalo ovat kaksikerroksisia ja tasakattoisia. Julkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä ja puupanelia, jonka alkuperäinen sävy oli ajan henkeen Pinotex päähkinä. Osa seinäpinnoista on päällystetty peltisellä vaakaprofiililla. Myös lautainen laatikkoräystä on pellitetty. Asuntojen väliset palomuurit on rapattu valkoisiksi.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen ja Hyvinkäälle tyypillinen 1970-luvun rivitaloalue.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AR II, kaksikerroksisten rivitalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten alkuperäiset piirteet tulee säilyttää korjauksissa. Pihapuus-toa vaalittava.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

94.VIERTOLA

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1932-1988

Kuvaus

Viertola sai 1922 ensimmäisenä itsenäisenä Hyvinkään kunnan alueena asemakaavan. Pientaloasutuksen keskellä oleva viuhkamainen aukiosommitelma on vuoden 1932 kaavan tulosta. Vanhimmat rakennukset ovat 1920-luvulta. Rakennuksia ovat suunnitelleet tänne mm. sekä Heikki että Väinö Siikonen. Toivonkadun varrella on sikermä ns. Ruotsinavun taloja 1940-luvulta. Alueelle antavat leimansa pihapuutarhat.

Kohteen valintaperusteet

Vanha pientaloalue, jossa vehreää pihakulttuuria.

Kaavatilanne

Asemakaavassa kortteleissa pääasiassa AO-merkintää.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

95. KRUUNUNPUISTO

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1946-1999

Kuvaus

Isojaossa entiset Hyvinkään kylän talojen yhteisomistuksessa olleet maat erotettiin Kruunulle ns. liikamaaksi. Siirtoväen asutustyön aikana Kruununpuisto kaavoitettiin omakotitonteiksi. Asemakaavan laati valtion maamittauskonttorin suunnittelija Väinö Tuukkanen vuonna 1946. Aluetta kutsuttiin Nikkilän Kruununpuistoksi ja se rakennettiin pitkälle valmiiksi vuosien 1946 ja 1955 välillä. Alue muodostui hyvin yhtenäiseksi ja useimmat talot rakennettiin tyyppiipiirustusten mukaan.

Kohteen valintaperusteet

Kruununpuisto on laaja ja yhtenäinen jälleenrakennuskauden asuntoalue. Se rakentui vajaassa kymmenessä vuodessa savimaasta reilu neljäsataa tyyppitaloa käsittäväksi alueeksi.

Kaavatilanne

Asemakaavassa asuinpientalojen korttelialuetta.

Hoidoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.
Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A13, Kruununpuisto

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

96. PUOLIMATKAN SIUNAUSKAPPELI Aholankatu 20

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 12.2.1969

Suunnittelija: Arkkitehti Mikael Nordenswan

Kuvaus

Hyvinkään seurakunnan Puolimatkan hautausmaa otettiin käyttöön 1908. Arkkitehti Mikael Nordenswanin suunnittelema siunauskappeli vihittiin 5.8.1956. Keltatiilestä muuratussa kappelissa on korkea kuparilla katettu harjakatto. Sisäänkäyntiin liittyy pitkä lippa, joka muodostaa horisontaalin aiheen.

Kappeli liittyy ajan sakraaliarkkitehtuurisuuntaukseen muistuttaen paljon mm. Erik Bryggmanin kappeleita. Mikael Nordenswan oli 1950- ja 60-luvuilla tuottelias kirkkoarkkitehti.

Kohteen valintaperusteet

1950-luvun kappeliarkkitehtuuria puistomaisen hautausmaan keskellä. Rakennus on säilyttänyt hyvin alkuperäisen asunsa.

Kaavatilanne

Kaavassa H-merkintä, hautausmaa.

Hoitoehdotus

Rakennusta ja sen ympäristöä tulee vaalia siten, että kulttuurihistoriallinen arvo ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyvät.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

Olavi Junnila 1992. Hyvinkään seurakunta 1917-1992. Jyväskylä.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

97. SONNIMÄEN OMAKOTITALOALUE Puolimatkankadun länsipuoli

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1956-1987

Suunnittelija: Useita suunnittelijoita

Kuvaus

Kauppalanarkkitehti Eila Karailan laatima Sonnimäen omakotialueen kaava vahvistettiin 1956 ja samalta vuodelta ovat myös alueen vanhimmat pientalot. Talot ovat harjakattoisia, enimmäkseen lautavuorattuja Puutalon tyyppitaloja. Kortteleissa 628 ja 697 on uudempaa 1970-luvun alun rakennuskantaa. Alueena Sonnimäki on yhtenäinen ja maastonmuodot yhdessä kaartuvien katujen kanssa aikaansaavat viihtyisän puutarhakulttuurin säilyttämisen kokonaisuuden.

Muutoksia: Rakennuksissa on suoritettu muutoksia, mutta kokonaisvaikutelma on säilynyt perinteisenä omakotialueena.

Kohteen valintaperusteet

Pääosin 1950- ja 1960-luvulla rakentunut yhtenäinen omakotialue, jolle on luonteenmaista vaihtelevat katunäkymät ja pihojen puutarhat.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AO-merkintä, erillispientalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen yhtenäinen, puutarhakulttuurin leimaama asu pyrittävä säilyttämään.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

98. PUOLIMATKAN KOULU

Penttilänkatu 2 – Uudenmaankatu 73

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 28.11.1955

Suunnittelija: Antero Pernaja

Kuvaus

Puolimatkan kansakoulu on perustettu 1915. Suuri kivinen kansakoulu rakennettiin olympiavuonna 1952 tyydyttämään suurten ikäluokkien opintarvetta. Rakennuksessa on havaittavissa ajalle tyypillistä elävää julkisivukäsitteilyä. Rakennusta on laajennettu 1990-luvun alussa arkkitehti Ahti Hotin suunnitelman mukaan.

Lisärakennus vuodelta 2005 on Arkkitehdit Perko ja Rautamäki Oy:n käsi-alaa.

Kohteen valintaperusteet

Monumentaalinen jälleenrakennuskauden koulurakennus alkuperäisissä käytössään. Liittyminen ympäröiviin saman aikakauden pientaloalueisiin.

Kaavatilanne

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja.

Muuta, lähteet

Olavi Junnila 1988: Hyvinkään seudun historia.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

99. HAKALANMÄEN OMAKOTITALO- JA RIVITALOALUE

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1972-1983

Rakennusluvut vahvistettu 1977 alkaen

Suunnittelija: Useita, mm. KK:n asunto-osasto Olavi Maamies, Suunnittelurengas Oy

Kuvaus

Hakalanmäen laaja rivitaloalue on rakentunut 1970-luvun loppupuolella ja 1980-luvulla. Alueella on sekä omistusasuntoja että vuokra-asuntoja. Yleisin tyyppi on yksikerroksinen tiilimuurattu tai pesubetonielementeistä rakennettu matalan harjakaton kattama rivitalo. Piha-alueet ovat vuosien saatossa rikastaneet muutoin hieman yksitoikkaisia katunäkymiä.

Kohteen valintaperusteet

Laaja yhtenäinen 1970-luvun rivitaloalue, joka on täydentynyt 1980-luvulla.

Kaavatilanne

Asemakaavamääräyksiä AO ja AR, erillispientalojen ja rivitalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

100. NÄÄDÄNKADUN DOMINO-TALOT Näädänkatu 21-25

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 17.4.1972

Rakennusluvut vahvistettu 5.12.1973 ja 25.4.1974 valmiit 1974 ja 1975

Suunnittelija: Arkkitehti Seija Torpo, Näädänk. 23, 25
Rakennusmestari Anssi Forsblom, Näädänk. 21

Kuvaus

Näädänkadun kolme puurakenteista pientaloa on rakennettu Kemi Oyn markkinoimalla DOMINO-elementtijärjestelmällä. Näädänkatu 21 on 1 1/2-kerroksinen, Näädänkatu 23 ja 25 kaksikerroksisia tasakattoisia rakennuksia. Modulijäsentelyyn perustuvat julkisivut ovat lautaa, jotka olivat alkuaan tummanruskeat/valkoiset listat. Nykyinen värityys on alkuperäistä punaisempi.

Kohteen valintaperusteet

1970-luvun konstruktivistiset puuelementtitalot ovat säilyttäneet pääosin alkuperäisen asunsa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä AO 1/2 I – erillispientalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

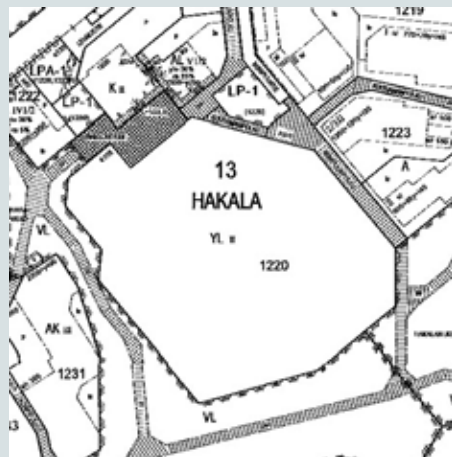
Rakennusten korjauksissa tulee mahdollisuuksien mukaan pitäytyä alkuperäisessä arkkitehtuurissa. Väriytyksen palauttamista tulee harkita.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

101. HAKALAN MONITOIMITALO

Kuusamapolku 4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 10.4.1995

Rakennuslupa vahvistettu 28.11.1985, rakennus valmis 12.8.1987

Suunnittelija: Arkkitehti Jussi Suomala/ Arkkitehtuuritoimisto Osmo Lappo

Kuvaus

Hakalan monitoimitalo valmistui Hakalan asuntoalueen keskelle 1987. Rakennuksessa toimivat Hakalan koulu ja päiväkoti, kirjasto, neuvola, hammashoitola, iltapäiväkerho ja nuorisotalo. Rakennuksen julkisivut edustavat kirkkaanvärisine klinkkeripintoineen rakentamisajalle tunnusomaista postmodernismia.

Muutoksia:

Kohteen valintaperusteet

1980-luvun monitoimitalo, jonka arkkitehtuurissa kuvastuu selkeästi ajan postmodernistiset vaikutteet.

Kaavatilanne

Asemakaavassa merkintä YL – julkisten lähipalvelurakennusten kortteli-alue

Hoitoehdotus

Rakennuksen arkkitehtuuri ja julkisivujen materiaalit pyrittävä säilyttämään tulevissa muutoksissa.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

102. HAKALAN PIENKERROSTALOT, korttelit 1230-1236 Korpikuja, Kangaskuja, Haapakallionkuja

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 1.8.1984

Rakennukset valmistuneet 1986-88

Suunnittelija: Arkkitehti Reijo Jallinoja

Kuvaus

Hakalan asuntoalueen talojen suunnittelusta järjestettiin 1981 yleinen arkkitehtuurikilpailu. Rakennuttajana oli Hyvinkään Haka. Ensimmäiselle sijalle tullut Reijo Jallinoja sai suunniteltavakseen alueen pohjoispuolen pienkerrostalojen ja kerrostalojen kortteleita. Alueella on sekä omistusasuntoja että valtion rahoittamia vuokra-asuntoja. Mittakaava on pienijakoinen, mikä synnyttää pikkukaupunkimaisia, suojattuja väylästöjä.

Kohteen valintaperusteet

Arkkitehtuurikilpailun tuloksena syntynyt 1980-luvun edustava laaja asuntoalue. Korttelisuunnitelmat ovat taanneet yhtenäisen korkeatasoisen kaupunkikuvan.

Kaavatilanne

Asemakaavassa A- ja AK-merkinnät – asuinrakennusten ja asuinkerrostalojen korttelialueet.

Hoitoehdotus

Rakennusten ylläpidossa ja korjauksissa tulee vaalia alkuperäisiä pintamateriaaleja ja väritystä.

Muuta, lähteet

Unelma kaupungista. Suunnittelua ja rakentamista Hyvinkäällä. Hyvinkää 1994. Suomalaisia asuntoryhmiä. Valtion asuntorahasto. Helsinki 1997.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

103. HAKALAN PARITALOALUE, korttelit 1238-1243 Metsäpolku - Metsäkuja - Metsälammintie

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 15.8.1986

Rakennukset valmistuneet 1989-1990, 2000

Suunnittelija: Arkkitehdit Jyrki Tiensuu ja Mika Penttinen /
Arkkitehtistudio Penttinen & Tiensuu

Kuvaus

Hakalan asuntoalueen talojen suunnittelusta järjestettiin 1981 yleinen arkkitehtuurikilpailu. Toiseksi tullut Arkkitehtistudio Penttinen & Tiensuu suunnitteli puiset paritalot Metsälamminkujaan, Metsäpolkuun ja Metsälammintiehen rajoittuviin kortteleihin. Rakentaminen oli valtion tukemaa tuotantoa ja rakennuttajana oli Hyvinkään Haka. Paritalojen rakenne perustuu puuelementteihin ja puu hallitsee myös vaihtelevasti väritettyjä julkisivuja. Väritys on saanut vaikutteita vanhasta Puu-Käpylästä. Pienijakoinen mitta-kaava aikaansaa vaikutelman perinteisestä puukaupunkiympäristöstä. Alueen uusimmat rakennukset on suunnitellut arkkitehtuuri-toimisto ES-suunnittelu.

Kohteen valintaperusteet

Arkkitehtuurikilpailun tuloksena syntynyt 1980-luvun edustava laaja asuntoalue, joka on täydentynyt 1990-luvulla. Yhtenäistä kaupunkikuvaa ja rauhallisia väylästäjä.

Kaavatilanne

Asemakaavassa A-merkintä – asuinrakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten ylläpidossa ja korjauksissa tulee vaalia alkuperäisiä pintamateriaaleja ja väritystä.

Muuta, lähteet

Yrjö Suonto – Jussi Vepsäläinen: Suomalaista puuarkkitehtuuria 1990-1999. Tampere 1999.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

104. NIKINHARJUN KERROSTALOKORTTELIT Salpausseläntie 1-4

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 17.5.1983

Rakennusluvat vahvistettu 30.7.1969 alkaen

Suunnittelijat: Seppo Heikkinen, Yrjö Lehtonen, Erkki Wegelius

Kuvas

Nikinharjun kerrostaloalue on rakennettu vuosina 1970-1975 Salpausseläntien varrelle. Neljän asunto-osakeyhtiön kuusi kerrostalolamellia muodostavat yhtenäisen kompaktin kokonaisuuden. Julkisivut ovat punatiilestä ja betonista. Rakennusten välissä ja alueen ympärillä on harjumännikköä.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen pieni metsäkaupunginosa 1970-luvulta. Väljästi sijoitettujen lamellien välissä säilytetty puistomainen harjumännikkö.

Kaavatilanne

Kaavamerkintänä AK, asuinkerrostalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

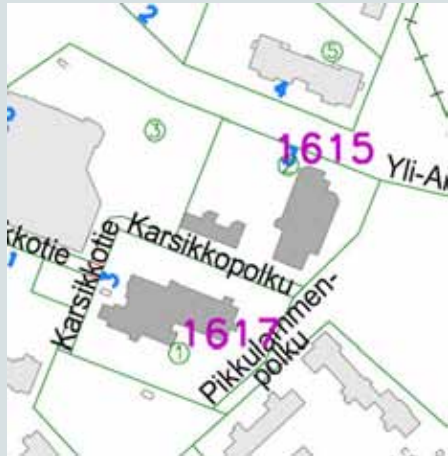
Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

105.VEHKOJAN SEURAKUNTAKESKUS

Yli-Anttilantie 3

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 26.7.1977

Rakennuslupa vahvistettu 7.8.1980, rakennukset valmiit 1981

Suunnittelija: Arkkitehtuuritoimisto Raimo S. O. Valjakka

Kuvaus

Arkkitehti Raimo S. O. Valjakan punatiilinen seurakuntakeskus muodostuu korkeasta seurakuntarakennuksesta, jossa sijaitsevat sakraalililat sekä matalammasta toimistosiiivestä. Kirkkorakennuksen hahmo on askeettinen tuoden mieleen keskiaikaiset tiilikirkot.

Kohteen valintaperusteet

Uuden kirkkoarkkitehtuurin tyylikäs edustaja.

Kaavatilanne

Kaavamerkintä YK – Kirkollisten ja seurakunnallisten rakennusten korttelialue

Hoitoehdotus

Rakennuksessa mahdollisesti suoritettavien muutosten tulee noudattaa alkuperäistä arkkitehtuuria.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

106.VEHKOJAN KESKUKSEN KERROSTALOKORTTELIT 1618 JA 1619

Uudenmaankatu 108-110, Kaskentie 4-6, Ali-Anttilantie 2-8

Voimassa olevat asemakaavat hyväksytyt 26.7.1977, 14.8.1978 ja 6.8.1980

Rakennusluvut vahvistettu 29.11.1978 alkaen, valmiit 1983-85

Suunnittelija: 1618: Arkkitehtitoimisto Wegelius–Kiili/Erkki Wegelius
1619: KK:n suunnitteluosasto Ville Nurminen

Kuvaus

Yhtenäinen 1980-luvun kerrostaloalue, jolle on ominaista laajojen yhtenäisten piha-alueiden suojaisuus. Rakentamisesta vastasivat Sato ja Hyvinkään Haka. Korttelissa 1618 on 3-5 -kerroksisia elementtitaloja, joiden julkisivut ovat kellertävää tiililaattaa, korttelissa 1619 2-3 -kerroksisia punatiilielementtitaloja.

Mäntyä kasvavilla piha-alueilla on lasten leikkipaikkoja ja oleskelutiloja. Pysäköinti on alueen reunoilla.

Kohteen valintaperusteet

Aikanaan arkkitehtuuristaan tunnustusta saanut asuntoalue, jolle puistomaiset piha-alueet antavat leimansa.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AK ja AKR-merkinnät, asuinkerrostalojen sekä asuinkerrostalojen ja rivitalojen korttelialue.

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisuuteen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

107.VEHKOJAN PIENTALOALUE

Kaskentie, Eteläinen kehätie, ym.

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1976-1983

Rakennuslupia vahvistettu 1970-luvun jälkipuolelta lähtien

Suunnittelija: Useita suunnittelijoita ja tyyppitaloja

Kuvaus

Vehojan pientaloalue on rakentunut pääasiassa 1970- ja 1980-lukujen kuluessa. Alue rakentuu matalista pientaloista, sekä yksi- ja kaksikerroksisista rivitaloista. Vaihtelua tasakattoiseen kaupunkimaisemaan tuovat ajalle tyyppilliset korkeaharjaiset pientalot, jotka ovat kaikki tyyppitaloja. Julkisivumateriaalina on sekä puhtaaksimuurattu tiili että lautaverhous. Alueen asemakaavassa korostuvat kaartuvat katulinjat, laajat yhtenäiset vihervälät ja puistot sekä monet leikkipuistot.

Kohteen valintaperusteet

Laaja pientaloalue, jonka kaavoittamisessa on pyritty yhtenäisiin autoliikenteeltä suojattuihin viheralueisiin ja -väyliin.

Kaavatilanne

Asemakaavassa pääosin AO I ja AR II -merkintää.

Hoitoehdotus

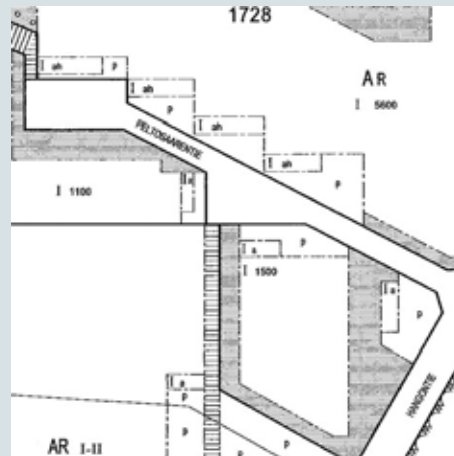
Alueella on pyrittävä säilyttämään korttelien yhtenäinen rakenne sekä vuosikymmenien mittaan kehittynyt viherympäristö.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

108.VEIKKARIN RIVITALOALUE

Hangontien ja Valkamanpolun välinen alue

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1974-1978

Rakennuslupia vahvistettu 1969 lähtien

Suunnittelija: Arkkitehtuuritoimisto Kauko Lumijärvi
Arkkitehtitoimisto Ky Jorma Vuorelma & K:nit

Kuvaus

Yhtenäinen pääasiassa 1970-luvulla valmistunut yksikerroksisten rivitalojen aluerakentamiskohde. Rakennukset sijaitsevat viistosti katulinjaan nähden. Valkamanpolun varrella on myös kaksikerroksisia rivitaloja. Rakennusten julkisivumateriaaleina ovat punatiili tai osassa taloja vaalea tiili sekä lautaverhous. Pihamaat on istutettu.

Kohteen valintaperusteet

Yhtenäinen 1970- ja 1980-luvun rivitaloalue, jossa pihapuusto ja istutukset aikaansaavat viihtyisän kokonaisuuden.

Kaavatilanne

Asemakaavassa AR-merkintä.

Hoitoehdotus

Alueen korttelirakenne, arkkitehtuuri ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään. Rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen ominaisluonteeseen.

Muuta, lähteet

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

109. HYVINKÄÄNKYLÄ

Alueella voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1983-1999

Ali-Anttilan päärakennus

Kuvaus

Hyvinkäänkylä on Hyvinkään vanhin kulttuurimaisema. Asutuksensa se lie-nee saanut 1400-luvun alkupuolella. Jo 1500-luvun alkupuolella tässä kylässä oli kahteen osakylään jakaantuneena 11 taloa. Liikenteellisesti Hyvinkäänkylän sijainti oli edullinen tärkeän Vantaanjokea seurailevan Helsingin-Hämeenlinnan maantien varrella. Jo 1600-luvulla kylässä oli kestkievevari. Harjanteelle pääosin Vantaanjoen pohjoispuolelle sijoittunut kylä on edelleen säilyttänyt osan perinteisestä rakenteestaan joskin uudisrakentaminen on tuonut kylään taajamapiirteitä. Kylän ja Vantaanjoen välinen peltoaukea on säilynyt avoime-na. Kokonaisuuteen sisältyvistä yksittäisistä rakennusryhmistä tärkeimmät ovat: Ali-Anttilan vuonna 1801 rakennettu erittäin pitkä kaksikerroksinen päärakennus on seudun vanhimpia talonpoikaisia rakennuksia. Mutilan koo-kas jugendvaikutteinen päärakennus on vuodelta 1905. Rakennusta ympäröi puistomainen tontti. 1800-luvun loppupuolella rakennetussa piharakennuk-sessa on yksityinen talomuseo.

Ateljeetalot Humala ja Krapula rakennettiin 1916 Mutilan isännän lahjoit-tamalle tontille. Rakennukset suunnitteli arkkitehti W.G. Palmqvist. Taiteilija Jalmari Ruokokoski asusti Humalaa ja Tyko Sallinen Krapulaa. Ruokokosken jälkeen Humalaan muutti taiteilija Anton Lindforss, jonka puoliso, arkkitehti Elsi Borg suunnitteli taloon uuden päädyn.

Harjulla on Hyvinkäänkylän työväenyhdistyksen talo vuodelta 1909.

Kyläkokonaisuuteen liittyvät kiinteästi vanhan maantien varrella oleva uus-renessanssityylinen puinen kansakoulu vuodelta 1891 ja Uudenmaankadun varrella oleva Hyvinkäänkylän kivikoulu vuodelta 1952 (Antero Pernaja).

Kohteen valintaperusteet

Arvokas maisemakokonaisuus, jossa kylärakenne periytyy keskiajalta. Ky-lässä runsaasti yksittäisiä kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia.

Kaavatilanne

Rakennetut alueet on asemakaavoitettu. Ali-Anttila ja Mutila on merkitty maatilojen talouskeskusten korttelialueiksi, joilla ympäristö säilytetään, AM/s.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuu-ria ja materiaalivalintoja. Aluetta lisärakennettaessa tulee otta huomioon avoin peltomaisema.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A1, Hyvinkäänkylä

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

I 10. PALVELUKESKUS ÄVIK Uudenmaankatu 228

Ei asemakaavaa

Suunnittelijat: Arkkitehdit Eevi Aho, Jaakko ja Unto Rantanen sekä Sakari Siitonen

Kuvaus

Ävik oli Nurmijärven nimismiehen virkatalo vuoteen 1911, jolloin Kuurojen Auttajayhdistyksen Helsingin piiri osti tilan ja tänne perustettiin kuurojen naisten huoltokoti, lajissaan maan ensimmäinen. Tähän tarkoitukseen muutettiin vanha renkitupa, joka on 1800-luvun jälkipuolelta samoin kuin vanha kellariaitta. Vuonna 1962 valmistui arkkitehti Sakari Siitosen suunnittelema alkuaan miehille tarkoitettu asuntolarakennus. Uusi naisten asuntola, ns. Käärmetalo valmistui 1967. Modernin tiilipintaisen rakennuksen suunnitteli arkkitehti Eevi Aho, sitä laajennettiin 1989. Myös tiilinen henkilökunnan rivitalo vuodelta 1969 on Ahon piirtämä. Vanha Ävikin päärakennus purettiin ja arkkitehtien Jaakko ja Unto Rantasen piirtämä uusi huoltokodin päärakennus valmistui 1974.

Laitosrakennuksilla on huomattava merkitys Vantaanjoen rantamaisemassa.

Kohteen valintaperusteet

Vammaishoidon satavuotista historiaa jokirannan kulttuurimaisemassa. Monipuolista ajallisesti kerroksellista rakennuskantaa.

Kaavatilanne

Keskustaaajaman osayleiskaavassa PY, julkisten palvelujen ja hallinnon alue, kulttuurihistoriallisesti arvokas.

Hoitoehdotus

Rakennuksia ja niiden ympäristöä tulee vaalia siten, että kulttuurihistoriallinen arvo ja arkkitehtuurin ominaispiirteet säilyvät. Uudenmaankadulle avautuva maisema pyrittävä pitämään avoimena.

Muuta, lähteet

Tanner, Charlotta 2004: Uudenmaan maaseutuopisto – Palvelukeskus Ävik. Selvitys alueen lähtötiedoista. Hyvinkään kaupunki. Kaavoitus.
Salmi, Eeva - Laakso, Mikko 2005: Maahan lämpimään. Suomen viittomakiekkien historia. Kuurojen Liitto ry. Helsinki
Hyvinkään keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A9, Ävik - Maatalousoppilaitos

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

III. UUDENMAAN MAASEUTUOPISTO

Uudenmaankatu 249

Ei asemakaavaa

Suunnittelija: Arkkitehti Jussi Paatela sekä useita muita

Kuvaus

Uudenmaan maaseutuopisto on perustettu 1930 Krissin kartanon maille. Sen nimenä oli aluksi Hyvinkään pienviljelysneuvojaopisto. Arkkitehti Jussi Paatelan suunnittelemat klassisistiset oppilasasuntola ja matalampi opettajien asuinrakennus ovat vuodelta 1929. Alueella on myös vanhoja Krissin rakennuksia 1800-luvun lopulta ja vuosisadan vaihteesta. Vuonna 1954 valmistui Jalmari Peltosen suunnittelema opintorakennus, uudempi opintorakennus on vuodelta 1996 (arkkisto Arkkitrans Oy). Ilmi Haapion piirtämä konehalli on vuodelta 1964, Irmeli ja Markus Visannin suunnittelemat oppilasasuntola ja opettajien asuintalo vuodelta 1967.

Kohteen valintaperusteet

Vanha maatalouden oppilaitos, jossa eri-ikäistä rakennuskantaa 1920-luvun klassismin kaudelta nykyaikaan. Puistomainen ympäristö Vantaanjoen kulttuurimaisemassa.

Kaavatilanne

Keskustaaajaman osayleiskaavassa maaseutuopiston keskeinen alue merkinnällä PY, julkisten palvelujen ja hallinnon alue, kultt.hist. arvokas.

Hoitoehdotus

Alueen rakennuskantaa vaaalittava siten, että niiden kulttuurihistoriallinen arvo säilyy. Puistoympäristöä hoidettava.

Muuta, lähteet

Tanner, Charlotta 2004: Uudenmaan maaseutuopisto – Palvelukeskus Ävik. Selvitys alueen lähtötiedoista. Hyvinkään kaupunki. Kaavoitus. Katri Rauhakoski 1993. Maaseudun tuhattaiturit. Pienviljelysneuvojaopistosta Maaseutuopistoksi 1930 – 1993. Hyvinkään keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A9, Ävik - Maatalousoppilaitos

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

112. HYYPPÄRÄ Hyyppäräntie 41

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 7.9.2009

Kuvaus

Hyyppärän asutus periytyy 1770-luvulle, jolloin paikalla oli Nikkilän rustholin torppa. 1800-luvun lopulla tila tuli kauppias J.E. Heleniuksen omistukseen ja hän rakennutti pääosan nykyisestä rakennuskannasta. Tilan päärakennus, kaksi asuinrakennusta, viljamakasiini, talli ja kaksi maakellaria muodostavat arvokkaan 1900-luvun alun maatilakokonaisuuden, jota vanha pihapuusto kehystää.

Alueella toimii nyt Hyyppärän hevosurheilukeskus.

Kohteen valintaperusteet

Maatalouden moni-ilmeinen kokonaisuus, josta henkii tilan pitkä historia.

Kaavatilanne

Vanhan pihapiirin asemakaavamääräys PE/s – hevosurheilutoimintaan liittyvä kortteli, jolla ympäristön ja tilakeskuksen ominaispiirteet säilytetään. Vanhoilla rakennuksilla sr-merkintä - säilytettävä rakennus.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja. Täydennysrakentamisessa otettava huomioon olemassa olevien rakennusten mittakaava ja materiaalit.

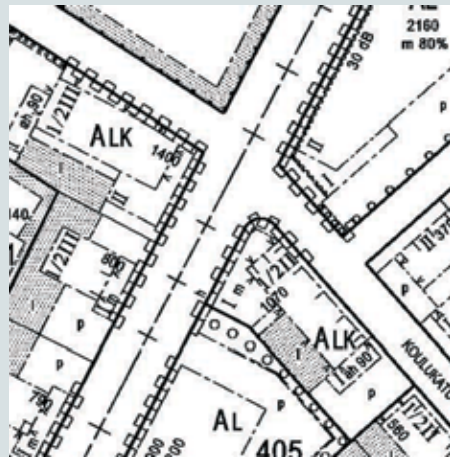
Muuta, lähteet

Hyyppärän hevosurheilukeskus. Asemakaava 19:003. Hyvinkään kaupunki, Tekniikka ja ympäristö, kaavoitus 24.4.2009.

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

I 13. HYVINKÄÄN PYÖRÄN ELI LUOMAN TALO JA ELOKUVATEATTERI JULIA

Hämeenkatu 31 ja Hämeenkatu 34

Voimassa oleva asemakaava hyväksytty 11.10.1976

Kuvaus

Sekä Hyvinkään Pyörän että Luoman talona tunnettu kaksikerroksinen puinen asuin- ja liikerakennus on vuodelta 1911. Pihamaalla on pienempi taitekattoinen puinen asuinrakennus ilmeisesti niin ikään 1900-luvun alusta. Kadunvarren hyvin hoidettu jugend-vaikutteinen rakennus on keskustan vanhimpia liikerakennuksia.

Kadun vastakkaisella paikalla toimi aikoinaan puinen elokuvateatteri Harjula, joka tuhoutui talvisodan pommituksissa. Paikalle rakennettiin 1940 uusi funktionalistinen elokuvateatteri, nyt kivistä. Alkuperäinen nimi Aula muuttui 1986 Juliaksi. Rakennusta jatkettiin kaksikerroksisella asuin- ja liikesiivellä 1978.

Kohteen valintaperusteet

Kaksi Hyvinkään kulttuurihistoriaan kiinteästi kuuluvaa rakennusta Hämeenkadun koulun tuntumassa.

Kaavatilanne

Asemakaavssa merkintä ALK – asuin- ja liikerakennusten korttelialue.

Hoitoehdotus

Rakennusten hoidossa ja käytössä tulee vaalia alkuperäistä arkkitehtuuria ja materiaalivalintoja. Täydennysrakentamisessa otettava huomioon olemassa olevien rakennusten mittakaava ja materiaalit.

Muuta, lähteet

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma 26.1.2000, kohdealue A12, Hyvinkäänkatu - Hämeenkatu

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

HYVINKÄÄN KESKUSTAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖN HOITOSUUNNITELMA

LIITTEET

LIITE 1. Ote kaupunginvaltuuston pöytäkirjasta 17.6.2013 § 68

LIITE 2. Kohteiden alkuperäinen käyttötarkoitus

LIITE 3. Kohteiden arvoluokitus

HYVINKÄÄN Keskustaaajaman Kulttuuriympäristön Hoitosuunnitelman Tarkistaminen

DNro Tekla 1351/2010
Kh 12.11.2012 / § 265
Kh 3.6.2013 / § 186
Kv 17.6.2013 / § 68

Valmistelijat: kaavoituspäällikkö Anne Jarva 040 1554220, yleiskaava-arkkitehti Seppo Itkonen 040 1554276

Luonnos Hyvinkään keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman tarkistamiseksi on valmistunut. Luonnos täydentää kaupunginvaltuuston vuonna 2000 hyväksymää kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa erityisesti 1970-luvun jälkeen rakennetuilla alueilla ja kohteilla. Lisäksi on tarkistettu ja saatettu ajan tasalle aiemman hoitosuunnitelman tiedot.

Keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman tarkoituksena on ensisijaisesti palvella kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen apuvälineenä. Suunnitelmassa kerrotaan Hyvinkään rakennetun kulttuuriympäristön kehityksestä ja ominaispiirteistä. Suunnitelmassa on lisäksi esitetty noin sata kohdetta ja aluetta sekä niitä koskevia alustavia hoitoehdotuksia, joilla pyritään ympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen. Hoitosuunnitelma ei ole yksittäisten rakennusten suojeluaseteloa, vaan niiden säilyttäminen ratkaistaan erikseen niihin kohdistuvien mahdollisten rakennushankkeiden lupaprosesseissa ja suojelu pääasiassa asemakaavoja laadittaessa.

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman tarkistaminen aloitettiin vuonna 2010 osana keskustaaajaman osayleiskaavatyötä. Inventointityön laati kilpailutuksen perusteella valittu konsultti, tutkija Lauri Putkonen Hyvinkäältä. Työn ohjausryhmään ovat osallistuneet puheenjohtajana kaavoituspäällikkö Päivi Seppälä ja 21.12.2011 lähtien kaavoituspäällikkö Anne Jarva sekä jäsenenä kaupunginmuseon intendentti Lea Bergström ja 21.12.2011 lähtien kaupunginmuseon intendentti Susanna Eskola, yleiskaava-arkkitehti Seppo Itkonen, yleiskaavasuunnittelija Hannu Lindqvist, kaupunginmuseon amanuenssi Sari Mustajärvi, rakennustarkastaja Pertti Nirkko ja Keski-Uudenmaan maakuntamuseon tutkija Sari Saresto.

Lähtökohdat

Hyvinkään kaupunginvaltuuston 26.1.2000 hyväksymän Hyvinkään keskustaaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman lähtökohdaksi oli v. 1998 täydennetty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaiden kohteiden luettelo. Tämä oli puolestaan tarkistusinventointi julkaisulle Hyvinkään kulttuurihistoriallinen kuvaus, Hyvinkään kaupunki 1985. Työtä ohjannut työryhmä oli ottanut nimekseen KUKOLU-toimikunta eli kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokkaita kohteita luetteloimaan asetettu toimikunta. KUKOLU-inventointiluettelo toimi lähtökohdaksi merkittäessä Hyvinkään keskustaaajaman osayleiskaava 1990/2010 säilytettäväksi tarkoitettuja alueita ja erilliskohteita.

Hoitosuunnitelman tarkistamisen tarve tuli esiin Keskustaaajaman osayleiskaavan 2030 laadinnan aikana. Osayleiskaavaluonnoksesta annetuissa lausunnoissa maakuntamuseo, Uudenmaan liitto sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta mainitsivat, että kulttuuriympäristöä kaavoitettaessa tulee yksityiskohtaisemman suunnittelun pohjautua ajantasaisiin yksityiskohtaisiin selvityksiin ja analysointeihin. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo edellytti, että kulttuuriympäristön inventointityötä jatketaan ja täydennetään. 1970-luvun puolivälin jälkeen rakennettujen kohteiden ja ympäristöjen kulttuurihistoriallista ja rakennustaiteellista arviointia ei ollut tehty. Samoin sotien jälkeen rakennettujen teollisuus-, kerrostalo- ja omakotitaloalueiden kattava inventointityö ja arvotus oli tehtävä,

jotta maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämät riittävät selvitykset kaavoitusta varten olisivat käytettävissä.

Työmenetelmä

Täydennettävissä alueissa ja yksittäisissä kohteissa on tukeuduttu arkisto- ja kirjallisuuslähteisiin. Rakennuslupapiirustusten arkisto muodostaa keskeinen osan lähdetiedoista. Maastotyön yhteydessä rakennukset ja alueet on dokumentoitu valokuvaamalla.

Valitut kohteet ja alueet voidaan jakaa karkeasti kahteen ryhmään:

Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti arvokkaat alueet ja rakennukset, jotka muodostuvat aikakauden edustavista asuinalueista tai alueen osista, joilla alkuperäinen korttelirakenne, ympäristö ja rakennuskanta ovat säilyneet. Arkkitehtonisesti arvokkailta alueilta tulee pyrkiä säilyttämään korttelirakenne, viherympäristö ja rakennusten alkuperäiset ominaispiirteet.

Toisen ryhmän muodostavat aikakaudelleen tyypilliset rakennetut kokonaisuudet tai alueen osat, joissa alkuperäinen korttelirakenne ja rakennuskanta ovat säilyneet ja niillä on kaupunkikuvallista arvoa. Näillä alueilla korttelirakenne ja viherympäristö tulee pyrkiä säilyttämään ja rakennuksissa tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen alkuperäiseen luonteeseen.

Työn tulokset on esitetty kuva-, piirustus- ja kartta-aineistoon perustuvassa muodossa siten, että alueiden rakennetun ympäristön kehitys ja ominaispiirteet sekä arvot havainnollistuvat. Kustakin rakennuksesta ja/ tai alueesta selvitetään rakennushistoriaa mahdollisine suunnittelijatietoineen, tärkeimmät muutokset, nykytila ja kulttuurihistoriallinen arvo. Alueilla olevien rakennusten teknistä kuntoa ei tutkita, mutta silmämääräinen arviointi kuuluu kuitenkin selvityksen piiriin tarkasteltaessa alueiden ja rakennusten nykytilaa ja määriteltäessä hoitoehdotuksia.

Hoitosuunnitelman suhde rakentamisen ohjaukseen

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma on työkalu kaupunkikuvan ja rakennetun ympäristön vaalimiseen (MRL 39 §, 54 § ja 118 § sekä RakJ 3 §). Vaaliminen tarkoittaa enemmän kuin vain huomioon ottaminen. Kysymys ei ole suojeluasetelosta, vaan Hyvinkään rakennetun ympäristön kokonaisuusien hahmottamisesta. Hyvinkään kaupunkistrategiassa 2009-2012 yhtenä strategisena valintana kolmesta on Hyvinkään erottautuminen muista Uudenmaan kaupungeista ja vahva, tunnistettava identiteetti. Hoitosuunnitelman johdanto-osassa rakennetun ympäristön vaalimisen keinoja on esitelty laajasti.

Hoitosuunnitelmassa on määritelty ne alueet ja rakennukset, joihin kohdistuviin rakennushankkeisiin annetaan kaupungin taholta erityistä ohjausta. Näille alueille sijoituvia uudisrakennushankkeita ohjataan vastaavasti. Keskustaaajaman osayleiskaavassa määrätään, että näille alueille on laadittava rakentamishoiteet ja ympäristöhoitosuunnitelmat. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kohteiden toimenpiteitä suunniteltaessa on kuultava myös museoviranomaisia.

Rakennusten purkamisasioissa rakennusvalvontaviranomainen nojautuu myös hoitosuunnitelmaan ja pyytää tarpeelliset lausunnot muilta viranomaisilta. Hyvinkään rakennusjärjestyksessä määrätään, että on pyrittävä noudattamaan kaupungin hyväksymän kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman suosituksia, jotka tähtäävät kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämiseen (RakJ 10 §).

Hyvinkään kaupunki puoltaa ensisijaisesti kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman kohteille rakennusperinnön hoitoon tarkoitettua valtion avustuksen myöntämistä.

Hoitosuunnitelman suhde kaavoitukseen

Maankäyttö- ja rakennuslain 60 §:n mukaan kunnan on huolehdittava asemakaavojen ajantasaisuudesta. Kulttuuriympäristöön liittyvien arvojen huomioon ottaminen on korostunut kaavoituksessa 1980-luvulta lähtien ja korostunut edelleen 2000-luvulla valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden myötä. Rakennettuun kulttuuriympäristöön liittyvien arvojen huomioon ottaminen on osa yleis- ja asemakaavojen sisältövaatimuksia. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa voidaan hyödyntää sekä yksittäisten kaavojen laadinnan taustatietona että yleisemmin asemakaavojen ajantasaisuutta arvioitaessa.

Hoitosuunnitelmaluonnoksen suhde keskustaajaman osayleiskaavaan 2030

Keskustaajaman osayleiskaavan 2030 kaavakartalla on esitetty kohdemerkintänä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt ja rakennussuojelulla suojeltu yksi kohde.

Osayleiskaavakartalla on esitetty seudullisesti merkittävät kaupunki- ja kyläkuullisesti arvokkaat alueet ja kulttuuriympäristön suojelemiseksi määrätään, että rakennus- ja aluekohteiden säilyttämiseksi on laadittava tarpeelliset rakentamisohjeet ja ympäristönhoitosuunnitelmat. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kohteiden asemakaavoja laadittaessa on kuultava myös museoviranomaisia.

Osayleiskaavan kulttuuriympäristöä koskevat aluemääritykset perustuvat seudulliseen selvitykseen, jota Uudenmaan liitto laati samanaikaisesti yleiskaavatyön kanssa. (Selvitys on julkaistu syyskuussa 2012 nimellä: Missä maat on mainiimmat, Uudenmaan kulttuuriympäristöt. Uudenmaan liiton julkaisuja E 114 - 2012). Kulttuuriympäristöjä on tarkoitus käsitellä seuraavalla maakuntakaavakierroksella.

Hoitosuunnitelmaluonnoksessa esitetyt aluerajaukset täsmentävät yleiskaavassa osoitettuja rajauksia sekä täydentävät yleiskaavaa paikallisesti arvokkaiden kohteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaluonnoksen suhde aiempiin inventointeihin

Tarkistettu Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma korvaa aiemman, vuonna 2000 hyväksytyt hoitosuunnitelman. Kyseisen hoitosuunnitelman lähtökohdina käytetyt inventoinnit vuosilta 1998 ja 1985 sisältävät kuitenkin edelleen käyttökelpoista tietoa. Ne täydentävät hoitosuunnitelmassa olevien kohteiden kuvauksissa annettuja suppeampia tietoja. Lisäksi inventoinnit sisältävät yksittäisiä kohteita, joihin liittyy kulttuurihistoriallisia arvoja, mutta jotka jäävät uudessa hoitosuunnitelmassa esitettujen aluerajausten ulkopuolelle.

Nähtävälle asettaminen

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnos liitteineen asetetaan nähtävälle ja järjestetään esittelytilaisuus. Nähtävänäoloajaksi esitetään 19.11.2012-18.1.2013, esittelytilaisuudeksi 20.11.2012 klo 18 Laureassa ja lausuntoaika 1.2.2013 saakka, minkä jälkeen kaupunginhallitus käsittelee mielipiteisiin ja lausuntoihin annettuja vastineita sekä ehdosta jatkotoimenpiteiksi.

Lausunto pyydetään seuraavilta tahoilta:
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Uudenmaan liitto
Keski-Uudenmaan maakuntamuseo
Hyvinkää-Seura ry
Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry
Hyvinkään kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta
Hyvinkään ympäristölautakunta
Tekninen lautakunta

Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari
Hyvinkään seudun omakotiyhdistys ry
Keskustaajama-alueen asukas yhdistykset

Aineiston nähtävänä olosta kuulutetaan.

LIITTEENÄ - Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnos

Esitys Kj

Päätetään asettaa Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnos julkisesti nähtäväksi ja pyydetään lausunnot edellä perusteluosan luettelon mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kh 3.6.2013 / §

Vaimestelijat: kaavoituspäällikkö Anne Jarva 040 1554220, yleiskaava-arkkitehti Seppo Itkonen 040 1554276 ja yleiskaavasunnittelija Hannu Lindqvist 040 1554275

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnos on ollut nähtävillä 19.11.2012-18.1.2013 välisenä aikana. Hoitosuunnitelmaa selostettiin yleisölle Laurea-instituutissa 20.11.2012.

Lausuntoja on pyydetty 7 kpl ja niitä on saatu 8. Mielipiteitä on saatu 3 kpl.

Lausunnon ovat antaneet seuraavat tahot:

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo
Uudenmaanliitto
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Hyvinkää-Seura ry
Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry
Hyvinkään kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta
Hyvinkään kaupungin tekninen lautakunta

Mielipiteitä ovat esittäneet seuraavat tahot:

Rääkänpään asukas yhdistys
Hyvinkään Kassatalo Oy
Sagax Finland Oy

Keski-Uudenmaan maakuntamuseo

Maakuntamuseo edellytti keskustan osayleiskaavan laadinnan yhteydessä, että vuonna 2000 hyväksytty hoitosuunnitelmaa tulee päivittää. Etenkään nuoremman rakennusperinnöstä ei ollut inventointitietoa saatavilla. Maakuntamuseon edustaja on ollut mukana päivistyksen ohjausryhmässä.

Tarkistettu Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma korvaa aiemman suunnitelman. Hoitosuunnitelma on kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen apuväline. Se sisältää noin sata paikallista kohdetta ja niiden yleisluonteisen arvotuksen ja alustavan hoitoperiaatteen. Suunnitelman alkuosassa kerrotaan aikaisemmista Hyvinkään rakennettua ympäristöä koskevista selvityksistä, Hyvinkään kaavoittamisen historiasta ja kulttuurihistoriallisesta arvokkaiden kohteiden vaalimisesta. Kiinnostavalla tavalla on myös luonnehdittu Hyvinkään rakentamista historiallisena jatkumona.

Hoitosuunnitelmaa on päivitetty aiempien tietojen ajanmukaistamisella ja nuoren rakennusperinnön mukaan ottamisella. Mukana olevista uusista kohteista tai alueista nuorimmat ovat 1980-luvulta. Rakennus ja aluekohtaisissa korteissa on lyhyt kuvaus rakennuksesta, kohteen valintaperusteet, kaavatilanne ja hoitoehdotus.

Yhteen kohteeseen maakuntamuseo esittää hoitosuunnitelmaan tarkennusta. Koritsooninmäellä sijaitseva hirsinen asuinrakennus on ikänsä puolesta erittäin harvinainen esimerkki säilyneestä 1800-luvun puolivälin rakentamisesta. Sillä on valtakunnallista merkitystä osana rautateiden rakentamisen ja vankeinhoidon historiaa. Paikalla sijaitsevalla asuin- ja kellarirakennuksella on osansa 1918 sisällissodan tapahtumiin liittyvässä paikallishistoriassa. Rakennuksilla on myös kaupunkikuvallista merkitystä. Maakuntamuseo näkemyksen mukaan alueelle tulisi laatia asemakaava, joka turvaisi rakennusten säilymisen. Maakuntamuseo esittää, että hoitosuunnitelman Kohteen valintaperusteet – kohtaa ja Hoitoehdotusta muutetaan siten, että säilymistavoite lisätään.

Maakuntamuseo pitää tehtyä hoitosuunnitelman päivitystä arvokkaana ja tärkeänä tietolähteenä. Se on myös suuntaa antava arvotusväline tulevissa kaavoitushankkeissa ja korjausrakentamisen ohjauksessa.

Vastine:

Kohteen 9 Koritsoonin mäki hoitoehdotusta tarkistetaan siten, että rakennusten säilymisedellytykset selvitetään tarkemmin asemakaavalla.

Uudenmaan liitto

Hyvinkään kaupunki on pyytänyt lausuntoa keskustajaajan kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnoksesta. Hoitosuunnitelman tarkistus täydentää vuonna 2000 hyväksyttyä kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa. Tarkistuksen yhteydessä sotien jälkeen rakennettujen teollisuus-, kerrostalo- ja omakotialueiden inventointi on tehty aiempaa kattavammin ja kokonaan uutena inventoinnissa ovat nyt myös 1970 jälkeen rakennetut alueet.

Hoitosuunnitelmassa kuvataan Hyvinkään rakennetun kulttuuriympäristön kehitystä ja ominaispiirteitä. Suunnitelmassa esitetään runsaat sata kohdetta ja aluetta sekä niitä koskevia hoitosuosituksia, joilla pyritään ympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen. Hoitosuunnitelma ei kuitenkaan ole yksittäisten rakennusten suojeluluettelo, vaan se on tarkoitettu kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen välineeksi.

Hoitosuunnitelma täydentää ja tarkentaa johdonmukaisella tavalla 2012 hyväksyttyä ja osittain voimaan tullutta Hyvinkään keskustajaajan osayleiskaavaa 2030. Työ on linjassa voimassa olevassa maakuntakaavassa ja 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa osoitettuja kulttuuriympäristöä koskevien merkintöjen, sekä Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen selvitystuloksen (Missä maat on mainiommat, 2012) kanssa.

Liitto pitää tehtyä työtä esimerkillisenä. Erityisen tärkeää on ollut nuoren radanvarsiyhdyksunnan kulttuuriympäristöjen ominaispiirteiden ja arvojen tunnistaminen varhaisimmasta 1800-luvun kerrostumasta aina nuorimpaan sotien jälkeisen rakennuskantaan. Rakennetun ympäristön vaalimisen keinoja ja hoitoehdotuksia hoitosuunnitelmassa on esitelty monipuolisesti, lopullisiin ratkaisuihin jää kuitenkin detaljisuunnittelussa tarkoituksenmukaista liikkumavaraa. Hoitosuunnitelmaraportti antaa hyvän katsauksen Hyvinkään rakentamisen ja kaavoituksen historiaan myös osallisille.

Hyvinkään keskustajaajan kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman luonnos antaa yhdessä kaupungin rakennusjärjestyksen kanssa hyvät lähtökohdat keskeisten kulttuurihistoriallisten ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen. Uudenmaan liitolla ei ole luonnoksesta huomautettavaa.

Vastine:

Lausunnossa ei ole huomautettavaa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Hyvinkää on tarkistanut vuonna 2000 hyväksyttyä kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa erityisesti 1970-luvun jälkeen rakennetuilla alueilla. Myös tietoja on ajantasaistettu ja tarkistettu. Kulttuuriympäristön monimuotoisuuden ja ajallisen kerrostuneisuuden näkökulmasta tämä on perusteltua ja tärkeää.

Hoitosuunnitelmassa kuvataan Hyvinkään rakentamisen kehitys ja ominaispiirteet taksauksella kaupungin rakentamisen ja kaavoituksen historiaan. Inventointikorttimaisesta osasta ilmenee Hyvinkään monikerroksinen ja arvokas rakennuskanta. Tämä myös perustelee kohteiden merkitystä. Hoitosuunnitelma toimii kulttuuriympäristön näkökulmasta hyvänä lähtökohdana tuleville maankäytön ratkaisuille sekä rakentamisen ohjaukselle. Osiota voisi täydentää aluekuvauksella, joka kytkisi yksittäiset kohteet laajempaan kokonaisuuteen. Yhtenä vaihtoehtona on tarkastella kohteita esimerkiksi kaupunginosittain. Kaupunkirakenteen ja -kuvan muotoutumista voi tarkastella myös eri ilmiöiden -kuten liike-elämän, koululaitoksen ja teollisuuden -kautta.

Päivitetty hoitosuunnitelma antaa kokonaiskuvan Hyvinkään rakennuskannasta ja lisää tietoa Hyvinkään rakentamisen historiasta. Tämä edistää rakennetun ympäristön huomiointia tulevissa maankäytön ratkaisussa, kuten kaavoituksessa ja rakentamisessa.

Vastine:

Tarkistustyössä painotuksena on hoitosuunnitelman täydentäminen erityisesti 1970-luvun jälkeen rakennetuilla alueilla ja rakennuksilla. Samalla on täydennetty ja saatettu ajan tasalle aiemmat tiedot. Hyvinkään keskustajaajan kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma (kv 26.1.2000) sisältää aluekuvauksia kohdissa historia, historiallisten vaiheiden kuvaukset sekä rakennuksista ajallisia poikkileikkauksia 1960-luvulle saakka. Näitä ei ole tarkoitettu uudistaa.

Nähtävillä olleen aineiston lisäksi laaditaan kohteiden ja alueiden tarkastelun jäsentämiseksi liiteaineistoksi kohteiden ja alueiden alkuperäisen käytön mukainen luokitus asumiseen, julkisiin, seurakuntien ja teollisuuden rakennuksiin sekä liike-, koulu- ja oppilaitosrakennuksiin.

Lisäksi esitetään arvottaminen valtakunnallisesti, seudullisesti ja paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin ja alueisiin.

Hyvinkää-Seura

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnos on positiivinen laadultaan ja kuvat sekä kartat selkeitä.

Olisi toivottavaa, että tulevaisuudessa myös kaupungin laita-alueet otettaisiin mukaan samaan luetteloon, sillä maaseutualueellakin sijaitsee kulttuuriarvoltaan merkittäviä rakennuksia.

Luonnos on jossain mielessä myös puutteellinen, sillä kaavamerkintöjä puuttuu useista alueista.

Osoitetiedoissa on myös virheitä, esim. kirjastotalon kohdalla.

Vastine:

Kaavatilanne- ja osoitetietoja täydennetään ja tarkistetaan.

Aikaisemmissa selvityksissä on esitetty keskustaajaman reuna-alueiden kohteita, joiden tarkistaminen voi tulla ajankohtaiseksi osayleiskaavojen tarkistamisen yhteydessä.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry

Käsillä oleva selvitys on varsin perusteellinen ja huolellisesti tehty. Varsinkin katsaus Hyvinkään kaavahistoriaa sisältää paljon mielenkiintoista tietoa.

Toivottavasti hoitosuunnitelma auttaa estämään yhtenäisten ja vakiintuneiden asuinalueiden rikkoutumista muuhun tyyliin sopimattomalla rakennuskannalla, niin kuin on käynyt Antinsaarenkadulla.

Eräitä kohteita olisimme vielä halunneet lisätä hoitosuunnitelmaan. Sahanmäen poikkikatujen- Kanerva ja Kulokadun - rakennuskanta on hyvin yhtenäinen, talot samaa 50-luvun tyyliä ja niiden sijainti tontilla yhdenmukainen. Sama koskee Karankadun loppupäätä Karankodosta Sahanmäenkatuun asti ja Nummikadun loppupäätä numerosta 21 eteenpäin. Myös Nummi- ja Kulokadun välissä olevat puistosuikaleet ovat erikoisia, ja siksi nämä korttelit ovat erityisesti suojelemisen arvoisia.

Sahanmäenkatu 11, 13, 15 ja 17 ovat ns. Karttusen puutaloja, joilla on sotien jälkeisenä työläisasuntona kulttuurihistoriallista ja kaupunkikuvalista merkitystä, joten ne olisi saatava mukaan hoitosuunnitelmaan. Ne ovat omiaan antamaan Sahanmäenkadulle yhtenäistä ilmettä, joka tulee säilyttää.

Mielestämme yllämainitut kohteet Sahanmäessä ovat tärkeimmät puutteen kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnoksessa.

Toivottavaa olisi, että hoitosuunnitelman valmistuttua siitä saataisiin ns. kansanpainos jokamiehen käyttöön.

Vastine:

Lausunnossa kysytään, auttaako hoitosuunnitelma estämään yhtenäisten ja vakiintuneiden asuinalueiden rikkoutumista muuhun tyyliin sopimattomalla rakennuskannalla. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman tarkistamisen kohteena ovat olleet erityisesti 1970-luvun jälkeen rakennetut alueet ja kohteet. Samalla on täydennetty ja saatettu ajan tasalle aiemman selvityksen tiedot. Kohteiden ja alueiden säilyttäminen ratkaistaan erikseen niihin kohdistuvien mahdollisten rakennushankkeiden lupaprosesseissa ja suojelemissa pääasiassa asemakaavoja laadittaessa. Hoitosuunnitelman perusteella kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiselle on edellytykset. Rakennusvalvonta ohjaa hoitosuunnitelmaan sisältyvien kohteiden rakennushankkeita rakennusjärjestyksen määräyksen perusteella kulttuuriarvojen säilyttämiseen.

Sahanmäenkadun poikkikatujen Kulokadun, Kanervakatu, Nummikatu ja Karankatu käsittävät korttelit on mainittu keskustaajaman osayleiskaavavan 1990/2010 selostuksen liitteessä 2 pääosin vuosina 1950-1975 syntyneinä kulttuurihistoriallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokkaina kohteina (korttelit 807, 808, 812-814 ja 821-825), mutta vain kortteli 814 Nummikadun ja Karankadun itäpäässä on merkitty kaavakarttaan säilyttävän saneerauksen alueena.

Sahanmäenkadun varren nk. Karttusen talot lisätään hoitosuunnitelman kohteeseen 73 Hyvinkäälle tyypillisinä kerrostaloina. Muita esitettyjä alueita ei sisällytetä hoitosuunnitelmaan. Sahanmäen pientaloasutus Kulokadun, Kanervakadun, Nummikadun ja Karankadun varsille on kaavoitettu v.

1952. Hyvinkäällä ei ole muualla samanlaista korttelirakennetta (kalanruoto), jossa kortteleiden välissä on puistoa (16-20 m), mutta rakennuskulttuurin osalta vastaavia alueita on useita.

Hyvinkään kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta edellytti Hyvinkään keskustan osayleiskaavan laadinnan yhteydessä, että vuonna 2000 hyväksyttyä hoitosuunnitelmaa tulee päivittää. Osayleiskaavan selostuksessa todetaan, että 1970-luvun puolivälin jälkeen rakennettujen kohteiden ja ympäristöjen arviointia kulttuurihistorialliselta ja rakennustaiteelliselta kannalta ei ole tehty. Tämän kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman luonnoksen myötä kohdeluettelo on täydentynyt uudemman rakennuskannan osalta. Uudemman rakennuskannan lisäksi hoitosuunnitelmaluonnoksessa on täydennetty ja saatettu ajan tasalle aiemman selvityksen tiedot myös vanhemman rakennuskannan osalta. Hoitosuunnitelmaluonnoksessa on noin sata kohdetta ja aluetta sekä niitä koskevia hoitosuosituksia, joilla pyritään ympäristön ominaispiirteiden säilyttämiseen. Hyvinkään kaupunginmuseon edustaja on ollut mukana hoitosuunnitelman päivistyksen ohjausryhmässä.

Lautakunnan mielestä on tärkeää, että hoitosuunnitelmassa on huomioitu sotien jälkeen rakennetut teollisuus-, kerrostalo- ja omakotitalorakennukset ja -alueet. Näin kaavatyöhön saadaan tarkempaa tietoa kulttuurihistoriallisesti merkittävistä rakennuksista. Jälkeenrakennuskausi oli Hyvinkäällä teollisuuspaikkakunnan mainetta voimakkaasti vahvistava aikakausi uusien, suurten teollisuusyrittäjien ja heidän työntekijöidensä siirtymällä paikkakunnalle. Inventoinnissa nousee aikaisempia inventointeja perusteellisemmin esiin rakennuskannan kehitys 1960-luvulta eteenpäin 1980-luvulle saakka. Tuona aikana Hyvinkäältä tuli kaupunki ja alueelle syntyi uutta teollisuutta. Muun muassa hissitehtaan tulo paikkakunnalle vilkastutti asuinrakentamisesta ja julkista rakentamisesta.

Hyvinkään rakennettua kulttuurihistoriaa on 1970-luvulta alkaen ansiokkaasti. Tämä hoitosuunnitelma päivittää tehtyä työtä. Hoitosuunnitelmassa on katsaukset aikaisempiin inventointeihin, Hyvinkään kaavahistoriaan sekä esitelty keinoja ympäristön vaalimiselle. Rakennus- ja aluekohtaisissa korteissa on lyhyt kuvaus kohteesta, kohteen valintaperusteet, kaavatilanne ja kohteen hoitoehdotus.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää hoitosuunnitelmaluonnoksen kahteen korttiin tarkennusta. Ns. Koritsoonin mäen (Riihimäenkatu 3) kohteessa oleva hirsinen asuinrakennus ja sen pihapiirissä oleva tiilinen kellarirakennus edustavat Hyvinkään keskusta-alueen vanhinta rakennuskantaa. Rakennukset ovat myös valtakunnallisesti harvinaisia esimerkkejä rautateiden ja vankeinhoidon historiasta. Asuinrakennus on peräisin paikalla sijainneen rangaistuslaitoksen ajalta (1857-1861). Lähempänä rataa on jäljellä myös ratalinjalta louhittuja kivien rökkiöitä. Tiilinen kellarirakennus on myös samalta ajalta. Siinä on säilytetty radanrakentamisessa käytettyjä räjähteitä. Paikan synkkään historiaan liittyy myös vuoden 1918 tapahtumat. 1900-luvun kuluessa rakennuksessa on asunut VR:n virkailijoita perheineen. Alueelle tulisi laatia asemakaava, jossa rakennusten säilyminen turvattaisiin. Hoitoehdotuksessa tulisi huomioida koko pihapiiriin ja siihen kuuluvien rakennusten kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen ja ylläpitäminen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää tarkennusta myös Villatehtaan alueen hoitosuositukseseen. Kohteen hoitosuosituksen tulisi lisätä suositus myös alueen sisäpihan puistoalueen hoidosta. Villatehtaan rakennusten keskellä oleva piha-alue on arvokas tehdasmiljöön pihaympäristö, joka tulee säilyttää.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tehtyä Hyvinkään keskustataajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa tärkeänä tietolähteenä Hyvinkään rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja ohjeistuksena rakennetun kulttuuriympäristön hoidolle ja suojelulle. Hoitosuunnitelma tarjoaa korjausrakentajille ohjeet rakennusten hoidolle. Samalla hoitosuunnitelma tarjoaa kuntalaisille laajan tietopaketin Hyvinkään arvokkaasta rakennusperinnöstä.

Vastine:

Kohteen 9 Koritsoonin mäki hoitoehdotusta tarkistetaan siten, että rakennusten säilymisedellytykset selvitetään tarkemmin asemakaavalla.

Kohteen 64 Villatehdas hoitoehdotusta tarkistetaan siten, että piha-alueen säilyminen turvataan.

Hyvinkään kaupungin ympäristölautakunta

Lausuntopyyntöaineistossa on lyhyt kuvaus hoitosuunnitelman vaikutuksista suunnitelmaan ja rakentamisen ohjaukseen. Hoitosuunnitelmassa esitetyt rajaukset on tarkoitettu myös lähtökohdiksi kaavoitukselle, jonka yhteydessä rajauksia täsmennetään ja alueiden analyysiä syvennetään. Laajoissa merkittävässä kulttuuriympäristöissä suojele ei koske jokaista rajauksen sisäpuolella olevaa rakennusta, vaan kohdistuu alueen historiallisten ominaispiirteiden vaalimiseen. Tämä määritelmä on ollut hoitosuunnitelman valmistelun taustana.

Kaupunkisuunnittelun yhtenä tärkeänä tavoitteena on mahdollisimman kattavasti ja monipuolisesti edistää rakennettujen kulttuuriympäristöjen säilymistä, kehittämistä ja hoitoa. Kulttuurihistorialliset arvot ovat Hyvinkään kaavoituksen ja rakentamisen ohjauksen lähtökohdana ja suojeleminen menetelmiä on kehitetty aktiivisesti. Suojele ei kuitenkaan saa muodostua esteeksi kaupungin kehittämiselle. Kaavoituksen ja ohjauksen avulla voidaan sen sijaan luoda myös lisäarvoa kulttuurihistoriallisesti merkittävälle alueelle.

On tärkeää, että uuteen hoitosuunnitelmaan on lisätty tarkemmat arviointi- ja valintaperusteet kuin aiemmassa hoitosuunnitelmassa on ollut.

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma kuvastaa edelleen hyvin Hyvinkäällä sijaitsevien kohteiden merkitystä. Kohdeluettelo, vain vähäisessä määrin aluerajauksen osalta tarkennettuna, toimii siten edelleen hyvänä lähtökohdana rakentamisen ohjauksessa ja asiakkaiden neuvonnassa. Perusteltuna on pidettävä myös kohdeluetteloon tehtyjä uudempaa rakennusperintöä koskevia tarkennuksia. Etenkin Konepajan ja Koneen teollisuusmiljöön kohteet ovat jopa maakunnallisesti merkittäviä. Esittelijän näkemys mukaan myös hoitosuunnitelmaan lisätyillä Sonninmäen ja Vehkojan kaupunginosien pientaloalueilla on kokonaisuutena kulttuurihistoriallista merkitystä kaupungin historiallisesti kerrostuneina asuinalueina.

Kulttuuriympäristöjä koskeva hoitosuunnitelmaluonnos antaa esitetyssä muodossa oikean kuvan Hyvinkään keskustaajaman alueiden merkityksestä mm. rakennusperinnön säilyttämisen kannalta. Tärkeänä on pidettävä myös, että hoitosuunnitelmaa tarkistetaan määrävuoositain ja hoitoehdotukset otetaan asemakaavojen muutustyössä huomioon.

Vastine:

Kohdeluettelon aluerajauksen osalta lausunnossa ei ole esitetty, mitä alueita tarkentaminen koskee. Luonnoksen kohteista noin puolet on alueita.

Hyvinkään kaupungin tekninen lautakunta

Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmasta on laadittu luonnos, josta kaupunginhallitus pyytää tekniseltä lautakunnalta lausuntoa. Työ on tehty rinnan keskustaajaman osayleiskaavan laatimista samoin rajauksin.

Hyvinkään kaupungin kulttuuriympäristöä on tarkasteltu eri selvityksissä 70-luvun lopulta. Valtakunnallisissa selvityksissä on nostettu Hyvinkäältä esiin rautatieaseman ympäristö, Hyvinkään kirkon ympäristö, Villatehtaan alue, Parantola, Sveitsin puisto, Kruununpuiston asuinalue sekä keskustan ulkopuolelta Hyvinkään kylän maisema-alue, Kyttäjän kartanon alue, Kaukasten teollisuusympäristö.

Nykyisin valtakunnallisesti arvokkaita kulttuuriympäristöjä suunnittelualueella ovat valtioneuvoston päätöksellä rautatieasemat, uusi kirkko ja villatehdas.

Käsillä olevan Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman edeltäjä on 1970–80-luvuilla laadittu ns. KUKOLU-raportti, jossa paikallisia kohteita on luetteloitu edellä mainittujen valtakunnallisten kohteiden lisäksi noin 50 kpl. Tämä päivitetty tarkastelu on kohdistunut erityisesti 1970-luvun jälkeiseen rakennuskantaan. Luetteloitujen kohteiden määrä on nyt 112 kpl ja alueena se kattaa kaupungin keskustaajamasta noin 1/4 osan.

Ympäristöministeriön määrittämien alueidenkäytön yleisenä tavoitteena on edistää yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyttä. Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia. Taajamia ehytettyä parannetaan elinympäristön laatua. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajamakuvalle.

Hoitosuunnitelmassa on pyritty ottamaan huomioon rakennuskulttuurinen kestävyys näkökulma. Koska kyseinen näkökulma on yksi neljästä alueiden käytön yleisistä tavoitteista, tulee yksittäisissä maankäytön kehittämiskäytöksissä hoitosuunnitelman ohella tarkastella rinnan muita tavoitena näkökulmia. Mm. taloudellisesta näkökulmasta tulisi entistä paremmin ottaa huomioon hoitosuunnitelmassa luetteloitujen kohteiden kunto ja niiden säilyttämisen edellytykset.

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma sisältää kohteista hoitoehdotuksia ja hoitosuunnitelma ohjaa voimakkaasti maankäyttöä huolimatta sen ohjeellisesta statuksesta. Olisi toivottavaa, että sen käyttöä maankäyttökäytöksissä täsmennetään. Tätä edellyttää myös hoitosuunnitelman laajuus, mikä tulee vaikuttamaan merkittävästi kaupungin keskuksen ehyttämisen ja tiivistämisen tavoitteisiin.

Tekninen lautakunta antaa edellä esitetyn lausunnon kaupunginhallitukselle siten muutettuna että Linjala ja Härkävehmaan koulu poistettaisiin hoitosuunnitelman luonnoksesta. Lisäksi kohteen 46 reliefi tulisi saada paremmin esille joko lippaa lyhentämällä tai sijoittamaan se näkyvämpään paikkaan.

Vastine:

Hoitosuunnitelmaluonnoksessa on esitetty maankäyttöön liittyen seuraavaa:

Keskustaajaman osayleiskaavan 2030 kaavakartalla on esitetty kaupunki- ja kyläkuvallisesti arvokkaat alueet ja kulttuuriympäristön suojelemiseksi määrätään, että rakennus- ja aluekohteiden säilymiseksi on laadittava tarpeelliset rakentamishjeet ja ympäristönhoitosuunnitelmat. Alueen arvokkaat piirteet tulee säilyttää asemakaavoituksella tai muilla toimenpiteillä. Osayleiskaavan määräys ei kuitenkaan käsitä kaikkia hoitosuunnitelmaluonnoksen kohteita tai alueita, mutta rakennusjärjestyksessä määrätään, että on pyrittävä noudattamaan kaupungin hyväksymän kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman suosituksia, jotka tähtäävät kulttuurihistoriallisten arvojen säilymiseen. Osayleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja hoitosuunnitelma rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevia lupa-asioita.

Lausunnossa esitetään, että maankäytön kehittämiskäytöksissä tulisi tarkastella mm. taloudellisesta näkökulmasta ja ottaa huomioon kohteiden kunto ja niiden säilyttämisen edellytykset. Rakennetun kulttuuriympäristön arvottaminen on 1960-luvulta lähtien nojautunut kansainväliseen tapaan jakaa arvot arkkitehtonisiin arvoihin, ympäristöarvoihin ja historiallisiin arvoihin. Taloudellisia näkökulmia ei tavallisesti kulttuuriympäristön arvottamiseen sisällytetä, eikä kohteita niiden perusteella voisi poistaa hoitosuunnitelmas-

ta. Säilyttämisen edellytyksiä arvioidaan hankkeiden asemakaavoituksessa ja rakennuslupien käsittelyn yhteydessä.

Linjalan ja Härkävehmaan koulun poistamiselle hoitosuunnitelmasta ei ole esitetty perusteita.

Laurean ammattikorkeakoulun pääsisäänkäyntiin on lisätty suojakatos v. 2004 uusien portaiden ja invaluisikan yhteyteen. Katos muodostaa näköesteen kauempaa Uudenmaankadun suuntaan. Lähietäisyydellä estettä ei ole. Hyvinkään kaupungin tilapalvelu kannan mukaan reliefin paikan muuttaminen, katoksen lyhentäminen, siirtäminen tai muunlainen muodon muuttaminen kannattaa tehdä muun tulevan remontin tai peruskorjauksen yhteydessä. Tilapalvelu katsoo, että asia ei ole niin merkityksellinen, että se aiheuttaisi välittömiä muutostoimenpiteitä.

Rääkänpään asukasyhdistys ry

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaluonnokseen tutustuttuaan Rääkänpään asukasyhdistys ry lausuu mielipiteenään seuraavaa:

Asukasyhdistys on erittäin tyytyväinen siihen, että Rääkänpään pientaloalueen jälleerakennuskauden arkkitehtuuri ja kymmenien vuosien aikana kehittynyt puutarhakulttuuri on otettu huomioon alueen ansaitsemalla tavalla,

Luonnoksessa esitetyt kohteen valintaperustelut kuvaavat alueen yleisluonnetta hyvin ja tukevat alueen asukkaiden käsitystä omasta elinympäristöstään,

Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman luonnoksessa esitetty karttarajaus Rääkänpään alueesta jää aineistoon tutustuttaessa hieman epäselväksi.

Luonnoksen sivulla 27 olevassa kartassa on hoitosuunnitelmaan kuuluvaksi alueeksi merkitty ainoastaan kortteli 419 eli Puutarhakadun ja Kutojankadun välinen alue. Vastaavasti Rääkänpään aluekuvauksessa (kohta 69) on hoitosuunnitelmaan kuuluvaksi alueeksi merkitty korttelin 419 lisäksi myös kortteli 420 eli Kutojankadun ja Kehräjänskadun välinen alue.

Rääkänpään asukasyhdistys ry:n mielestä rajaus, joka käsittää molemmat pientaloalueista muodostuvat korttelit (419–420), tukee hoitosuunnitelmassa esitettyjä alueiden valintaperusteita. Asukasyhdistyksen näkemys on, että vaikka korttelin 420 pientaloalue ei ole rakennuskannaltaan yhtä yhdenmukainen kuin kortteli 419, muodostavat korttelit yhdessä eheän pientaloalueen ja edustavat kokonaisuudessaan erinomaisesti elinvoimaita kaupunkipuutarhakulttuuria.

Rääkänpään asukasyhdistys ry kannattaa esitettyä ehdotusta Rääkänpään alueen sisällyttämiseksi osaksi Hyvinkään keskustataajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmaa. Yhdistys pitää erittäin tärkeänä, että alueen ainutlaatuinen puutarhakulttuuri ja jälleerakennuskauden arkkitehtuuri pyritään säilyttämään edustavana ja historialliselta sisällöltään rikkaana.

Vastine:

Rääkänpään kortteli 420 esiintyy kohdekortin 69 kahdessa pienessä kuvassa, mutta vain kortteli 419 on luokiteltu eheäksi jälleerakennuskauden tyyppitaloalueeksi. Korttelin 420 rakentaminen alkoi vasta 1961 vahvistetun kaavamuutoksen jälkeen ja eteläosassa 1983 vahvistetun asemakaavan mukaisesti. Rakennuskulttuurin osalta vastaavia alueita kuin kortteli 420 on useita eikä sitä epäyhtenäisyyden ja rakennuksiin tehtyjen muutosten vuoksi sisällytetä hoitosuunnitelmaan.

Hyvinkään Kassatalo Oy

Hyvinkään Kassatalo Oy:n toimeksiannosta pyydän, että hoitosuunnitelmaluonnoksen kohtaa 24 muutetaan siten, että siitä poistetaan maininta kuparikaton säilyttämisestä.

Vastine:

Asemakaavassa on määrätty, että korttelialueella tulee noudattaa kaupunkikuvaan ja nykyiseen rakennuskantaan soveltuvaa yhtenäistä rakennustapaa. Korttelin asemakaavan muutos on hyväksytty v. 2008. Kulttuuriympäristön hoitosuunnitelman hoitoehdotus kattomateriaalista on perusteltua.

Sagax Finland Oy

Kiinteistöjen omistajan, Sagax Finland Oy:n ja rakennusten käyttäjän, Konecranes Oyj:n toimeksiannosta pyydän, että hoitosuunnitelmaluonnoksen liitekarttaa kohteesta 78 muutetaan siten, että siitä poistetaan tontilla 27 olevat rakennukset (kts. liite).

Kyseisellä kohdalla oleva nosturitehdas ei muodosta julkisivuiltaan sellaista kokonaisuutta, että sen ulkoasu olisi syytä pyrkiä säilyttämään, kuten hoitosuunnitelmaan on kirjoitettu. 1940-luvulla rakennettu osa tuhoutui tulipalossa toukokuussa 1974, jolloin rakennettiin tilalle nykyinen peltipintainen tuotantotila. Se on puolet koko rakennuksesta, jonka yksi neljännes on ulkoseiniltään uusittu 2000-luvulla ja viimeisen neljänneksen julkisivu on Minerit-levypintaista ja välittömässä uusimistarpeessa. Kyseessä on ennen kaikkea tuotantorakennus, jossa tehtävien muutosten lähtökohdat tulevat tuotannon tarpeista, ei julkisivujen säilyttämisestä.

Kartan aluerajauksessa on myös 1960-luvulla rakennetut yksikerroksiset toimistorakit, jotka ovat kunnoltaan sellaiset, että ne puretaan, kun rakenteilla oleva uusi toimistorakennus valmistuu. Rakennusten purkaminen on tarpeellista myös koko tehdasalueen muuttuvien liikennejärjestelyjen vuoksi.

Vastine:

Liitekartalle merkitty poistettavaksi esitetty Konecranes nosturitehtaan kohde 78 sijaitsee tontilla 28. Kohteen rajausta muutetaan koskemaan vain vanhinta osaa.

Yhteenveto lausuntojen ja mielipiteiden johdosta hoitosuunnitelmaan tehtävistä tarkistuksista:

Kohteen 9 Koritsooinin mäki hoitoehdotusta tarkistetaan siten, että rakennusten säilymisedellytykset selvitetään tarkemmin asemakaavalla.

Nähtävillä olleen aineiston lisäksi laaditaan kohteiden ja alueiden tarkastelun jäsentämiseksi liiteaineistoksi kohteiden ja alueiden alkuperäisen käytön mukainen luokitus asumiseen, julkisiin, seurakuntien ja teollisuuden rakennuksiin sekä liike-, koulu- ja oppilaitosrakennuksiin.

Kohteiden ja alueiden arvottaminen esitetään valtakunnallisesti sekä alustavasti seudullisesti ja paikallisesti arvokkaisiin kohteisiin ja alueisiin. Seudullisesti arvokkaita kohteita ja alueita käsitellään seuraavilla maakunta-kaavakierroksilla omana teemanaan. Kaavaratkaisu muodostetaan selvityksen Missä maat on mainiommatt (Uudenmaan liitto 2012) ja muun maankäytön yhteensovittamisen pohjalta maakuntakaavaprosessissa yhdessä osallisten kanssa.

Kaavatilanne- ja osoitetietoja täydennetään ja tarkistetaan.

Sahanmäenkadun varren nk. Karttusen talot lisätään hoitosuunnitelman kohteeseen 73 Hyvinkäälle tyypillisinä kerrostaloina.

Kohteen 64 Villatehdas hoitoehdotusta tarkistetaan siten, että piha-alueen säilyminen turvataan.

Poistettavaksi esitetty Konecranes nosturitehtaan kohteen rajausta muutetaan koskemaan vain vanhinta osaa.

Lisäksi tehdään seuraavat tarkistukset ja täydennykset:

Aluerajauksia supistetaan alueilla 9, 19, 36, 57, 108 ja 110 seuraavasti:

- 9. Koritsooninmäki: Riihimäenkadun ja rautatien luiskan alueet poistetaan.
- 19. Vieremänkadun pohjoispuoli: Alue on luonnoksessa rajattu vanhan keskustaajaman osayleiskaavan 1990/2010 säilyttävän saneerauksen omakotivaltaisen alueen mukaisesti (AOS), mutta alue ei ole kokonaisuutena yhtenäinen. Alueeseen sisällytetään vain kuvauksessa mainitut rakennukset.
- 36. Parantolankadun asutus: Alueeseen on luonnoksessa rajattu korttelit Parantolankadun molemmin puolin, jolloin mukaan on päässyt myös uudempaa rakennuskantaa. Alueeseen sisällytetään vain kuvauksessa mainitut rakennukset.
- 57. Helenkadun kerrostalot: Alueessa on mukana omakotitalo Helenkatu 11, joka sisällytetään kohteeseen 56. Siikosen talo ja Lasitalo.
- 108. Veikkarin rivitaloalue: Valkamanpolun ja Hangontien välisellä alueella sijaitsevat kaksikerroksiset 1980-luvun rivitalot muodostavat kokonaisuuden, johon kuuluu kaikkiaan viisi tonttia. Lisätään tähän alueeseen kuuluvat kolme tonttia.
- 110. Palvelukeskus Ävik: Rautatie ja joki poistetaan alueesta.

Aluerajauksia laajennetaan alueilla 9, 56, 73 ja 85 seuraavasti:

- 9. Koritsoonionmäki: Ratalinjalta louhittujen kivien röykkiöitä käsittävä asemakaavoitettu Urakansuunpuisto liitetään alueeseen.
- 56. Siikosen talo ja Lasitalo: Siikosen suunnittelema omakotitalo kohteesta 57 sisällytetään kohteeseen 56.
- 73. Sahanmäenkadun pienkerrostalot: Kerrostaloaluetta laajennetaan pohjoiseen ja kadun länsipuolelle.
- 85. Marjaana-koti (Villa Nemes): Alueeseen sisällytetään korttelin 720 tontti 2, Vaiveronkatu 40 ja Rentto Oy:n teknisen johtajan asunto (nykyisin vierasmaja), Härkävehmaanpolku 2.

Hoitosuunnitelmaan on lisätty uusi kohde 113 Hyvinkään pyörän eli Luoman talo ja elokuvateatteri Julia, Hämeenkatu 31 ja Hämeenkatu 34, jotka kuuluvat kiinteästi Hyvinkään kulttuurihistoriaan.

LIITTEET

- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, johdanto, kohdeluettelo ja –kartta
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohdekortit
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohteiden ja alueiden alkuperäinen käyttötarkoitus
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohteiden ja alueiden arvoluokitus

Esitys KJ

Kaupunginhallitus päättää

- hyväksyä kaavoituksen antamat vastineet lausuntoihin ja mielipiteisiin sekä edellä perusteluosassa esitetyt muut tarkennukset ja täydennykset
- esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön 28.5.2013 päivätyn hoitosuunnitelman.

Päätös

Merkittiin, että Marja-Leena Laakso saapui kokoukseen pykälän käsittelyn aikana.

Esitys hyväksyttiin.

Kv 17.6.2013 / § 68

ERILLINEN LIITE

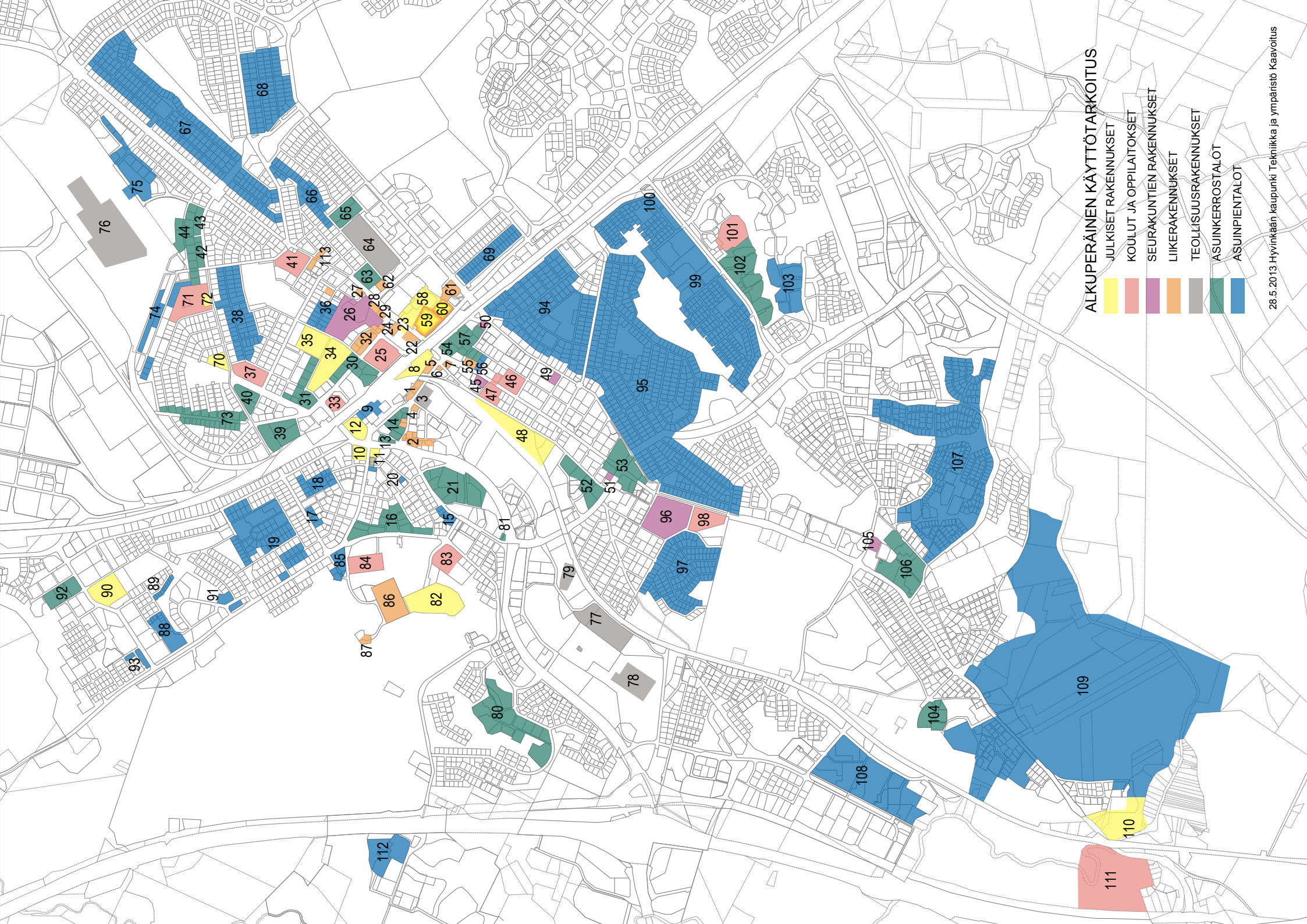
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, johdanto, kohdeluettelo ja –kartta
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohdekortit
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohteiden ja alueiden alkuperäinen käyttötarkoitus
- Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön hoitosuunnitelma, kohteiden ja alueiden arvoluokitus

Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:

kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä Hyvinkään keskustaajaman kulttuuriympäristön 28.5.2013 päivätyn hoitosuunnitelman.

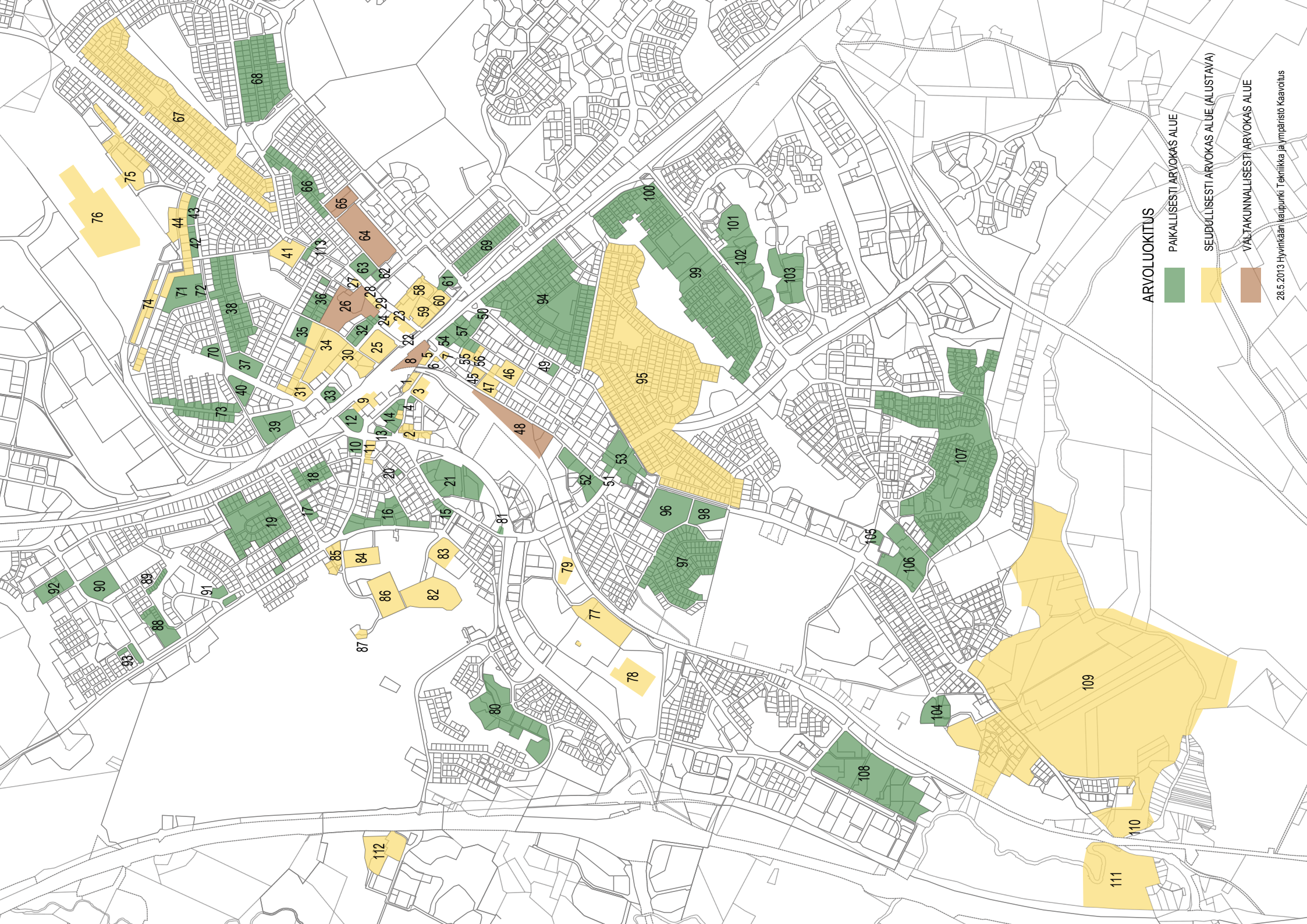
VALTUUSTOKÄSITTELY

Kaupunginhallituksen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

ALKUPERÄINEN KÄYTTÖTARKOITUS

- JULKISET RAKENNUKSET
- KOULUT JA OPPILAITOKSET
- SEURAKUNTIEN RAKENNUKSET
- LIIKERAKENNUKSET
- TEOLLISUUSRAKENNUKSET
- ASUINKERROSTALOT
- ASUINPIENTALOT

ARVOLUOKITUS

- PAIKALLISESTI ARVOKAS ALUE
- SEUDULLISESTI ARVOKAS ALUE (ALUSTAVA)
- VALTA KUNNALLISESTI ARVOKAS ALUE

